

CĂPI.VIII - TRIBURI ÎN LUME

I.- TRIBURI DIN AFRICA

(evidență 2003)

A.Vânătorii-culegători: 1. Pigmeii; 2. Boșmanii

B. Păștorii-nomazi; C. Crescători de animale-agricultori;

D. Țăranii-crescătorii de animale; E. Agricultorii.

A.- VÂNĂTORII-CULEGĂTORII:

(în centurile de păduri tropicale ale Terrei s-ar putea ridica la 50 de milioane de suflete).

1.- Pigmeii

Pigmeii trăiesc în Africa Centrală și se caracterizează prin faptul că, la vârsta adultă, nu depășesc înălțimea de 1,50 m. Pot fi întâlniți în grupuri etnice din Republica Democratică Congo, Republica Congo, Rwanda, Burundi, Uganda, Camerun, Guineea Ecuatorială, Gabon, Angola, Botswana, Namibia, Zambia, Republica Centr-africană. Cei mai mulți sunt vânătorii-culegători.

Se estimează că în Congo ar trăi circa 600.000 de pigmei. S-a estimat că un număr total de aproximativ 900.000 de pigmei trăiesc în pădurile din Africa centrală.

Aflându-se printre primii locuitori ai teritoriului Congo de astăzi, pigmeii trăiesc în pădurile din nord-estul țării, ducând o

existență bazată pe vânat. Unealta principală folosită la vânat este arcul, săgețile având vârful de fier. Fierul este luat de la populațiile care îi înconjoară, iar focul este cărat cu ei tot timpul.

Grupe de pigmei

Aka (Republica Central Africană, Republica Congo); Baka (Camerun, Gabon, Republica Congo); Bakola (Camerun); Babenzelé; Babongo (Gabon, Republica Congo); Binga; Gyelli (Camerun); Bambuti (Republica Democratică Congo); Tswa; Twa sau Batwa (Rwanda, Burundi, Republica Democratică Congo, Uganda); Wochua

Origini

Studii mai vechi despre statura pigmeilor aratau că există posibilitatea ca aceasta să se datoreze adaptării la nivelul scăzut de lumină și radiații ultraviolete din pădurile tropicale. Totuși această teorie a fost abandonată, neexistând suficiente dovezi că ar fi posibil așa ceva.

Toate teoriile acceptate ca plauzibile în prezent sunt însă de acord că principala cauză este lipsa calciului, fie că este vorba de o adaptare la mediu, fie o consecință a acesteia. Conform Tratatului de Fiziologie Guyton statura mică a pigmeilor se datorează lipsei genei, ce codifică somatomedina (o proteină de dimensiuni mici) implicată în procesul de creștere, fiind unul dintre principalii factori de potențare a efectului hormonului de creștere.

Egiptenii au menționat existența pigmeilor acum 2500 de ani. Un adult de sex masculin de origine africană a cărui înălțime nu depășește 150 cm, iar femeile sunt cu câțiva centimetri mai mici și au culoarea negricioasă.

Grupuri etnice de mică statură mai există și în Asia, în Filipine, Malaezia, insula indiană Adaman, Papua-Noua Guinee și în America de Sud.

2.- Boșimanii. (grup etnic ce trăiește în Namibia și Botswana, în deșertul Kalahari (circa 60.000 de persoane, împărțit în mai multe subgrupe: (gwi, gana, nharo, aueisi, auni-khomani, xoo, juhoansi, xu, kxoe, shua și kua) Fiecare subgrup este împărțit la rândul său în comunități familiale de la 20 la 100 de persoane, care se strâng în jurul surselor de apă în timpul sezonului secetos, pentru ca apoi să se împrăștie

Povestea tragică a pigmeului Ota Benga

Date personale

Născut	1883 Kasai River, Statul Independent Congo
Decedat	20 martie 1916 (33 de ani) Lynchburg, Virginia, SUA
Înmormântat	Lynchburg
Cauza deces	sinucidere (plagă împuşcată)
Nr de copii	2
Etnie	Mbuti people

Ocupație: sideshow performer exhibit

Înălțime: 150 cm

Ota Benga (n. 1883, Kasai River(d), Statul Independent Congo – d. 20 martie 1916, Lynchburg, Virginia, SUA) a fost un pigmeu din Congo, cunoscut pentru destinul său tragic, fiind o perioadă exponat uman la Expoziția Universală din Saint Louis din 1904 și la Grădina zoologică umană din cadrul Bronx Zoo în 1906.

Viața sa tristă a fost rezultatul lăcomiei coloniale, justificate de bizara știință a eugeniei. Ota Benga a luptat pentru a-și păstra demnitatea intactă, în ciuda faptului că a fost supus unui tratament degradant.

Primii ani din viață

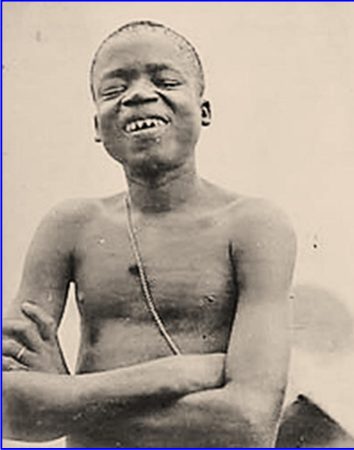
S-a născut în cadrul tribului Mbuti într-o regiune din vecinătatea râului Kasai, care ulterior avea să intre în componența statului Congo Belgian, supus regelui Leopold al II-lea. Trupele de ocupație, Force Publique, i-au ucis familia, iar Ota Benga este capturat și forțat să lucreze ca sclav.

Exponat uman

Ota Benga la Expoziția Universală din Saint Louis din 1904. În 1904, omul de afaceri american Samuel Phillips Verner îl descoperă pe Ota Benga.

Verner fusese trimis în Congo într-o expediție comandată de statul american Louisiana, care urma să organizeze o expoziție la târgul Mondial din Saint Louis, prin care să educe publicul pentru o ramură rasistă de antropologie. Misiunea

omului de afaceri era să găsească niște pigmei autentici pe care să-i prezinte drept veriga lipsă din evoluția omului.

Remarcând culoarea neagră a pielii, talia scundă și dinții piliți ca niște colți de animal, Werner l-a considerat pe Benga specimenul de care avea nevoie și l-a cumpărat pentru o jumătate de kilogram de sare și o bucată de pânză.

Grupul lui Werner l-a adus pe Benga la Saint Louis, unde a fost atracția principală a Târgului Mondial din 1904. El și ceilalți africani ținuti în captivitate și au dat seama repede că mulțimea dorea să vadă oameni sălbatici, așa că au început să imite dansurile și luptele pe care le-au văzut la amerindienii din apropiere.

Ultimii ani din viață

Expoziția i-a revoltat pe preoții locali de culoare, care au cerut eliberarea lui Benga. A fost plasată în cele din urmă în custodia lui James M. Gordon, pastorul care a condus campania de eliberare a lui Benga. În vârstă de 27 de ani, pigmeul a ajuns să locuiască la orfelinatul lui Gordon. O perioadă, Ota Benga a lucrat la o fabrică de tutun. Dar în continuare dorea să se întoarcă în patria sa natală.

Izbuclnirea Primului Război Mondial a bulversat transportul transatlantic, iar ocupația germană din Belgia a aruncat Congo între un haos birocratic, fiind blocat accesul în țară. La 20 martie 1916, după o viață în captivitate, deprimat că nu se mai putea întoarce acasă, Ota Benga s-a împușcat în inimă.

B. PĂSTORII-NOMAZI.

1.- HOTENTOȚII

Prezervativul e văzut ca o metodă de contracepție în loc să fie folosit pentru a căra apă de la o oază îndepărtată pentru a asigura subzistența satului. Să-ți pui bășica de cărat apă pe sfânta pătlăgică a lui Hulumululu, vă imaginați? Să batjocorești în halul ăsta portul strămoșilor noștri, teaca pentru penis! Totul ca să faci sex fără să torni un plod de fiecare dată când faci sex! Perversitatea occidentalilor nu are limite.

Siguranța unei căsătorii aranjate la șapte ani, în schimbul unei capre, sau a unei tărtăcuțe și a unui șnur (cele două componente ale tecii pentru penis), a fost înlocuită de tot felul de relații "consensuale" – prietenie, iubire.

Tot ce facem e pentru că vrem s-o facem, fără să întrebăm măcar un șaman, care să taie o găină neagră sub lună plină și să fumeze marihuană și să răspundă în dodii.

Și când avem chef să ne căsătorim, găsim noi pe cineva cu care ne înțelegem bine, nu? Eventual o femeie pe care s-o putem vedea la față fără să ne puște taică-său și toți cei 48 de frați ai ei cu kalașnikovul, nu? Ce abominațiune, ce teribilă oroare! Ferească Hulumul! Occidentul e o orgie a „comunului acord”. Și dacă nu merge, divorțăm și o luăm de la capăt, ca sălbaticii!, în loc să omorâm pe cineva cu pietre.

Tradiții străvechi, precum găurirea clitorisului sau a puței, nu mai au aici nici o profunzime. Sunt doar un prilej de marketing.

Știu că teaca pentru penis e specifică Indoneziei,
dar blogul ăsta nu e National Geographic

Vrei un belciug în sfârc, dai un ban și primești un belciug în sfârc, în loc să fie praznic, să se jertfească o capră, bătrânii satului să își fluture gonadele pe ritmuri de tam-tam și tu să ai trei ani și să nu știi de ce ți-au pus un belciug în sfârc.

Feminismul distruge relațiile bărbat-femeie, (gender role)¹ este considerat învățat. Nu mai obligăm copiii de mici să se comporte ca băieții sau fetițe, ci îi lăsăm pe ei să își aleagă ce sex vor să aibă, ajungându-se la un număr imens de femei care știu să citească, create de societate.

Hulumulu a fost ucis de occident.

Fun fact: în anii '70, guvernul indonezian a încercat să-i îmbrace pe băștinașii purtători de teacă pentru penis cu haine occidentale. N-a reușit. Purtau chiloții pe cap. Probabil teaca pentru penis chiar e comodă. Vreau să mă întorc în Burundi (sau unde stau hotetoții = n.r.) cu toate că nu voi avea niciodată

banii, casa din cărămidă sau nutrienții indispensabili vieții pe care i-aș avea lucrând în România.

Dar, după cum a scrijelit pe peretele colibei noastre străbunicul vraciului Mubungalunga, cunoscut în întreg ținutul fiindcă a atins venerabila vârstă de 42 de ani: Cerculeț, arc cu săgeți, capră. Omul nu are numai trup de hrănit, mai e și sufletul. Hotetoți, plecați, plecați la studii ca

să vedeți în ce hal a ajuns occidentul liberal. Plecați și învățați să vă iubiți țara și realizați ce frumusețe ați lăsat în urmă.

Și apoi ne vom întoarce cu toții, valuri, valuri, cu și mai multă forță și dorința de schimbare, și după 68 de zile de foamete, vom prinde un șarpe și îl vom mânca, apoi ne vom adăposti de ploaie sub o ferigă mai mare și îi vom mulțumi lui Hulumulu că nu ne-am lăsat vaccinați de ăia de la Crucea Roșie când au

¹ Un rol de gen, cunoscut și ca rol de sex, este un rol social care cuprinde o serie de comportamente și atitudini care sunt în general considerate acceptabile, adecvate sau de dorit pentru o persoană pe baza sexului acelei persoane

venit în satul nostru, fiindcă sigur era o ispită drăcească și ne-ar fi bătut Hulumulu și nu ne-ar fi trimis alt șarpe, să-l mâncăm a doua zi. Ceea ce oricum Hulumulu nu a făcut, dar asta cu siguranță pentru că am făcut noi ceva care i-a displicut lui Hulumulu, nu pentru că Hulumulu n-ar exista. (Cristiana Marimba Mărcuşulumba)

2.- HERERO.

Colonizarea germană a plasat grupurile herero în rezervații; ele vorbesc o limbă bantu, deși tradițiile lor amintesc despre o origine orientală. Se pare că sfârșitul traseului lor a putut fi reconstituit pomind din nordul Rhodesiei până în Cunene, prin sudul Angolei. Din punct de vedere fizic, sunt înalți, bine clădiți, cu trăsături regulate și o înfățișare plăcută. Din punct de vedere fizic, sunt înalți, bine clădiți, cu trăsături regulate și o înfățișare plăcută. Femeile sunt înveșmântate cu fâșii subțiri de piele ce cad în franjuri de-a lungul coapselor, poartă podoabe grele din fier, alamă sau perle. Bărbații și femeile împletesc părul, pe care îl fac să stea țeapăn printr-un amestec de grăsime și argilă. În sat, colibele femeilor sunt amplasate în hemiciclul nordic (nordul este direcția lumii inferioare), iar cele ale barbatilor în hemiciclul sudic. La est se găsește locuința sefiului, în față căreia arde focul sacru, întreținut de fiica sa.

3.- MAURI.

Sub denumirea de mauri erau cunoscute triburile de berberi nomazi din Africa de Nord, care au fost convertiți la Islam de arabi în secolul VII și care i-au sprijinit pe arabi în cucerirea peninsulei iberice ca trupe de luptă. De asemenea, în antichitate romanii și cartaginezii îi numeau mauri pe băștinașii berberi din nordul Africii.

4.- TUAREGII.

Apartin neamurilor berbere seminomade, primele care au populat nordul Africii, fiind cunoscuți încă de pe vremea lui Herodot, care îi menționează sub numele de Garamantes. Ocupa o arie extinsă, acoperind aproape în întregime centrul și vestul Saharei, precum și partea centrală a Sahelului (zona arida și uscată, dar nu desertică din sudul Saharei).

C. CRESCATORI DE ANIMALE-AGRICULTORI.

1.- MASAI

Populație totală: 2 milioane

Regiuni cu populație semnificativă: Kenya, Tanzania

Masai sau „Maasai” sunt un popor care se ocupă cu păstoritul în Africa. Ei trăiesc la poalele masivului Kilimanjaro în sudul Keniei și nordul Tanzaniei. Ei se numără printre cele mai cunoscute popoare din Africa de Est. Cu toate că masaii pe de o parte și- au păstrat tradițiile și

și obiceiurile culturale, au reușit în același timp să comercializeze turiștilor cultura lor.

*Numărul masailor din Africa se cifrează la circa 1.000.000 din care 350.000 până la 500.000 trăiesc în Kenia.

*Masaii fac parte din grupa niloților care au venit din sud fiind dominați de populația **bantu**, după anul 1550 masaii au venit probabil din **Sudan**. Din grupa niloților fac parte popoarele:

- Acholi
- Anywak
- Bari
- Dinka
- Kalendschin
- Karimojong
- Lango
- Lotuko
- Luo
- Masai
- Nandi
- Nuer
- Schilluk
- Suk
- Teso
- Toposa
- Turkana

*Ei cred în zeul „Ngai” zeul ploilor care își are tronul pe Muntele Kilimanjaro și care a dăruit pământurilor animalele, din care cauză masai cred că toți păstorii trebuie să fie hoți de vite. Masai cred că ei sunt îndreptățiți să ia chiar cu forța vitele altor popoare. Această concepție a lor a generat conflicte și războaie cu vecinii.

*Masai vorbesc limba nilotă care este înrudită cu limba samburu, aceste două grupe sunt numite limba maa (limba masailor).

Organizare: Clanurile izolate trăiesc o viață nomadă, și care n-au existat niciodată ca și regat sau sub formă de stat. Începând din anul 1970 au început masaii de pe teritoriul Keniei să se organizeze având la conducerea politică, religioasă și militară un Laibon și Orkoiyoi. Aceștia au avut în trecut un rol religios de conducere. Teritoriul tribal al masailor a fost în anul 1888 anulat și integrat în colonia britanică a Africii Răsăritene (British East Africa).

Cultură

Copil războinic din tribul Masai

Poporul masailor este cunoscut ca un popor războinic și care se ocupă cu creșterea vitelor. Prin măsurile organizatorice luate de conducerea statului Kenian, masaii sunt tot mai mult împiedicați de a continua modul de viață nomad. La aceasta au contribuit prin limitarea spațiului și apariția rezervațiilor naturale Masai Mara, Serengeti, și Amboseli.

Cultura masailor este ancorată de creșterea vitelor. Un masai „bun”

trebuie să aibă în posesie cel puțin 50 de vite. Consumul de lapte amestecat cu sânge de vită aparține de ceremoniile masailor. Acest ritual se face prin ținerea capului animalului și creșterea cu o săgeată a venei jugulare.

După ce s-a obținut astfel ca. 2 l de sânge animalul va fi bandajat și va trăi mai departe. Se amestecă prin agitare continuă sângele cu lapte și după două zile va fi consumat.

Băutura numită „saroi” este una din alimentația de bază a masailor. Colibele (enk'ang) masailor sunt construite din bălegarul uscat al vitelor. Vitele, caprele și oile sunt ținute noaptea într-un țarc cu îngrădătură spinoasă. Dansul masailor este reprezentat prin sărituri, tinerii masai (morani), demonstrează puterea lor prin înălțimea saltului. Uciderea unui leu de un tânăr masai cu sulița pentru a primi o femeie și de a intra în rândul bărbaților, aparține trecutului. Totuși acest obicei s-a mai păstrat în unele regiuni, iar cei care n-au reușit proba de curaj trebuie să trăiască ani întregi în afara satului. La tinerii masai între vârsta de 7 și 15 ani se practică „circumcizia” în mod festiv ca și la popoarele semite. Mama va rade în prealabil părul pubian și capul tânărului. Tânărul n-are voie să arate semne de suferință în timpul operației care este lipsită complet de măsuri igienice. După circumcizie membrii tribului îmbrăcați în negru vor dansa și cânta toată noaptea, iar la câteva zile vor pleca la vânătoarea de păsări care vor fi împăiate și purtate ca trofeu.

Fetele suferă și ele un fel de „botez” prin îndepărtarea clitorisului, ele au voie să țipe de durere. În schimb la durerile nașterii femeile masailor nu se vaietă, fiind disprețuite femeile care nasc în spital. La vârsta de 35 de ani masai trec în rândul bătrânilor (seniorilor) eveniment festiv sărbătorit cu ceremonie. Masaii neavând un șef de trib, sfatul bătrânilor hotărăște rezolvarea problemelor tribului. Prestigiul unui masai este hotărât de numărul de animale și femei pe care le posedă. Un masai cu cinci femei este ceva obișnuit, fiecare femeie trăiește cu copii ei într-o colibă separată. Seara masaiul se hotărăște la care dintre femeile sale va petrece noaptea. Neacceptarea bărbatului este luată ca și jignire, femeile n-au nici un drept de a se amesteca în treburile familiei. Nefolosirea prezervativului a dus la răspândirea HIV-ului în rândurile masailor.

2.- VENDA

Puțin mai la est, între Limpopo și Zambezi, cu toate că au fost, la rândul lor, bulversate de războaiele zulușe, venda, lemba și chona sunt populații deosebit de interesante, constituind o veritabilă legătură între două civilizații.

Oamenii Venda

Populația totală ~2,5 milioane

Regiuni cu populație semnificativă: Africa de Sud, Zimbabwe

Limbi: Tshi-Venda

Religie: Creștinismul, religie tradițională africană

Grupuri etnice înrudite: Poporul Makua, Poporul Shona, Poporul Sotho-Tswana și Poporul Kalanga

Venda: Persoana MuVenda; Oamenii VhaVenda

Limba: TshiVenda/Lu-venda

Venda este un popor bantu originar din Africa de Sud, care trăiește mai ales lângă granița sud-africană-zimbabweană. Limba Venda a apărut din interacțiunile cu inițiatorii Sotho-Tswana și Kalanga în timpul secolului al XV-lea în Zimbabwe.

Case Venda

Istoria Vendei începe de la Regatul Mapungubwe (secolul al IX-lea), unde regele Shiriyadenga a fost primul rege al Vendei și Mapungubwe. Regatul Mapungubwe se întindea de la Soutpansberg în sud, peste râul Limpopo până la Matopos în nord. Regatul a decăzut din 1240, iar puterea s-a mutat la nord, în Marele Regat Zimbabwe. Prima așezare Venda din Soutpansberg a fost cea a legendarului șef Thoho-ya-Ndou (Șeful elefantului). Kraal lui regal se numea D'zata; rămășițele sale au fost declarate Monument Național. Colecția Mapungubwe este o colecție muzeală de artefacte găsite pe situl arheologic și este găzduită în Muzeul Mapungubwe din Pretoria. Oamenii Venda împărtășesc strămoșii cu oamenii Lobedu și cu oamenii Kalanga. Ei sunt, de asemenea, înrudiți cu popoarele Sotho-Tswana Sotho-Tswana și grupurile Shona. Toate aceste triburi erau sub regatul Venda.

Istorie

Venda de astăzi sunt Vhangona, Takalani (Ungani), Masingo și alții. Vhangona sunt locuitorii originali ai Vendei, ei mai sunt denumiți Vhongwani wapo; în timp ce Masingo și alții sunt originari din Africa centrală și Rift-ul Africii de Est, migrând peste râul Limpopo în timpul expansiunii Bantu, oamenii Venda provin din Africa centrală și de est, la fel ca și celelalte triburi sud-africane.

Sunt organizați în multe clanuri

D.- ȚĂRANII-CRESCĂTORII DE ANIMALE

MOSSI

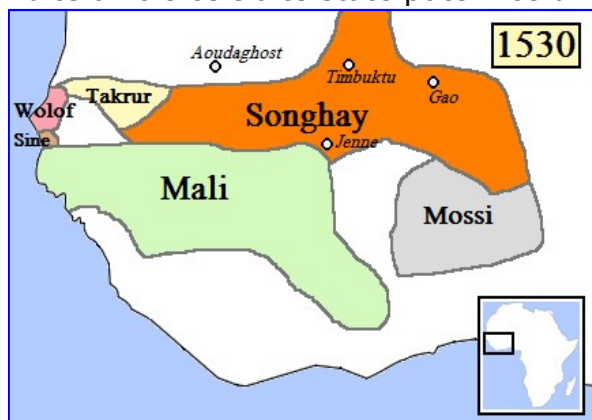
Mossi sunt un grup etnic Gur originar din Burkina Faso modernă, în primul rând din bazinul râului Volta. Mossi sunt cel mai mare grup etnic din Burkina Faso, constituind 52% din populație sau aproximativ 11,1 milioane de oameni. Celelalte 48% din populația Burkina Faso este compusă din peste 60 de grupuri etnice, în principal Gurunsi, Senufo, Lobi, Bobo, Bissa și Fulani. Mossi vorbesc limba Mòoré.

Mossi, în special în Yatenga, sunt un bun exemplu de țărani-crescători de animale. Dețin boi, măgari, cai și toate animalele mici valoroase pentru cultivatori: capre, oi, porci, găini etc. Mossi formează o jumătate din populația din Volta Superioară și ocupă 50 000 km

Regatele Mossi, denumite uneori Imperiul Mossi, au fost un grup de regate puternice din Burkina Faso de astăzi, care a dominat regiunea râului Volta de sute de ani.

Cel mai mare regat Mossi a fost cel din Ouagadougou, iar regele Ouagadougou cunoscut sub numele de Mogho Naaba, sau Regele Întregii Lumi, servește ca Împărat al tuturor Mossi.

Primul regat a fost fondat atunci când războinicii Dagomba din regiunea care este actuala Ghana și războinicii Mandé s-au mutat în zonă și s-au căsătorit cu localnici. Centralizarea puterilor politice și militare ale regatelor începe în secolul al XIII-lea și a dus la conflicte între regatele Mossi și multe dintre celelalte state puternice din regiune.

În 1896, francezii au preluat regatele și au creat Volta Superioară franceză, care a folosit în mare parte structura administrativă Mossi timp de multe decenii în guvernarea coloniei. Unele regate Mossi există și astăzi ca monarhii constitutive în Burkina Faso. În special, Naba Baongo

II domnește în prezent ca Mogho Naba din Wogodogo (Ouagadougou). Regatele Boussouma, Fada N'gourma, Tenkodogo și Yatenga coexistă în prezent într-un mod similar, fiecare cu propriii monarhi. Deși nu mai dețin suveranitatea, ei păstrează încă o anumită influență culturală și politică.

Istorie

Origine

Relatările despre originea regatului Mossi și părți din istoria lor sunt imprecise, cu tradiții orale contradictorii, care nu sunt de acord cu privire la anumite aspecte ale poveștii. Povestea originii este unică prin faptul că o femeie joacă un rol cheie ca progenitor al liniei regale.

Originile statului Mossi sunt susținute de o tradiție orală proeminentă că provine din momentul în care o prințesă Dagomba a părăsit orașul Gambaga din cauza unei dispute cu tatăl ei. Acest eveniment datează în diferite istorii orale pentru a fi oricând între secolele XI și XV. Potrivit poveștii, prințesa Yennenga a scăpat îmbrăcată în bărbat când a venit în casa unui vânător de elefanți Mandé pe nume Rialé. Au avut un fiu pe nume Ouédraogo, căruia i s-a dat acest nume de la calul pe care Yennenga obișnuia să scape. Ouédraogo și-a vizitat bunicul

În Dagomba la vârsta de cincisprezece ani și a primit patru cai, 50 de vaci și un număr de călăreți Dagomba și-au unit forțele. Cu aceste forțe, Ouédraogo a cucerit localnicii, s-a căsătorit cu o femeie pe nume Pouiriketa, care i-a dat trei fii și a construit orașul Tenkodogo. Cel mai vechi a fost Diaba Lompo care a fondat orașul Fada N'gourma. Al doilea fiu, Rawa, a devenit conducătorul provinciei Zondoma. Al treilea fiu al său, Zoungrana a devenit conducătorul în Tenkodogo după moartea lui Ouédraogo. Zoungrana s-a căsătorit cu Pouitenga, o femeie trimisă de regele poporului Ninisi, iar căsătoria între Dagomba, Mandé, Ninisi și popoarele locale a devenit poporul Mossi. Zoungrana și Pouitenga au avut un fiu, Oubri, care a extins și mai mult regatul cucerind Kibissi și unele popoare Gurunsi. Oubri, care a domnit în jurul anului 1050 până în 1090 d.Hr., este adesea considerat fondatorul dinastiei Ouagadougou care a condus din capitala Ouagadougou.

Creștere și centralizare

După Oubri, centralizarea și extinderea la scară mică a regatelor au fost sarcinile principale. Dinastia Ouagadougou și-a păstrat controlul în Ouagadougou, dar celelalte regate înființate de fiii lui Ouedraogo și-au păstrat independența în Tenkodogo, Fada N'gourma și Zondoma. Sub cel de-al cincilea conducător, Komdimie (circa 1170), au fost începute două revoluții de către membrii dinastiei Ouagadougou cu înființarea Regatului Yatenga la nord și înființarea Regatului Rizim. Războiul dintre Komdimie și Yatenga a durat mulți ani, Yatenga a preluat în cele din urmă statul independent Mossi Zondoma. În același timp, Komdimie a creat un nou nivel de autoritate pentru fiii săi ca Dimas din provincii separate, cu o oarecare autonomie, dar recunoscând suveranitatea dinastiei Ouagadougou. Acest sistem de preluare a teritoriului și de numire a fiilor ca Dimas ar dura pentru mulți dintre viitorii conducători.

Creșterea puterii regatelor Mossi a dus la conflicte mai mari cu puterile regionale. Regatul Yatenga a devenit o putere cheie care atacă Imperiul Songhai între 1328 și 1477, preluând Timbuktu și jefuind importantul post comercial Macina. Când Askia Mohammad I a devenit liderul Imperiului Songhai cu dorința de a răspândi Islamul, a purtat un război sfânt împotriva regatelor Mossi în 1497. Deși forțele Mossi au fost învinse în acest efort, au rezistat încercărilor de a impune Islamul. Odată cu cucerirea Songhai de către marocanii din dinastia Saadi în 1591, statele Mossi și-au restabilit independența.

Până în secolul al XVIII-lea, regatele Mossi au crescut semnificativ în ceea ce privește puterea economică și militară în regiune. Relațiile comerciale externe au crescut semnificativ în toată Africa, cu legături semnificative cu regatele Fula și Imperiul Mali. Aceste relații au inclus atacuri militare de multe ori, Mossi fiind atacați de o varietate de forțe africane. Deși în regiune existau o serie de state jihad care încercau să răspândească cu forța islamul, și anume Imperiul Massina și Califatul Sokoto, regatele Mossi și-au păstrat în mare măsură practicile religioase și rituale tradiționale.

Pe plan intern, regatele Mossi au făcut distincția între nakombse și tengbiise. Nakombse a pretins legături de descendență cu fondatorii regatelor Mossi și puterea naamului care le-a dat dreptul divin de a conduce. Tengbiise, în schimb, erau considerați oamenii care locuiau în regiune care s-au asimilat în regate și nu aveau niciodată acces la naam. Cu toate acestea, din cauza conexiunii lor cu zona, au tenga, care le permite să decidă asupra problemelor legate de teren. Naam-ul conducătorilor și sprijinul lui tenga au fost conectate într-o dimensiune bidirecțională a puterii în societate.[6]

Religie

Fiind situat în apropierea multor dintre principalele state islamice din Africa de Vest, regatele Mossi au dezvoltat un sistem religios mixt, recunoscând o anumită autoritate pentru Islam, păstrând în același timp religia lor indigenă Mossi. Regele a participat la două mari festivaluri, unul axat pe genealogia descendenței regale (pentru a crește naam-ul lor) și altul al sacrificiilor pentru tenga.

În plus, deși inițial rezistaseră impunerii islamice și păstraseră independența față de principalele state islamice din Africa de Vest, a început să existe un număr considerabil de musulmani care trăiesc în regat. În Ouagadougou, Mogho Naaba a desemnat un imam căruia i sa permis să livreze lecturi ale Coranului regalității în schimbul recunoașterii puterii genealogice a regelui.

Cucerirea franceză

Primul explorator european care a intrat în imperiu a fost germanul Gottlob Krause în 1888. Acesta a fost urmat de o expediție britanică în 1894 condusă de George Ekem Ferguson care i-a convins pe liderii Mossi să semneze un tratat de protecție. În ciuda acestui fapt, francezii au intrat în zonă în 1896 și au renunțat la tratatul de protecție pentru a cuceri Regatul Mossi

și a-l face parte din colonia Volta Superioară. Francezii cuceriseră sau preluaseră deja toate regatele din jur, care prinseseră în capcană regatele Mossi.

Ultimul rege din Ouagadougou, numit Wobgo sau Wobogoo, a fost avertizat cu o zi înainte ca forțele franceze să atace orașul și a trimis astfel o forță să le întâmpine în luptă în timp ce ataca orașul. Fratele lui Wobgo, Kouka, a devenit regele

Boukary et son escorte. — Dessin de Hiss, d'après les documents de l'auteur.

Cavaleria statelor Mossi era expertă în raidurile adânci în teritoriul inamic, chiar și împotriva formidabilului Imperiu Mali. Imagine: Boukary Koutou, cunoscut și sub numele de Wobgho, regele Mossi al Ouagadougou cu escorta sa de cavalerie, Burkina Faso, 1892.

Când francezii și britanicii au convenit asupra graniței dintre coloniile lor, Wobgo și-a pierdut principalul sistem de sprijin și s-a retras cu o pensie britanică în Zongoiri, pe Coasta de Aur, unde a murit în 1904.

Ca urmare a centralizării semnificative a regatelor, francezii au păstrat în mare parte administrația, făcând pe Mogho Naava din Ouagadougou liderul principal al regiunii și creând sub el cinci miniștri care au guvernat diferite regiuni (în mare parte aderând la granițele regatului Mossi).

Organizare

Regatele Mossi au fost organizate în jurul a cinci regate diferite: Ouagadougou, Tenkodogo, Fada N'gourma, Zondoma (înlocuit mai târziu de Yatenga) și Boussouma. Cu toate acestea, au existat până la 19 regate mai mici Mossi care au păstrat legătura cu unul dintre cele patru regate principale.[6] Fiecare dintre aceștia și-a păstrat o autonomie și independență internă semnificativă, dar au împărțit legături de rudenie, militare și ritualice unul cu celălalt. Fiecare regat avea structuri interne similare cu regi, miniștri și alți oficiali și un grad ridicat de centralizare a funcțiilor administrative. Au existat rivalități proeminente între diferitele regate, și anume între Yatenga și Ouagadougou.[6] Ouagadougou a fost adesea considerat principalul regat Mossi condus de Mogho Naaba, dar nu a fost capitala regatelor Mossi, deoarece fiecare își păstra autonomia.

Agricultorii:

Acțiunile țăranilor negri: Au defrișat pădurile, au ars ierburile, eliminând animalele dăunătoare și insectele, și au creat terenuri agricole.

E.- ALTE TRIBURI**1.- OAMENII SURMA**

Guvernul Etiopian denumește oficial grupurile Șuri, Mursi și Me'en sub conceptul – umbrela de Oameni Surma. Ei locuiesc în sudul Sudanului și în Etiopia de Sud – Est. Cel mai probabil ai auzit de ei sau i-ai văzut în documentarele de specialitate deoarece sunt celebri pentru felul în care își ornamează față și corpurile. Cercurile introduse în buza de jos și în lobul urechii (și nu pe post de piercing!), penele și oasele prinse pe corp, picturile complicate de pe piele sunt numai câteva dintre caracteristicile pentru care Surma au devenit cunoscuți în lume.

2.- POPULAȚIA BATAK

Filipine este o destinație turistică internațională la mare căutare, dar pe insula Palawan se mai găsește încă un mic trib de aproximativ 100 de persoane care, din păcate, este pe cale de dispariție. Se spune despre ei că sunt oamenii cu cea mai mare diversitate genetică relativ la strămoșii lor care au părăsit Africa cu 70.000 de ani în urmă. Membrii acestui trib sunt scunzi de înălțime, au părul sârmos, tipic african, și nu prea obișnuiesc să poarte haine. Cu toate acestea, ca și multe alte triburi, țin la mare preț penele și bijuteriile de orice fel. Din păcate, în zilele noastre, tribul mai are foarte puțini membri, fiind decimat de boală și de avansul puternic al civilizației în teritoriul în care trăiesc.

3.- TRIBURI UIMITOARE DIN AFRICA

a.- Makonde (originar din sudul Tanzaniei și nordul Mozambicului); Tribul Makonde este originar din sudul Tanzaniei și nordul Mozambicului, unde încă se regăsește o populație mai mare.

b.- Himba

În nord-vestul Namibiei se află regiunea Kunene, adăpostul vânătorilor-culegători și păstorilor din tribul Himba. Tribul a avut succes în menținerea culturii și a modului tradițional de viață, nu în ultimul rând pentru că, Kunene se află într-o parte îndepărtată și pustie a Namibiei.

c.- Maasai (din Kenia și Tanzania)

Maasai era tribul dominant la începutul secolului al XX-lea. E unul dintre puținele triburi care și-au păstrat majoritatea tradițiilor, stilului de viață și cultura.

Oamenii din tribul Maasai au fost întotdeauna speciali. Robele lor roșii aprinse îi deosebesc vizual de ceilalți. Cu suliața în mână, calmi și curajoși, indiferent de pericol.

d.- Karo

Există triburi etnice ale căror tradiții rămân neatinse de modernitate, iar Karo din Etiopia aparține unei astfel de categorii. Tribul Karo este cel mai mic trib din sudul Etiopiei care locuiește de-a lungul malurilor râului Omo

Despre triburile Africii

Sunt o sinteză a miilor de ani de istorie. Frecvent, ele nu au nicio legătură cu granițele moderne dintre statele care alcătuiesc continentul, deoarece acestea au fost stabilite în procesul de decolonizare. Cu toate acestea, acele triburi existau deja cu mult înainte de sosirea europenilor.

Ar trebui să ții cont de asta

Africa Ocupă aproximativ douăzeci la sută din terenul apărut și are cincisprezece din populația lumii. Prin urmare, din Maroc până la Capul Bunei Speranțe și de când Senegal licitație Somalia Nenumărate culturi și civilizații s-au dezvoltat de-a lungul secolelor. Atât de multe încât ar fi imposibil să îți spun despre toate. Prin urmare, o vom face din cele mai reprezentative și curioase triburi ale Africii.

e.- Tribul Zulu Pentru a fi mai exact, ar trebui să vorbim despre etnie zulu, deoarece este format din aproximativ zece

milioane de oameni. Este originar din provincia sud-africană KwaZulu-Natal, deși s-a răspândit în teritoriile de Zimbabwe, Zambia și Mozambic.

Se crede că își are originea într-un clan fondat la începutul secolului al XVIII-lea, deși deja în acel secol făceau comerț cu portughezii. Primul său mare lider a fost senzagakona, care a început integrarea diferitelor clanuri. Totuși, ar fi Dingiswayo cel care a creat apelul Regatul Zulu, cunoscut și sub numele de Zululand.

Importanța lor va fi dată de faptul că au reușit să ducă un război împotriva britanicilor în 1879. Au fost înfrânți, dar i-au adus pe europeni în pragul prăbușirii. În schimb, ei au fost cei care și-au pierdut independența și nu și-au recăpătat-o niciodată. Cu toate acestea, ei continuă să se grupeze în clanuri care plătesc tribut autorității unui rege.

Pe de altă parte, limba vorbită de zuluși derivă din bantu iar religia lui este politeist. Aceștia aduc un omagiu, în principal, zeilor care întruchiează elemente ale naturii precum pământul, soarele sau ploaia.

O nuntă zulu

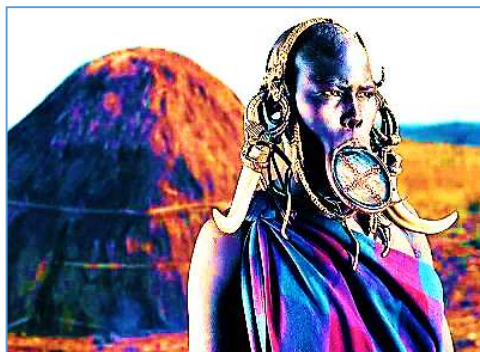
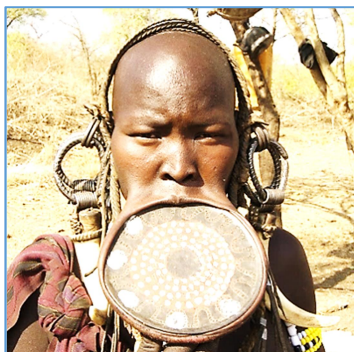
atât clanul lor este mai important. În cele din urmă, felul lor ciudat de a dans a devenit celebru, timp în care par să tremure.

f. Tribul Mursi

Mursi este un trib ce numără aproximativ 7000 de oameni, cunoscut în special datorită podoabelor purtate de femei.

În cea mai izolată regiune din Etiopia, într-o zonă înconjurată de munți între râul Omo și afluentul său, Mago, trăiesc oamenii Mursi. Sunt învecinați cu Aari, Banna, Bodi, Karo, Kwegu, Nyangatom și Suri.

Cel mai important, însă, este umvelinqangi, care este reprezentat în tunete și cutremure. În ceea ce privește modul lor de subzistență, erau un popor războinic, dar acum este mai degrabă fermier și agricol. Practică poligamia și au mulți copii. De fapt, cu cât sunt mai mulți, cu

Membrii acestui trib vorbesc limba Mursi ce face parte din familia limbilor Nilo-Sahariene. Mursi este strâns legată de Me'en, Suri și Kwegu.

La fel ca toate grupurile agro-pastoraliste din Africa, Mursi crede că există o forță mai puternică decât ei, pe care o numesc Tumwi. Acesta este localizat de obicei în cer și uneori se manifestă ca un lucru al cerului, precum un curcubeu sau o pasăre. Principala funcție religioasă și rituală din societate este cea de Komoru – preot sau șaman.

Rolul preoților este caracterizat prin îndeplinirea ritualurilor de a aduce ploaie, de a proteja oamenii, bovinele și culturile de boli și de a evita atacurile din partea altor triburi. Religia tribului Mursi este clasificată ca animism.

Oamenii Mursi trec prin mai multe ritualuri de trecere, procese educaționale sau de disciplinare. Discurile din buze reprezintă un aspect bine cunoscut a femeilor Mursi și Surma,

probabil ultimele femei din Africa care poartă discuri ceramice sau de lemn în buza inferioară.

Membrii acestui trib organizează anual un campionat de luptă cu bâtele pe care l-au numit „Donga”. Fiecare sat local își trimite cei mai buni luptători de sex masculin unde vor lupta pentru onoarea satului.

Oamenii Mursi

Mult mai puțin numeros decât precedentul, întrucât are aproximativ nouă mii de indivizi, acest trib este originar din Etiopia. Și, mai precis, din regiunea Central Omo. Cu siguranță ați văzut un reportaj despre ea și o veți recunoaște pentru că de obicei poartă plăci de lut încastrate în buze și urechi.

Ei vorbesc un limbaj complex numit, mai exact, Mursi și aparținând limbilor nilo-sahariene. În ceea ce privește organizarea lor socială, ei sunt grupați în clanuri și sunt guvernați de *tras* o consiliile bătrânilor. Religia lor aduce un tribut unei forțe superioare numite *tumwi*, care poate fi întruchipat în multe elemente. De exemplu, o pasăre sau curcubeul.

Tribul Mursi din Etiopia

Tribul Mursi sau Mursu este cel mai popular din Etiopia. Așezat pe Valea Omo și în Parcul Național Mago, ușor de recunoscut datorită plăcii montată pe buza inferioară a femeilor lor.

Tribul Mursi se ocupă cu creșterea bovinelor și agricultură, dezvoltată de-a lungul malurilor râului Omo.

Femeile Mursi își vopsesc trupurile și fetele în alb. Buzele femeilor sunt tăiate la vârstă de 15-16 ani pentru a li se insera în buze plăci imense, determinându-le a se întinde. Prima placă montată este una din zgura care va fi schimbată cu una de lut, înainte de a se căsători. Acest obicei monstruos pentru lumea civilizată are o puternică însemnătate în cultură lor, dând valoarea și preț deosebit femeii!!!

O legendă spune că obiceiul placării buzelor la femei a apărut ca formă de apărare împotriva comercianților de sclavi care le furau pentru a le vinde celor interesați. Cu toate că plăcile femeilor sunt unice și pictate în diverse feluri, asemeni unor veritabile piese de artă, totuși sunt purtate o scurtă perioadă de timp fiind destul de grele și de incomode.

O femeie Mursi cu placa caracteristică pe buze

Bărbații Mursi își vopsesc trupul și fetele în alb, la fel ca femeile lor. Pentru a se căsători, trebuie să treacă un test destul de dur: înarmat cu bețe, lupta împotriva unui adversar. Învingătorul este luat de un grup de femei care hotărăște cu cine se va căsători. Bărbații practică ritualuri de sacrificiu marcând uciderea unui inamic.

Cel care face sacrificiul este chiar ucigașul inamicului. Alte ritualuri: împotriva bolilor ori a unor nenorociri ce afectează tribul.

Deși sunt cunoscuți a fi agresivi și combativi, membrii tribului Mursi sunt mai mult decât fericiți și vă permit să faceți fotografii împreună cu ei în schimbul unei taxe percepută pentru fiecare poză

Pe de altă parte, cel al bucatelor nu este singurul obicei curios al Mursiilor. Oamenii lui își pictează trupurile cu cretă albă și așează *Dungă*, o bătălie festivă cu bastonașe în care învingătorii câștigă respectul celorlalți și totodată dreptul de a-și alege o soție.

Maasai, unul dintre cele mai faimoase triburi din Africa

Din punct de vedere economic, ei trăiesc din agricultură, în principal din cultivarea sorgului și a porumbului, deși colectează și miere. La fel, ei sunt fermierii, în principal bovine.

Întrucât le oferă mâncare, ei o respectă foarte mult. Pentru a ucide o vite, ei trage cu o săgeată acolo unde cred că doare cel mai puțin. Apoi îi beau sângele și se scaldă în el pentru că îl consideră întineritor.

Maasai, unul dintre cele mai populare triburi din Africa

Acest oraș vă va fi cunoscut pentru că a avut prezență în mass-media datorită tradițiilor și vieții sale semi-nomade. Ai reușit să-l vezi chiar și în filme de genul *masaiul alb*. El este originar din sudul Kenia iar la nord de Tanzania și include aproximativ nouă sute de mii de indivizi în total.

Limbajul lui este maa sau masai, care aparține grupului nilotic, vorbit și de alte triburi precum cele care locuiesc în Sudanul de Sud. Dar ele sunt înțelese și în swahili și mulți chiar vorbesc engleză. Orașele lor sunt numite *enkang* iar urbanismul ei este format din cercuri de colibe de paie sau *bomas* cu garduri pentru turmele lor. Pentru că, deși înainte au fost războinici și prădători, ei sunt dedicați în prezent agricultură și creșterea vitelor, oilor și caprelor.

Cât despre convingerile lor religioase, fiecare sat are un profet o *laibon*, care este responsabil de interpretarea dorințelor divinității, numit ngai. Este un fel de zeu al ploii, căruia i se cere pentru recolte. De fapt, iarba este considerată și un element sacru de către acest popor.

Pe de altă parte, masai trec printr-o ceremonie de trecere la vârsta adultă. Durează câteva zile și prin ea devine băiatul *locui* o războinic. În ceea ce privește aspectul bărbaților și femeilor, vei fi surprins de faptul că aceștia poartă obiecte mari precum cercei, inclusiv coarne de animale. Cu toate acestea, acest oraș a devenit destul de occidentalizat. Și acum nu este ciudat că primesc turiști în satele lor. Pentru aceștia, își fac dansurile în schimbul banilor și chiar le vând obiectele de artizanat.

g.- Tuareg, nomazii din Sahara

Am ajuns în turul nostru prin triburile Africii la un altul dintre cele mai faimoase și legendare. Vorbim de neamul tuareg, numit și „orașul albastru al Saharei” pentru îmbrăcămintea lui. În realitate, este un trib nomad care călătorește în grupuri mari prin acest deșert însoțit de animale care servesc drept întreținere.

Este un sat Berber a Africii de Nord care este dedicată, mai presus de toate comerț, deși sunt și războinici mitici. Se bazează în principal pe Niger, unde are peste două milioane și

jumătate de indivizi, dar are și populații importante în Algeria, Libia, Mali și Burkina Faso. În ceea ce privește religia lui, el este islam, deși nu ortodox, ci amestecat cu credințe animiste. Și limba lui este *Tamashek*, care are chiar propriul sistem de scriere: the *tifinagh*.

Tuareg în deșert

Este un alfabet consonantic care derivă din libian-berber, ale cărui origini datează din secolul al III-lea î.Hr. Ei bine, este adevărat că *tifinagh* clasic s-a pierdut și a fost recreat la sfârșitul secolului al XX-lea.

Pe de altă parte, baza societății tuareg este descendență (*tawshit*) sau grup de rude care au un strămoș comun. La rândul lor, fiecare dintre acestea aparține unei categorii sociale și unei trib o *ettebel*. La fel, fiecare

filiație desemnează un bărbat ca reprezentant în consiliul tribal. Și el alege liderul sau *amenokal*. Cu toate acestea, poporul tuareg este ierarhic. Prin aceasta, vrem să vă spunem că există triburi aristocratice și vasali. Înainte aveau chiar sclavi.

Înainte să vă spunem că tuaregii sunt războinici. De fapt, răzvrătirea sa este mitică și a dat naștere a numeroase compoziții poetice. Și, de asemenea, la diferite confruntări cu cei care au încercat să-i supună. Revolta sa împotriva colonizatorilor francezi din 1916, care a durat câteva luni și a fost condusă de Mohammed Kahocen. Dar ei au intervenit și în cele mai recente conflicte din regiunea Sahel.

Bushmen, mai mult decât un trib al Africii

Încheiem turul nostru prin popoarele Africii vorbindu-vă despre boschimani, care sunt de fapt câteva triburi incluse în grupul khoisan. Conform celor mai fiabile estimări, există un total de nouăzeci și cinci de mii de oameni răspândiți Botswana, Namibia, Angola, Zambia, Zimbabwe și Republica Sudafricană. De fapt, numele său provine afrikaans, limba de origine germanică adusă în aceste regiuni de europeni, și înseamnă „om al pădurii”. Cu toate acestea, ei nu vorbesc acea limbă, ci mai degrabă un set de limbi grupate în kxoe.

Femei busmane cu copiii lor aproape matriarhal.

Caracteristica sa principală este utilizarea popping pentru comunicare. De fapt, se estimează că șaptezeci la sută din cuvintele lor încep cu ele și sunt palatale, alveolare, bilabiale sau dentare.

În principal, acestea sunt dedicate Caza și recoltarea fructelor. Spre deosebire de alte triburi din Africa, sunt

Femeia are o mare importanță socială și chiar devine liderul grupului ei familial. În plus, acest popor este considerat înrudit cu primii oameni care au locuit pământul.

Cu toate acestea, boșmanii și-au schimbat stilul de viață pe măsură ce națiunile continentului i-au subjugat. De fapt, de zeci de ani au fost în conflict cu Guvernul din Botswana, din moment ce vrea să-i alunge de pe teritoriul său principal, cel Rezervația de joc Kalahari central. În consecință, ei sunt acum mai devotați pășunat.

Pe de altă parte, boșmanii sunt foarte pasionați muzica și dansul. Instrumentul său principal este un fel de arc care se ține în gură și sună ca o placă de sunet. Și, printre dansurile sale, se remarcă girafa sau dansul tămăduirii. *kia*. Acesta din urmă face parte din riturile lor religioase. Zeii lor sunt legați de obținerea hranei. Există o spirit suprem și altele minore care influentează atât aceasta cât și apariția bolilor.

În concluzie, v-am arătat câteva dintre principalele triburile ale Africii. Cu toate acestea, am putea să vă spunem despre altele, cum ar fi Dinka sudanez, Hamar din Etiopia, Himba namibian sau celebrul Pigmei din Congo. Continentul african este foarte bogat din punct de vedere antropologic.

II.- TRIBURI DIN AMERICA

AMERICA

1.- Amerindieni: Irochezi, Abenaki, Huroni Sioux, Mandani, Comanși, Apași, Navajo, Hopi, Zuni, Athabasca

Cele 5 triburi civilizate

a.- Indieni nativi din SUA

b.- Comanși. Statele Unite (Oklahoma, Texas, New Mexico)

c. – Apașii - Triburi amerindiene, Statele Unite ale Americii

d.- Maiășii - Mesoamerica și America de Sud: Azteci, Maiășii, Taino, Caribi, Muisca, Quechua, Aimara, Bororo, Tupi, Guarani, Mapuche (araucaanii), Tehuelche

e.- Republica Lakota - Grupuri entice: Lakotani, Americani

A.- AMERINDIENII

1.- AMERINDIENII DIN STATELE UNITE ALE AMERICII

Amerindienii din Statele Unite ale Americii sunt populația nativă din America de Nord, pe teritoriul SUA din zilele noastre (incluzând Alaska și Hawaii). Ei sunt compuși din numeroase triburi și grupuri etnice, multe au supraviețuit intacte din punct de vedere politic.

Tipuri de Anerindieni: Irochezi, Abenaki, Huroni Sioux, Mandani, Comanși, Apași, Navajo, Hopi, Zuni, Athabasca

Cele cinci triburi civilizate: Cherokee, Chickasaw, Choctaw, Creek și Seminole – numite astfel pentru faptul că adoptaseră sistemul economic și politic al Statelor Unite.

Indieni nativi din SUA:

Joseph Brant • Sequoyah • Pushmataha • Tecumseh • Charles Curtis • Sitting Bull • Chief Joseph • Jake Fragua • Billy Bowleg al III-lea • Jim Thorpe • Wilma Mankiller • John Herrington

Populație totală de Indieni americani din Alaska:

O rasă: ~5,2 milioane înregistrați;

În combinație cu una sau mai multe alte rase: 1,6 milioane sunt înregistrați; 1.37% din populația SUA

Regiuni cu populație semnificativă: Predominant în partea de vest a SUA

Limbi vorbite: engleza americană, limbile amerindiene

Religii: Biserica Nativilor Americani: Protestantism; Biserica Romano-Catolică; Biserica Ortodoxă Rusă: Traditional Ceremonial Ways

2.- INDIENII AMERICANI DIN STATELE UNITE ALE AMERICII

Sunt Populația Nativă din America de Nord

Indienii americani din Statele Unite ale Americii sunt populația nativă din America de Nord, pe teritoriul SUA din zilele noastre. Ei sunt compuși din numeroase triburi și grupuri etnice

Indienii americani din Statele Unite ale Americii sunt populația nativă din America de Nord, pe teritoriul SUA din zilele noastre. Ei sunt compuși din numeroase triburi și grupuri etnice, multe au supraviețuit intacte din punct de vedere politic. Denumirea de americani nativ este un termen controversat

Multe persoane intervievate în acest sens preferă să se numească pe ei înșiși indieni americani sau indieni, termen adoptat și de marea majoritate a presei și de unele grupuri academice. De la sfârșitul secolului al XV-lea, imigrarea europenilor în Americi și importul de sclavi africani, a dus la secole de conflicte între societatea lumii vechi și cea nouă.

Mulți americani nativi trăiau în societăți de vânători, culegători și transmiteau istoria lor pe cale orală. În multe grupuri femeile efectuau cultivarea sofisticată a numeroase soiuri de plante: porumb, fasole, etc. . Multe culturi native au fost matrilineare², oamenii ocupau terenuri pentru utilizarea de către întreaga comunitate, pentru vânătoare sau agricultură. Europeanii din acea vreme au avut culturi patriarhale și au dezvoltat concepte de drepturi de proprietate individuală cu privire la terenuri care erau extrem de diferite de concepția amerindienilor.

Străvechea înțelepciune a indienilor americani nu încetează să ne uimească și astăzi. Profunzimea cu care amerindienii privesc viața, dar și perspectiva revelatoare pe care le au asupra vieții, a umanității, a planetei și a oamenilor sunt cât se poate de autentice și valabile chiar și în zilele noastre.

Codul etic al amerindienilor

- 1.**-Trezește-te odată cu soarele ca să te rogi. Roagă-te singur. Roagă-te des. Marele Spirit te va ajuta, trebuie doar să îi vorbești...
- 2.** Fii tolerant cu cei care, undeva pe drumul lor, au rătăcit... Ignoranța, trufia, mania, gelozia și lăcomia izvorăsc dintr-un suflet pierdut. Roagă-te pentru cei pierduți, pentru a găsi îndrumare..
- 3.** Caută-te pe ține – prin tine. Nu le permite celorlalți să croiască ei drumul pentru tine. Este drumul tău și doar al tău. Alții pot merge pe drumul tău alături de ține, însă nimeni nu poate merge pe el pentru ține.
- 4.** Tratează oaspeții care pășesc pragul casei tale cu multă atenție. Servește-le cea mai bună mâncare, oferă-le cel mai bun pat și tratează-i cu respect și onoare.
- 5.** Nu lua ceea ce nu este al tău indiferent că este de la o persoană, o comunitate, din sălbăticie sau dintr-o altă cultură. Nici nu a fost câștigat, nici nu ți-a fost dăruit. Nu este al tău.

---

² (Despre sistemul de filiație și organizare socială) În linie maternă

6. Respectă tot ceea ce există pe acest pământ indiferent că vorbim de oameni, plante sau de orice este viu.

7. Onorează gândurile, dorințele și cuvintele celorlalți oameni. Nu întrerupe niciodată pe altcineva, nu râde de el și nici nu-i imita comportamentul în batjocură.

8. Niciodată nu-i vorbi pe alții de rău. Energia negativă pe care o arunci în univers se va multiplica atunci când se va întoarce la ține..

9. Toți oamenii fac greșeli. Și toate greșelile pot fi iertate..

10. Gândurile rele cauzează boli ale minții, ale trupului și ale spiritului. Practică optimismul.

11. Natura nu este PENTRU noi, este o PARTE din noi. Toți facem parte din familia planetară.

12. Copiii sunt semințele viitorului nostru. Plantează dragoste în inimile lor, udă aceste seminte cu înțelepciune și lecții de viață. Când au crescut, dă-le spațiu ca să crească.

13. Evită să rănești inimile celorlalți. Otrava durerii tale se va întoarce la ține.

14. Fii sincer întotdeauna. Onestitatea este testul conștiinței tale în acest univers.

15. Fii echilibrat și menține-te astfel. Sinele tău Mental, Spiritual, Emoțional și Fizic – toate acestea trebuie să fie puternice, pure și sănătoase. Ai grijă de corpul tău și ține-l activ pentru a întări mintea. Îmbogățește-te spiritual pentru a vindeca bolile emotionale.

16. Ia decizii conștiente cu privire la cine vei fi și la cum vei reacționa. Fii responsabil pentru propriile acțiuni.

17. Respectă intimitatea și spațiul personal al celorlalți. Nu atinge proprietatea personală a celorlalți – în special obiectele sacre și religioase. Așa ceva este interzis.

18. Fii devotat în primul rând față de ține însuși. Nu îi poți hrăni și ajuta pe ceilalți dacă nu te poți hrăni și ajuta pe ține mai întâi.

19. Respectă credințele religioase ale celorlalți. Nu îți impune propriile convingeri asupra lor.

20. Împărtășește-ți norocul și ceea ce ai cu ceilalți.

Binecuvântare indiană: Fie ca Marele Spirit să-ți zâmbească întotdeauna și să te protejeze pe tine și pe ai tăi. Fie ca drumul să se înalțe astfel încât să te întâlnească. Fie că vântul să-ți bată întotdeauna din spate. Fie ca razele soarelui să-ți încălzească fața. Fie că ploaia să cadă blând pe câmpurile tale.

Diferențele de cultură între amerindieni și europenii imigranți, precum și alianțele schimbătoare între diferite națiuni ale fiecărei culturi de-a lungul secolelor, au provocat tensiuni politice extinse, violență etnică și tulburări sociale.

Americanii nativi au suferit mari pierderi de la contactul cu europenii din cauza boli infecțioase din Eurasia pentru care amerindienii nu aveau imunitate.

Epidemiile de la contactul cu europenii au cauzat cea mai mare pierdere de vieți omenești pentru populațiile indigene. Estimările populației precolumbiene pentru teritoriul care astăzi reprezintă SUA variază semnificativ, variind de la 1 milion la 18 milioane de amerindieni .

După ce coloniile s-au revoltat împotriva Marii Britanii și a fost creată Statele Unite ale Americii, președintele George Washington și Henry Knox au conceput ideea de "civilizare" a americanilor nativi pentru asimilarea lor ca cetățeni americani.

Asimilație (ori voluntar ca în cazul indienilor Choctaw, ori forțat a devenit o politică urmărită insistent de administrațiile americane care se succedau.

S-a spus de multe ori, și timpul a confirmat-o, din păcate, că istoria s-a scris, în cea mai mare parte a ei, în urma războaielor și a ciocnirilor violente dintre civilizații.

O axiomă simplă și cinică a evoluției, în care cei mai slabi au fost întotdeauna asimilați sau exterminați de cei mai puternici și, în care, justiția acțiunilor a fost tranșată prin forță armelor de partea învingătorilor. Probabil că pentru mulți dintre cei care citesc acest articol, conflictul dintre pieile roșii (nativii nord-americani) și grupurile de coloniști europeni metamorfozați în cowboy, încă mai reprezintă acel element tipic filmelor western sau al romanelor de aventuri scrise de Karl Maysau James Fenimore Cooper. În fond, o întreagă literatură sprijinită, mai târziu, de grandioasele producții hollywoodiene, avea să ajute la formarea imaginii idilice a unui Vest Sălbatic, bântuit de grupuri de pistolari rebeli, aflați veșnic în conflict cu autoritățile și cu sângeroasele triburi de indieni, de atacuri asupra diligențelor și de spectaculoasele curse după aur. Realitatea este însă alta. Dincolo de pitorescul Wild West-ului comercial se afla unul dintre cele mai tragice și mai controversate episoade din întreaga istorie a teritoriilor nord-americane. Un episod în care nici timpul, nici mistificările și nici măcar oțelul armelor nu au putut șterge din memoria colectivă

tabloul masacrelor comise, de cele mai multe ori, în numele civilizației.

Bartolomeu de Las Casas, care a fost guvernator al insulei zece ani, a apreciat populația inițială la trei milioane. Studiile demografice, istorice, făcute în secolul 20 au apreciat-o la 8,5 milioane. Au fost reduși până la 100.000 prin 1550.

I-au exterminat. I-au spânzurat, i-au ars de vii, au luat copiii de la sânul mamei și i-au zdrobit de pietre, ținându-i de picioare. Tăiau mâinile indienilor și le lăsau să atârne de o fâșie de piele, iar pe alții îi aruncau la câini după ce îi făceau bucăți.

Bartolomeu de Las Casas: Columb este un simbol. Dar ce simbolizează el, de fapt, este ceva perfid. Glorificarea lui Columb... în „mitologia” SUA... ar fi cam la fel, cu glorificarea lui Heinrich Himmler, de către germani și să-i condiționezi să accepte asta. Dar în fiecare an, pe 12 octombrie, sărbătorim ziua lui Columb, aniversarea acelei zile din 1492, când Columb, a văzut pentru prima dată, pământul Lumii Noi... America. Genocidul conform legislației internaționale, Comitetul Politic al ONU, dezbate o problemă istorică vitală. În 1948, ONU a schițat „Convenția pentru prevenirea și combaterea genocidului”.

Articolul 1 al convenției:

Genocidul trebuie înțeles ca orice politică inițială, cu intenția de a distruge, în întregime sau parțial, un grup național, etnic, rasial sau religios, astfel – primul articol este uciderea membrilor aceluia grup.

În diverse momente ale istoriei acestei țări au existat politici de exterminare, ce ar echivala cu un genocid, fiindcă au zis „Omorâți-i pe toți!” Nu au emis nicio clauză de luare de prizonieri, ci au fost cuvinte ca „exterminați” și „decimați”, iar în unele lupte au afirmat „Ucideți-i pe toți cei vii!” Asta înseamnă să ucidă copiii, fiindcă ar fi crescut să devină indieni.

Teritoriul Colorado a devenit un stat, prin proclamarea unei politici de exterminare a indienilor Cheyenne și Arapahoe, demonstrând asta în masacrul de la Sand Creek, din noiembrie 1864.

Colonelul Chivington a condus 900 de oameni înarmați, la Sand Creek. Instrucțiunile sale erau de a-i ucide și scalpa pe toți, mici sau mari.

Președintele Theodore Roosevelt, a descris masacrul de la Sand Creek, ca fiind ...”la fel de drept și util, ca orice faptă vitească, săvârșită la frontieră.”

MASACRUL DE LA WOUNDED KNEE (29 decembrie 1890)**Articolul 2. - Masacrul**

Trupele SUA, au masacrat 300 de bărbați, femei și copii. Trupurile morților erau înșirate pe mai mulți kilometric. În 1860 întregul trib Wiyot a fost masacrat în somn; 1853: 450 de indieni Tolowas uciși de Yontoket.

Albii au aprins un foc mare în care au aruncat copiii, încă vii.

În 1854, restul indienilor Tolowas au fost exterminați. În 1850, soldații au ucis un întreg sat de indieni Pomo, bărbați, femei și copii.

În 1868, Generalul Custer a ucis 103 Cheyenne la râul Washita...93 erau bătrâni, femei și copii. La sosirea lui Columb se estima la 12-15 milioane, numărul indienilor din actuala SUA.

În 1890, rămăseseră mai puțin de 250000, că 98% au fost exterminați.

Articolul 3 - Recompensa pentru scalpuri

Recompensele pentru scalpuri variaua pentru bărbați, femei și copii și se presupunea că sunt ale unor indieni ostili, dar nu exista o etichetă care să-i ateste proveniența. Se plăteau cam 45 de lire pentru bărbați, 25 pentru o femeie și 10 pentru un copil, când 40 de lire era venitul mediu anual al unui fermier.

Această practică a scalpării a durat în California până în 1860, albii scalpând indienii din zonă. Și erau plătiți pentru scalpuri, obicei menținut în Colorado până în sec. al XIX-lea.

Al treilea articol este implementarea de politici ce urmărește distrugerea fizică a unui grup prin dispersare, de exemplu gonirea de pe pământurile lui.

În 1828 indienii au fost mutați din sud est, i-au internat în lagăre și au făcut marșuri sub escortă militară, fără nimic asemănător unei logistici adecvate pentru supraviețuire: mâncare, medicamente, adăposturi sau orice altceva, ceea ce a condus la moartea a 25.000 de indieni.

Articolul 4 spune: prevenirea nașterilor în grupurile țintă

În 1970 George HW Bush, a creat Legea de Planificare Familială, care permitea utilizarea fondurilor federale pentru sterilizarea membrilor acestor grupuri

Articolul 5, vorbește despre transferul forțat al copiilor din grupul țintă către un alt grup pentru a-i crește fără să știe cine sunt.

La sfârșitul anilor 1880 a fost inițiat programul Școlilor Internat pentru indieni. Copii, chiar de trei ani au fost luați de la

părinții lor, cu scopul declarat de a le distruge identitatea indiană. Erau disprețuiți atât de mult încât s-a făcut un proiect național pentru a-i distruge cu dispozițiile: "Omorâți indianul și salvați omul, în fiecare copil indian"

Așa susținea arhitectul sistemului american Richard Henry Pratt. Pentru unii copii a durat 6-8 -10 ani fără să-și vadă părinții sau semenii. Către sfârșitul secolului al XIX-lea a fost adoptată politica rezervațiilor indiene. Astăzi sunt 304 rezervații indiene pe teritoriul SUA

Oamenii obosiseră să-și petreacă întreaga viață luptând cu aceste poveri, era obositor, îngrijorător și este colonialism.

Epidemia de sinucideri din ținuturile indiene este o manifestare a ntregii istorii a lor. Rata sinuciderilor este de 10 ori mai mare decât în restul țării: abuz de droguri, violuri cu peste 50 la sută mai mult și totuși nu sunt agenți DEA³ decât 11

B.- COMANȘII.

Populație totală - 17.000

Regiuni cu populație semnificativă: Statele Unite (Oklahoma, Texas, New Mexico)

Limbi vorbite: comanșă, engleză

Religii: Native American Church, creștinism

Grupuri înrudite sau legate cultural: Shoshoni, popoare numice

C.- APAȘII.

Populație totală: 111.810

Regiuni cu populație semnificativă: Statele Unite ale Americii, Mexi

Limbi vorbite: limbi din grupul limbilor athabascane

Religii: Șamanism, Creștinism, religii 714ribal

Grupuri înrudite sau legate cultural: Athabascani, Navajo

D.- MAIAȘII

Societate tribal - Triburi amerindiene, Statele Unite ale Americii

Populație totală: Aproximativ 60.500.000;

Regiuni cu populație semnificativă: Mesoamerica și America de Sud: Azteci, Maiași, Taino, Caribi, Muisca, Quechua, Aimara, Bororo, Tupi, Guarani, Mapuche (araucaii), Tehuelche

³ agenție federală responsabilă cu aplicarea legilor și reglementărilor care reglementează narcoticele și substanțele controlate; scopul este imobilizarea traficului de droguri

E.- REPUBLICA LAKOTA

Suprafața - totală >200.000 km²

Cel mai mare oraș: Omaha

Populație: - Recensământ 2005- Estimare 2005 >100.000

Limbi oficiale: Limba Lakota și Limba Engleză

Grupuri entice: Lakotani, Americani

F.- ESCHIMOȘII

Categorie: Populații indigene din Mexic

Subcategorii: Nativi din Mexic (1 C, 1 P); Locuri religioase ale populațiilor native din America de Nord (5 P); Perioada postclasică în cele două Americi (1 C); Triburi din sud-vestul Statelor Unite ale Americii (2 C)

Triburi: Huroni, Irochezi, Cree, Ojibwe, Athabasca

G.- TRIBUL CAHUILLA

Ai zice că sunt un teritoriu atât de avansat tehnologic și atât de civilizat, încât nu mai există picior de aborigeni în zona. Cu toate acestea, te-ai înșela, pentru că tribul Cahuilla locuiește foarte confortabil în California de peste 3000 de ani. Este compus din aproximativ 1000 de membri care locuiesc în 9 rezervații.

Aparent au rezistat nu numai războiului civil, goanei după aur și Vestului Sălbatic, dar fac față destul de bine și lumii civilizate. Specialiștii spun că numai 35 de membri din cei foarte bătrâni mai vorbesc limba veche, un amestec de Azteca și Ute.

Tribul Cahuilla există de circa 3.000 de ani în sudul Californiei, trăind în nouă rezervații. Se crede că s-a stabilit aici când lacul cu același nume încă există. A reușit să supraviețuiască în ciuda bolilor, goanei aurului și persecuțiilor de tot felul. În prezent numără aproximativ 3.000 de membri, însă limba vorbită, un amestec de Ute și azteca, este stăpânită de doar 35 de membri, unii foarte în vârstă.

H.- POPULAȚIA PIRAHA

Acest trib din bazinul Amazonian este cunoscut omenirii de mult timp, mulți antropologi și cercetători fiind fascinați de acest grup mic de 400 de vânători. De multe ori considerați primitivi, Piraha surprind lumea civilizată cu vocabularul lor

lipsit de nume pentru culori sau numere, dar și de alte caracteristici. Mai mult, ei își pot inclusiv fluiera propriul limbaj, ceea ce este de-a dreptul uimitor. Sunt considerați inteligenți ca oameni și foarte iscusiți ca observatori. Așa cum știm, junglele braziliene nu sunt lipsite de pericole mortale. Cu toate acestea, cei drepți (cum se autodenumesc în limba proprie) reușesc să vâneze fără arme, complet dezbrăcați, iar coșurile lor la întoarcere sunt pline de fructe, rădăcini și vânat mic.

Membrii tribului Piraha trăiesc pe teritoriul Braziliei, fiind speciali mai ales datorită limbii lor. Nu au cuvinte pentru culori și nici pentru numere, iar trecutul nu există.

Deși unii ar putea spune că limbajul lor este unul simplist, în realitate acești oameni chiar trăiesc momentul. Trăiesc în comun, așa că nu au de ce să numere și să raționalizeze.

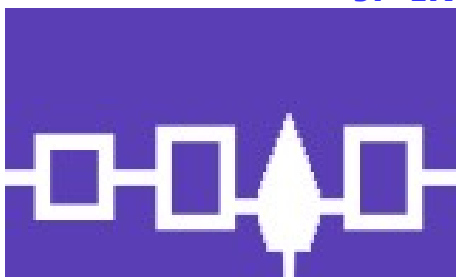
Deloc impresionați de tehnologie, membrii acestui trib fără lider nu sunt prietenoși nici cu mesagerii civilizației. Deși au contact de mai multe sute de ani cu oameni din afara tribului, populația nu și-a schimbat niciun obicei străvechi și nimeni nu și-a părăsit poporul.

I.- TRIBUL YANOMAMI

Pădurile tropicale din Venezuela găzduiesc un trib cunoscut mai ales pentru pornirile violente și temperamentul său coleric. Oamenii Yanomami sunt pescari, agricultori, păstori și chiar vânători de ocazie, dar e bine să te ferești din calea lor pentru că deseori pot avea porniri pline de furie. Sunt celebri

pentru adevărata artă de a își picta trupurile cu simboluri ce au adânci semnificații culturale și religioase.

J.- IROCHEZII

Drapelul Confederației Irocheze

Irochezi sau haudeno saunee ("oamenii casei lungi") sunt o confederație indigenă din nord-estul Americii de Nord.

Prin tradiție fondatori ai Ligii Irocheze sunt considerați Deganawidah, Marele Pacificator, Hiawatha și Jigonsaseh, Mama Popoarelor. La apogeul său în jurul

anului 1700 puterea irochezilor s-a extins de la ceea ce este astăzi statul New York spre nord, în Canada actuală, spre vest de-a lungul Marilor Lacuri și spre sud de ambele părți ale munților Apalași, până în Virginia și Kentucky și în valea râului Ohio

În 2010 peste 45.000 de persoane înscrise în Cele Șase Națiuni locuiau în Canada și peste 81.000 în Statele Unite.

O etimologie mai modernă a fost susținută de Gordon M. Day în 1968, continuând ipoteza lui Charles Arnaud din 1880. Arnaud susținea că cuvântul provine din montagneză *irnokué*, adică „om teribil”, prin forma redusă *irokue*. Day a propus o ipotetică frază montagneză *irno kwédač*, care înseamnă „un om, un irochez”, ca origine a acestui termen.

Gale Encyclopedia of Multicultural America indică originea lui *irochez* din „*Iroqu*”, algonchian pentru „șarpe cu clopoței”. Francezii au întâlnit mai întâi triburile vorbitoare de limbi algonchiene și ar fi învățat numele algonchienilor pentru concurenții lor irochezi.

Cu toate acestea, alte cercetări sugerează că fondarea a avut loc în 1142. Fiecare națiune din această confederație irocheză avea o limbă, un teritoriu și o funcție distinctă în Ligă. Puterea irochezilor, la apogeu, se întindea spre nord până în Canada actuală, spre vest de-a lungul Marilor Lacuri și spre sud, de ambele părți ale munților Apalași, până în Virginia și Kentucky de astăzi și în valea râului Ohio.

Liga este guvernată de un Mare Consiliu, o adunare formată din cincizeci de căpetenii sau sahemi, fiecare reprezentând o gintă a unui trib.

Când europenii au sosit pentru prima dată în America de Nord, haudenosaunee (Liga Irocheză pentru francezi, Cele Cinci

Națiuni pentru britanici) se aflau în ceea ce este acum centrul și vestul statului New York, inclusiv în regiunea Finger Lakes, ocupând zone întinse la nord până la fluviul Sf. Laurențiu, la est până la Montreal și râul Hudson, și la sud în nord-vestul Pennsylvaniei. De la est la vest, Liga era compusă din triburile mohawk, oneida, onondaga, cayuga și seneca. În jurul anului 1722 tribul tuscarora s-a alăturat Ligii migrând din Carolina după ce a fost expulzat de colonizarea anglo-europeană. Fiind de asemenea un trib de limbă irocheză, au fost acceptați în Ligă, care a devenit Cele Șase Națiuni.

Alte popoare independente de limbă irocheză, cum ar fi erie, susquehannock, huronii (wendat) și wyandot, au trăit în diferite perioade de-a lungul râului Sf. Laurențiu și în jurul Marilor Lacuri. În sud-estul american, cherokee erau un popor de limbă irocheză care a migrat în acea zonă cu secole înainte de contactul european. Niciunul dintre aceștia nu a făcut parte din Liga Haudenosaunee. Cei de la granițele teritoriului haudenosaunee din regiunea Marilor Lacuri au concurat și s-au războit cu triburile Ligii.

Coloniștii francezi, olandezi și englezi, atât în Noua Franță (Canada), cât și în ceea ce au devenit Cele Treisprezece Colonii, au înțeles necesitatea de a intra în grațiile irochezilor, care ocupau o parte însemnată a pământurilor de la vest de așezările coloniale. Primele lor relații au fost privind comerțul cu blănuri, care a devenit extrem de profitabil pentru ambele părți. De asemenea, coloniștii căutau să stabilească relații de prietenie pentru a-și securiza granițele.

Timp de aproape 200 de ani irochezii au fost un factor important în politica colonială nord-americană. Alianța cu irochezii a oferit avantaje politice și strategice puterilor europene, dar irochezii au păstrat o independență considerabilă. Unii dintre ei s-au așezat în satele de misiune de-a lungul râului St. Laurențiu, devenind mai strâns legați de francezi. Cu toate că participau la raidurile franceze asupra așezărilor olandeze și mai târziu englezești, unde s-au așezat unii mohawk și alți irochezi, în general irochezii au refuzat să-și atace semenii.

Irochezii au rămas o mare putere amerindiană unită din punct de vedere politic până la Revoluția Americană, când Liga și-a ținut promisiunile din tratatele cu Coroana Britanică. După înfrângerea lor, britanicii au cedat teritoriile irocheze fără consultări, iar mulți irochezi au fost nevoiți să-și abandoneze pământurile din Mohawk Valley și din alte părți și să se mute în

regiunile din nord păstrate de britanici. Coroana le-a acordat pământuri ca despăgubire pentru cele cinci milioane de acri pe care îi pierduseră în sud, dar acestea nu se puteau compara cu teritoriile lor din trecut. Oamenii de știință de astăzi fac distincție între Ligă și Confederație. Conform acestei interpretări, Liga Irocheză se referă la instituția ceremonială și culturală reprezentată de Marele Consiliu, care încă există. Confederația Irocheză a fost entitatea politică și diplomatică descentralizată care a apărut ca răspuns la colonizarea europeană și a fost dizolvată după înfrângerea britanică în Războiul Revoluționar American.

Cei patru „Mohawk Kings” care au călătorit la Londra în 1710.

Irochezii de astăzi nu fac o astfel de distincție și folosesc termenii în mod interschimbabil, preferând totuși numele Confederația Haudenosaunee. După migrarea majorității lor în Canada, irochezii rămași în statul New York au fost obligați să trăiască mai ales în rezervații. În 1784 în total 6.000 de irochezi s-au confruntat cu 240.000 de newyorkezi, când americanii dornici de pământ erau decizi să migreze spre vest. "Numai oneida, care numărau doar 600 de războinici, dețineau șase milioane de acri, adică aproximativ 2,4 milioane de hectare. Țara Irochezilor era în pragul unei goane după pământuri." Până la Războiul din 1812 irochezii au pierdut controlul asupra unui teritoriu considerabil. Organizarea Ligii a fost comparată cu sistemul modern al socialismului libertarian.

Atitudinea irochezilor față de triburile înfrânte prevedea mai degrabă asimilarea în cadrul „Lanțului Legământului” și a Marii Legi a Păcii, decât masacrarea în totalitate. Atât lenni lenape, cât și shawnee au fost scurt timp dependenți de cele șase națiuni, în timp ce populațiile irocheze supuse au apărut în perioada următoare în regiunea Ohio cu numele de mingo, vorbind un dialect asemănător celui al seneca.

Comerț cu europenii, 1722

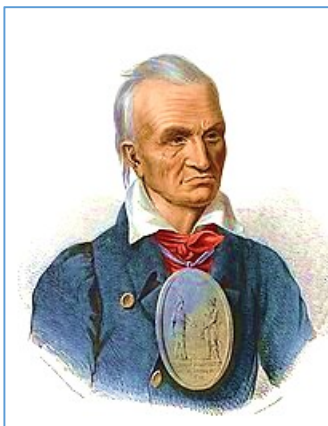
Cele Șase Națiuni din 1720

În timpul Războiului succesiunii spaniole, cunoscut americanilor drept „războiul reginei Anne”, irochezii au rămas neutri, favorizând englezii. Misionarii anglicani au fost activi la irochezi și au conceput un sistem de scriere pentru ei.

În 1783 a fost semnat Tratatul de la Paris, care conținea acorduri de pace între toate națiunile europene implicate în război, precum și noile State Unite, dar nu făcea nicio dispoziție cu privire la irochezi, care au fost lăsați la discreția Statelor Unite.

ÎN POSTBELIC

După Războiul Revoluționar vechea vatră centrală a Ligii a fost reînființată la Buffalo Creek. Statele Unite și irochezii au semnat în 1784 Tratatul de la Fort Stanwix, în baza căruia irochezii au cedat o mare parte din patria lor istorică americanilor, care a fost urmată de un alt tratat în 1794 la Canandaigua, pe care le-au cedat și mai mult teren americanilor. Guvernatorul statului New York, George Clinton, făcea presiuni constante asupra irochezilor ca să-și vândă pământul coloniștilor albi și, deoarece alcoolismul a devenit o problemă majoră în comunitățile irocheze, mulți și-au vândut pământul pentru a cumpăra mai mult alcool, de obicei agenților fără scrupule ai companiilor funciare.

Marele orator, căpetenia
Seneca

Red Jacket Cornplanter

În același timp, coloniștii americani au continuat să avanseze pe pământurile de dincolo de râul Ohio, ducând la un război între Confederația de Vest și Statele Unite. Una dintre căpeteniile irocheze, Cornplanter, i-a convins pe ceilalți irochezi din statul New York să rămână neutri și să nu adere la Confederația de Vest. În același timp, politicile americane de a-i sedentariza pe irochezi au început să aibă un anumit efect. În mod tradițional la irochezi agricultura era munca femeii, iar vânătoarea era munca bărbaților; la începutul secolului al XIX-lea politicile americane de a-i face pe bărbați să cultive pământul și să nu se mai ducă la vânat aveau efect. În acest timp, irochezii din statul New York demoralizați, deoarece tot mai multe pământuri erau vândute speculanților de terenuri, în timp ce alcoolismul, violența și familiile distruse au devenit probleme majore în rezervațiile lor.

Către 1811 misionarii metodiști și episcopali au stabilit misiuni ca să-i ajute pe oneida și onondaga în vestul New York-ului. Cu toate acestea, coloniștii albi au continuat să se mute în zonă. Către 1821 un grup de oneida condus de Eleazar Williams, fiul unei femei mohawk, a plecat în Wisconsin ca să cumpere pământ de la menominee și ho-chunk și astfel și-a mutat oamenii la vest. În 1838 Holland Land Company a folosit documente falsificate ca să-i despoaie pe seneca de aproape toate pământurile lor din vestul New York-ului, dar un misionar quaker, Asher Wright, a inițiat procese care au dus la returnarea uneia dintre rezervațiile seneca în 1842 și a alteia în 1857. Cu toate acestea, până în anii 1950, atât guvernele Statelor Unite, cât și cele din New York au confiscat terenuri

aparținând Celor Șase Națiuni pentru drumuri, diguri și lacuri de acumulare, pământurile date lui Cornplanter ca să-i împiedice pe irochezi să se alătore Confederației de Vest în anii 1790 fiind achiziționate forțat și inundate de lacul de acumulare Kinzua.

Căpitanul Joseph Brant și un grup de irochezi au părăsit New York-ul ca să se așeze în provincia Quebec (Ontario de astăzi). Ca să le compenseze parțial pământurile pe care le pierduseră în Valea Mohawk și în alte părți din cauza alianței lor fatale cu coroana britanică, Proclamația Haldimand le-a acordat pământuri întinse pe Grand River. Trecerea râului de către Brant a dat numele inițial zonei: Vadul lui Brant. Către 1847 coloniștii europeni au început să se așeze în apropiere și au numit satul Brantford. Așezarea mohawk inițială se afla la marginea de sud a actualului oraș canadian, într-o locație încă potrivită pentru acostarea canoelor. În anii 1830 mulți alți onodaga, oneida, seneca, cayuga și tuscarora s-au mutat în Teritoriul Indian, în provincia Canada Superioară și în Wisconsin.

În Vest

Mulți irochezi (în mare parte mohawk) și metiși proveniți din irochezi, care locuiau în Canada de Jos (în primul rând la Kahnawake) s-au angajat la Compania de Nord-Vest din Montreal în timpul existenței sale din 1779 până în 1821 și au devenit voageurs sau comercianți liberi care lucrau în comerțul cu blănuri la vest până la Munții Stâncoși. Se știe că s-au așezat în zona din jurul Casei lui Jasper și posibil la vest până la râul Finlay și la nord până în zonele Pouce Coupe și Dunvegan, unde au întemeiat noi comunități aborigene care au persistat până în prezent, revendicând fie identitatea Primelor Națiuni, fie identitatea Métis și drepturile indigene. Michel Band, Mountain Métis și Aseniwuche Winewak Nation of Canada din Alberta și comunitatea Kelly Lake din Columbia Britanică toate reclamă strămoși irochezi.

Irochezii canadieni

În secolul al XVIII-lea irochezii canadieni catolici care locuiau lângă Montreal au restabilit legăturile cu Liga Irocheză. În timpul Revoluției Americane irochezii canadieni și-au declarat neutralitatea și au refuzat să lupte pentru Coroană în ciuda ofertelor lui Guy Carleton, guvernatorul Quebecului. Mulți irochezi canadieni au lucrat atât pentru Hudson's Bay Company, cât și pentru Northwest Company ca *voyageurs* în comerțul cu blănuri la sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al

XIX-lea. În războiul din 1812 irochezii canadieni și-au declarat din nou neutralitatea. Comunitățile irocheze canadiene la Oka și Kahnaweke erau în secolul al XIX-lea așezări prospere, trăind din agricultură și vânzarea de sănii, rachete pentru zăpadă, bărci și coșuri. În 1884 vreo 100 de irochezi canadieni au fost angajați de guvernul britanic ca piloți pe râu și luntrași în expediția de salvare a generalului asediat Charles Gordon la Khartoum, în Sudan, transportând forțele comandate de feldmareșalul Wolsely pe Nil, de la Cairo la Khartoum. Pe drumul de întoarcere în Canada, piloții și luntrașii irochezi s-au oprit la Londra, unde regina Victoria le-a mulțumit personal pentru serviciile lor. În 1886, când se construia un pod pe Sf. Laurențiu, un grup de irochezi din Kahnawke au fost angajați la construcție și s-au dovedit atât de dibaci ca constructori în oțel încât, din acel moment, mai multe poduri și zgârie-nori din Canada și Statele Unite au fost construite de oțelari irochezi.

SECOLUL AL XX-LEA

Primul Război Mondial

În timpul primului război mondial politica canadiană a fost să încurajeze bărbații din Primele Națiuni să se înroleze în Forța Expediționară Canadiană (CEF), unde calitățile lor de vânători i-au făcut excelenți ca lunetiști și cercetași. Deoarece Cele Șase Națiuni erau considerate cele mai războinice dintre toate Primele Națiuni ale Canadei și, la rândul lor, mohawkii erau considerați cei mai războinici dintre toate Cele Șase Națiuni, guvernul a încurajat în special irochezii și în primul rând mohawkii, să adere la CEF. Aproximativ jumătate din cei aproximativ 4.000 de persoane din Primele Națiuni care au servit în CEF erau irochezi. Cei din rezervația de la Brantford au fost îndemnați să se alăture Batalionului 114 Haldimand (cunoscut și cu numele de „Brock’s Rangers”) al CEF, unde două companii întregi, inclusiv ofițerii, erau toți irochezi. Batalionul 114 a fost format în decembrie 1915 și desființat în noiembrie 1916 pentru a oferi întăriri altor batalioane. Irochezii capturați de germani erau adesea supuși unui tratament crud. Un mohawk din Brantford, William Forster Lickers, care s-a înrolat în CEF în septembrie 1914 a fost luat prizonier în a doua bătălie de la Ypres, în aprilie 1915, unde a fost bătut sălbatic de cei ce l-au capturat, deoarece un ofițer german a vrut să vadă dacă „indienii pot simți durerea”. Lickers a fost bătut atât de grav încât a rămas paralizat pentru tot restul vieții, deși ofițerul a

fost foarte încântat să constate că indienii simțeau într-adevăr durere.

Consiliul Celor Șase Națiuni de la Brantford a avut tendința de a se vedea ca o națiune suverană care s-a aliat cu Coroana prin Covenant Chain încă din secolul al XVII-lea și astfel era aliată personal cu regele George al V-lea și nu sub autoritatea Canadei. O mamă a clanului irocheză, într-o scrisoare trimisă în august 1916 unui sergent de recrutare, care a refuzat să-i permită fiului ei adolescent să se alăture CEF cu motivul că era minor, a declarat că Cele Șase Națiuni nu erau supuse legilor Canadei și nu avea dreptul să-i refuze fiul, deoarece nu li se aplicau legile canadiene. După cum a explicat ea, irochezii considerau că Covenant Chain este încă în vigoare, ceea ce înseamnă că irochezii luptau în război doar pentru că erau aliați cu Coroana și răspundeau la o cerere de ajutor din partea aliatului lor, regele George al V-lea, care le ceruse să se înroleze în CEF.

Criza Oka

În 1990 o dispută de lungă durată privind proprietatea asupra pământului la Oka, Quebec, a provocat o confruntare violentă. Rezervația Mohawk de la Oka era dominată de un grup numit Mohawk Warrior Society, care a apărut din contrabanda peste granița SUA-Canada și era bine înarmat cu puști de asalt. La 11 iulie 1990 Mohawk Warrior Society a încercat să împiedice construirea unui teren de golf pe un teren revendicat de poporul mohawk, ceea ce a dus la un schimb de focuri între Warrior Society și *Sûreté du Québec*; un polițist a fost împușcat. În cursul crizei Oka care a urmat, Warrior Society a ocupat atât terenul despre care pretindeau că aparține poporului mohawk, cât și Podul Mercier care leagă Montreal de continent. La 17 august 1990 premierul din Quebec, Robert Bourassa, a cerut ca armata canadiană să intervină pentru a menține „siguranța publică”, ducând la desfășurarea Regimentului Regal 22 în Oka și Montreal. Înfruntarea s-a încheiat la 26 septembrie 1990 cu o luptă corp la corp între soldați și mohawk. Disputa privind drepturile asupra pământului de la Oka continuă.

Război

Pentru haudenosaunee, suferința din cauza morții unei persoane dragi era o emoție puternică. Ei au crezut că, dacă nu ar fi luată în seamă, ar provoca tot felul de probleme celor îndurerăți care ar înnebuni dacă ar fi lăsați fără consolare. Ritualurile pentru cinstirea morților erau foarte importante și cel

mai important dintre toate era ceremonia de condoleanțe pentru a oferi consolare celor care au pierdut un membru al familiei sau un prieten. Întrucât se credea că moartea unui membru al familiei a slăbit și puterea spirituală a membrilor familiei supraviețuitoare, se considera de o importanță crucială înlocuirea membrului pierdut al familiei prin furnizarea unui înlocuitor care ar putea fi adoptat sau, alternativ, ar putea fi torturat. pentru a oferi o ieșire pentru durere. De aici și „războaiele de doliu”.

Una dintre trăsăturile centrale ale vieții tradiționale irocheze erau „războaiele de doliu”, când războinicii lor făceau raiduri asupra popoarelor vecine în căutarea de captivi ca să-i înlocuiască pe haudenosaunee morți.

Războiul pentru haudenosaunee era în primul rând un prilej de a lua prizonieri. Nu erau interesați de extinderea teritoriului sau gloria în luptă, precum europenii. Dar au purtat războaie pentru terenurile de vânătoare, mai ales că comerțul cu blănuri a devenit tot mai profitabil.

Un detașament era considerat de succes dacă lua mulți prizonieri fără să sufere pierderi în schimb; uciderea dușmanilor a fost considerată acceptabilă, dacă era necesară, dar era dezaprobată, deoarece reducea numărul captivilor potențiali. Luarea de captivi era considerată mult mai importantă decât scalpurile. În plus, războiul era un prilej pentru tineri de a-și demonstra bărbăția și curajul. Aceasta era o condiție prealabilă pentru ca un bărbat să devină căpetenie și era, de asemenea, esențială pentru bărbați care doreau să se căsătorească și, deci, să facă sex. Femeile haudenosaunee admirau războinicii curajoși în război. În era pre-contact războiul era relativ nesângeros, deoarece popoarele din Primele Națiuni nu aveau puști și se luptau în armură de lemn. În 1609 exploratorul francez Samuel de Champlain a observat mai multe bătălii dintre algonchieni și irochezi care s-au terminat aproape fără morți. Aceasta părea să fie norma pentru războaiele Primelor Națiuni. Într-o bătălie dintre algonchieni și irochezi pe malul lacului Champlain au căzut doar doi războinici irochezi care au fost loviți de gloanțe din muscheta lui Champlain, într-o demonstrație pentru aliații săi algonchieni.

Mamele clanului cereau un „război de doliu” ca să ofere consolare unei familii care a pierdut un membru. Fie războinicii porneau un „război de doliu”, fie erau calificați de mamele clanului ca lași pentru totdeauna, după care nu se mai puteau

înșura. În acest moment, războinicii plecau de obicei pentru a face raidul unui popor vecin în căutarea de captivi. Captivii erau fie adoptați în familiile haudenosaunee ca să fie asimilați, fie urmau să fie uciși după o tortură ritualizată ca modalitate de exprimare a furiei la moartea unui membru al familiei. Bărbații erau de obicei primiți cu lovituri, trecând printr-un fel de mănușă când erau aduși în comunitate. Toți prizonierii, indiferent de sex sau vârstă, erau dezgoliți și legați de stâlpi în mijlocul comunității. După ce le erau pârlite părți sensibile ale corpului și zmulse o parte din unghii, prizonierii aveau voie să se odihnească și li se dădea hrană și apă. În zilele următoare captivii trebuiau să danseze goi în fața comunității, când familiile individuale decideau dacă persoana urma să fie adoptată sau ucisă. Femeile și copiii erau adoptați mai des decât bărbații mai în vârstă. Dacă cei care au fost adoptați în familiile haudenosaunee făceau un efort sincer să devină haudenosaunee, atunci erau acceptați de comunitate și, dacă nu, executați rapid.

Cei care urmau să fie executați se vopseau cu roșu și negru pe față și erau „adoptați” de o familie care li se adresa ca „unchi”, „mătușă”, „nepotul” sau „nepoată”, în funcție de vârsta și sexul lor, și le aducea mâncare și apă. Captivul era executat după o sesiune de o zi de tortură cu pâtlirea⁴ și îndepărtarea unor părți ale corpului, pe care prizonierul trebuia s-o suporte cu stoicism și noblețe (o așteptare de obicei neîndeplinită) înainte de a fi scalpat de viu. Nisipul fierbinte era aplicat pe craniul dezgolit și în cele din urmă era ucis scoțându-i-se inima. Ulterior corpul victimei era tăiat și mâncat de comunitate. Practica torturii și executării rituale, ca și canibalismul, au luat sfârșit la începutul secolului al XVIII-lea. La sfârșitul secolului al XVIII-lea scriitori europeni precum Philip Mazzei și James Adair negau că haudenosaunee s-ar fi angajat în torturi rituale și canibalism, spunând că nu au văzut nicio dovadă a unor astfel de practici în timpul vizitelor lor în satele haudenosaunee.

În 1711 căpetenia onodaga Teganissorens i-a spus lui Robert Hunter, guvernatorul New York-ului: „Nu suntem ca voi creștinii, pentru că atunci când aveți prizonieri, îi trimiteți acasă, prin astfel de mijloace nu vă puteți nimici niciodată”. O consecință a acestei strategii era că irochezii nu acceptau pierderile în război, întrucât dădeau de sminteală scopul

---

⁴ A călca în picioare (culcând la pământ); p. ext. a turti, a strivi, a presa.

„războaielor de doliu”, care era să sporească numărul lor, nu să-l scadă. Francezii în timpul războaielor lor cu haudenosaunee erau deseori uimiți când un detașament aflat în pragul victoriei putea fi obligat să se retragă prin uciderea unuia sau a doi dintre ei. Noțiunea europeană a unei morți glorioase în luptă nu avea nici o valoare la haudenosaunee.

Moartea în luptă era acceptată doar în caz de necesitate absolută și irochezii credeau că sufletele celor care au murit în luptă erau condamnate să petreacă eternitatea ca niște fantome furioase care bântuie lumea în căutarea răzbunării. Din acest motiv, cei care au murit în luptă nu erau îngropați niciodată în cimitirele comunității, deoarece ar fi adus prezența fantomelor nefericite în comunitate.

Haudenosaunee foloseau tactici pe care francezii, britanicii și americanii le considerau lașe, până când americanii au adoptat tactici de gherilă similare. Haudenosaunee preferau ambuscadele și atacurile-surpriză, aproape niciodată nu atacau un loc fortificat sau frontal și se retrăgeau dacă erau depășiți numeric. Dacă Kaniienkeh era invadat, haudenosaunee încercau să-i întindă inamicului o cursă sau, alternativ, s-ar retrage în spatele zidurilor de lemn ale satelor lor pentru a suporta un asediu. Dacă inamicul părea prea puternic, ca atunci când francezii au invadat Kaniienkeh în 1693, haudenosaunee își ardeau satele și recoltele, iar întreaga populație se retrăgea în pădure ca să aștepte plecarea francezilor. Principalele arme ale irochezilor erau arcurile și săgețile cu vârfuri de cremene și tolbe din pănuși de porumb. Scuturile și măciucile erau făcute din lemn. După contactul cu europenii indigenii americani au adoptat unelte precum cuțite și securi metalice și și-au făcut tomahawkuri cu lame de fier sau de oțel. S-a susținut că tomahawkul nu era folosit pe scară largă în luptă, ci a devenit asociat cu haudenosaunee prin reprezentări europene care au încercat să-i prezinte pe indigeni ca fiind sălbatici și amenințători. Înainte de a porni o campanie, căpeteniile de război conduceau ceremonii de purificare rituală în care războinicii dansau în jurul unui stâlp vopsit în roșu.

Bolile infecțioase europene, cum ar fi variola, au devastat Cele Cinci Națiuni în secolul al XVII-lea, provocând mii de decese, deoarece ei nu aveau imunitate dobândită față de noile boli, care erau endemice printre europeni de secole. Până în anii 1640, se estimează că variola a redus numărul haudenosaunee cu cel puțin 50%. Au fost întreprinse „războaie de doliu” masive

pentru a compensa aceste pierderi.^[137] Istoricul american Daniel Richter scria că în acel moment războiul s-a transformat din raiduri sporadice la scară mică, lansate ca răspuns la morți individuale și a devenit „simptomul constant și tot mai nediferențiat al societăților în criză demografică”. Introducerea puștilor, care puteau ucide și prin armura de lemn, a făcut războiul Primelor Națiuni mai sângeros și mai mortal decât fusese în era pre-contact. Aceasta a pus capăt epocii în care conflictele armate erau mai mult încăierări decât bătălii în sensul european al termenului. În același timp puștile puteau fi obținute doar prin comerțul cu blănuri cu europenii. Odată ce haudenosaunee și-au epuizat către 1640 populațiile de castor, au fost forțați să cumpere blănuri de castor de la indieni care trăiau mai la nord, ceea ce i-a determinat să încerce să elimine alți intermediari într-o serie de „războaie ale castorilor” ca să monopolizeze comerțul cu blănuri. Richter scria „tradiția războiului de doliu, decesele cauzate de boli, dependența de armele de foc și comerțul cu blănuri s-au combinat ca să producă o spirală periculoasă: epidemiile au dus la războaie de doliu mai mortale, care se purtau cu arme de foc; goana după blănuri a provocat războaie cu alte triburi, iar morțile din acele războaie reporneau ciclul războaielor de doliu”.

Din 1640 până în 1701 Cele Cinci Națiuni erau aproape în continuu în război, luptându-se în diferite momente cu francezii, huronii, erie, Națiunile Neutre, lenape, susquenhannock, petun, abenaki, ojibwa și algonchienii, purtând campanii din Virginia până la Mississippi și nordul Ontario de astăzi.

În ciuda faptului că au luat mii de prizonieri, numărul Celor Cinci Națiuni a continuat să scadă, deoarece bolile au continuat să le afecteze. Iezuiții francezi, pe care haudenosaunee au fost nevoiți să-i accepte după ce în 1667 au încheiat pacea cu francezii, îi încurajau pe convertiții catolici să se mute în satele de misiune din valea râului Sf. Laurențiu lângă Montreal și Quebec. În anii 1640, mohawkii puteau scoate pe câmpul de luptă aproximativ 800 de războinici. Prin anii 1670 nu puteau scoate decât 300 de războinici, indicând un declin demografic.

Un creuzet al popoarelor

Tradițiile Ligii Irocheze permiteau înlocuirea simbolică a morților cu prizonierii din „războaiele de doliu”, vendete care erau un aspect esențial al culturii irocheze. Ca modalitate de accelerare a procesului de doliu, erau efectuate raiduri pentru a

se răzbuna și a lua prizonieri. În general captivii erau adoptați direct de familia îndurerată pentru a înlocui membrii pierduți.

Acest proces nu doar le-a permis irochezilor să-și mențină propriul număr, ci și să-și disperseze și să-și asimileze dușmanii. Adoptarea popoarelor cucerite, în special în perioada Războaielor Castorilor (1609–1701), a însemnat că Liga Irocheză era compusă în mare parte din membri naturalizați ai altor triburi. Cadwallader Colden scria:

„Cele Cinci Națiuni cruță sistematic copiii și tinerii popoarelor cucerite, îi adoptă în propria națiune și îi educă ca pe propriii lor copii, fără distincție; acești tineri uită curând propria țară și națiune și prin această politică. Cele Cinci Națiuni compensează pierderile pe care le suferă națiunea lor din cauza războaielor.”

Cei care încercau să se întoarcă la familiile lor erau pedepsiți aspru; de exemplu, comerciantul francez de blănuri Pierre-Esprit Radisson a fost capturat în adolescență de o ceată irocheză, a fost adoptat de o familie mohawkă și a fugit ca să se întoarcă la familia sa din Trois-Rivières. Când a fost recapturat, a fost pedepsit cu smulgerea unghiilor și tăierea până la os a unuia dintre degete. Dar Radisson nu a fost executat, deoarece părinții săi adoptivi au oferit cadouri familiilor celor pe care Radisson i-a ucis când a fugit, drept compensație pentru pierderea lor. Câțiva huroni care au fugit împreună cu Radisson și au fost prinși, au fost executați fără zăbavă. Către 1668 două treimi din satul oneida erau algonchieni și huroni asimilați. La onodaga erau indigeni din șapte triburi diferite, iar printre seneca din unsprezece. Adoptau și captivi europeni, cum făceau mohawk catolici din așezările de lângă Montreal. Această tradiție de adoptare și asimilare era obișnuită la indigenii din Nord-

Est – Așezări

La momentul primului contact cu europenii, irochezii trăiau într-un număr mic de sate mari, împrăștiate pe teritoriul lor. Fiecare națiune avea între unul și patru sate la un moment dat, care erau mutate aproximativ la fiecare cinci până la douăzeci de ani pe măsură ce solul și lemnul de foc erau epuizate. Aceste așezări erau împrejmuite cu o palisadă și de obicei situate într-o zonă apărabilă, cum ar fi un deal, cu acces la apă. Din cauza palisadei europenii le numeau castele.

O tradițională casă lungă a irochezilor

Satele erau de obicei construite pe un nivel plan sau înălțat, împrejmuite cu palisade de bușteni și, uneori, cu șanțuri.

În sate se locuia în case lungi. Casele lungi variau în dimensiuni de la 15 la 150 de picioare lungime și 15 la 25 picioare în lățime. Casele lungi erau de obicei construite din

straturi de scoarță de ulm pe un cadru de pari și căpriori.

În 1653 oficialul olandez și proprietarul terenului Adriaen van der Donck a descris o casă lungă mohawk în *Descrierea Noii Olande*.

De obicei, între 2 și 20 de familii locuiau într-o singură casă lungă, cu platforme de dormit la 2 picioare deasupra solului și alimente lăsate să se usuce pe căpriori. Un castel putea conține douăzeci sau treizeci de case lungi. Pe lângă castele irochezii aveau și așezări mai mici, care puteau fi ocupate sezonier de grupuri mai mici, de exemplu de pescari sau vânători. Traiul în căsuțele lungi pline de fum cauza adesea conjunctivită. Populația totală a cinci națiuni a fost estimată la 20.000 înainte de 1634. După 1635 populația a scăzut la aproximativ 6.800, în principal din cauza epidemiei de variolă introdusă prin contactul cu coloniștii europeni. Irochezii trăiau în clanuri împărțite în familii largite și conduse de mame de clan, clanuri grupate în *moieities* ("jumătăți"). Clanul tipic era format din aproximativ 50 până la 200 de persoane. Împărțirea irochezilor era după cum urmează:

- Cayuga *Moiety*
  - (A): Clanurile Ursului, Castorului, Bâtlanului, Țestoasei, Lupului *Moiety*
  - (B): Clanurile Țestoasei, Ursului, Cerbului Tuscarora
- Moiety*
- (A): Clanurile Ursului, Lupului *Moiety*
  - (B) Clanuri: Anghilei, Sitarului, Castorului, Țestoasei, Cerbului Seneca *Moiety*
  - Clanuri: Bâtlanului, Castorului, Ursului, Lupului, Țestoasei *Moiety*
  - (B) clanuri: Cerbului, Șoimului, Anghilei, Sitarului
  - Onondaga *Moiety*
  - Clanuri: Țestoasei, Lupului, Sitarului, Vulturului,

Castorului *Moiety*

- (B): Ursului, Șoimului, Anghilei, Cerebului Oneida *Moiety*
- (A) Clanul Lupului *Moiety*
- (B) Clanuri: Ursului, Țestoasei Mohawk *Moiety*
- (A) Clanuri: Lupului, Ursului *Moiety* (B) Clanul Țestoasei

Guvernul era cei 50 de sahemi reprezentând diferite clanuri care erau aleși de mamele clanurilor. *Ajutoarele sahemilor* erau „căpeteniile pinilor” care serveau ca diplomați și „căpeteniile de război” care conduceau cetele de luptă; nici „căpeteniile pinilor” sau „căpeteniile de război” nu aveau voie să voteze la ședințele consiliului.

Către sfârșitul anilor 1700 irochezii construiau colibe mai mici din bușteni, asemănătoare cu cele ale coloniștilor, dar păstrând unele caracteristici indigene, cum ar fi acoperișurile din scoarță cu găuri pentru fum și o vatră centrală. Principalele soiuri de lemn folosite de irochezi ca să-și facă uneltele erau stejarul, mesteacănul, hickory și ulmul. Osul și cornul erau folosite la fabricarea echipamentelor de vânătoare și pescuit.

Producerea alimentelor

Irochezii erau horticultori, agricultori, pescari, culegători și vânători, deși în mod tradițional dieta lor principală provenea din agricultură. La irochezi agricultura era tradițional munca femeilor și întregul proces de plantare, îngrijire, recoltare și gătit era realizat de femei. Culesul tot era în mod tradițional sarcina femeilor și a copiilor. Rădăcinile sălbatice, verdețurile, fructele de pădure și nucile erau adunate vara. Primăvara seva era extrasă din arțari și fiartă în sirop de arțar, iar ierburile erau adunate pentru medicamente. După venirea europenilor irochezii au început să cultive mere, pere, cireșe și piersici.

Istoriceste principalele culturi crescute de irochezi au fost porumbul, fasolea și dovleceii, care erau numite cele trei surori (*De-oh-há-ko*) și în tradiția irocheză erau considerate daruri speciale de la Creator. Aceste trei culturi puteau fi pisate și folosite pentru *homin*y și supe în oale de lut (înlocuite cu cratițe de metal după contactul cu europenii). Pe lângă „Trei surori” dieta irocheză includea și anghinare, praz, castraveți, napi, dovleci, o serie de pomușoare, cum ar fi mure, afine, agrișe etc. și nuci sălbatice. *Allium tricoccum* tot face parte din bucătăria tradițională, precum și *Ribes triste*, *Apios americana*, și *Cardamine diphylla*.

Cu aceste ingrediente pregăteau un fel din pâine de porumb fiartă și făină de porumb îndulcită cu sirop de arțar,

cunoscută astăzi sub numele de budincă indiană. Făina de porumb era folosită și pentru a face samp, un tip de terci cu fasole și carne uscată. Relatările primilor coloniști americani menționează irochezii extrăgând sirop de porumb care era folosit ca îndulcitor pentru găluștele din făină de porumb.

Irochezii vânau mai ales cerbi, dar și alt vânat, precum curcani sălbatici și păsări migratoare. Iarna vânau bizami și castori. Arheologii au găsit oase de bizoni, elani, căprioare, urși, ratoni și porci spinoși în satele irocheze. Pescuitul era de asemenea o sursă semnificativă de hrană, căci cele mai multe sate irocheze se aflau în zona Sf. Laurențiu și a Marilor Lacuri. Irochezii foloseau pentru pescuit plase din fibre vegetale cu greutate de prund. Pescuiau somon, păstrăv, bass, biban și coregon până când Sf. Laurențiu a devenit prea poluat de industrie. Primăvara irochezii pescuiau cu plasele, iar iarna făceau copci în gheață. Începând cu 1620 irochezii au început să crească porci, găște și găini, pe care îi achiziționaseră de la olandezi.

Îmbrăcăminte

În 1644 Johannes Megapolensis a descris îmbrăcămintea tradițională mohawk.

"Vara umblă goi, având doar părțile intime acoperite cu un petic. Copiii și tinerii în vârstă de zece, doisprezece și paisprezece ani rămân goi. Iarna, ei se înfășoară pur și simplu cu o piele netăbăcită de cerb, urs sau panteră; sau iau niște piei de castor și vidră, pisică sălbatică, raton, jder, vidră, nurcă, veveriță sau alte piei din astea ... și le cos de altele, până când iese o piesă pătrată, iar aceasta le este apoi îmbrăcăminte; sau cumpără de la noi, olandezii, doi și jumătate ell (circa 170 cm) de duffel și se înfășoară pur și simplu cu el, așa cum a fost rupt, fără să-l coase."

Pe picioarele irochezii purtau mocasini, „fideli naturii prin potrivirea pe picior, frumoși prin materiale și finisaje și durabili ca articol vestimentar”.

În cursul secolului al XVII-lea îmbrăcămintea irocheză s-a schimbat rapid ca urmare a introducerii foarfecelor și acelor obținute de la europeni, iar savantul britanic Michael Johnson a avertizat că relatările europene despre îmbrăcămintea irocheză de la sfârșitul secolului al XVII-lea poate să nu fi reflectat în întregime îmbrăcămintea irocheză pre-contact. În secolul al XVII-lea femeile umblau de obicei topless în lunile calde, purtând o fustă din piele de cerb care se suprapunea pe stânga,

pe când iarna își acopereau partea de sus a corpului cu o haină ca o pelerină, cu un orificiu pentru cap. Către secolul al XVIII-lea pânza colorată roșu și albastru obținută de la europeni a devenit materialul standard pentru îmbrăcăminte, bărbații și femeile purtând bluze și cămăși, care erau de obicei decorate cu mărgele și panglici și erau adesea purtate cu broșe de argint.

Către sfârșitul secolului al XVIII-lea femeile purtau haine lungi, largi, din muselină sau bumbac Tendința femeilor irocheze de a-și abandona stilul tradițional topless în lunile calde reflecta influența europeană. Femeile căsătorite își purtau părul într-o singură cosiță susținută de un pieptene de os, corn sau argint, în timp ce cele nemăritate își purtau părul în mai multe cosițe. Războinicii purtau mocasini, jambiere și kilturi scurte și, ocazional, purtau haine care erau foarte decorate cu desene pictate. Inițial, îmbrăcăminte pentru bărbați era din piele de cerb și era decorată cu spini de porc spinos, iar mai târziu era din stofă obținută de la europeni. Corpurile și fețele bărbaților irochezi erau puternic tatuată cu desene geometrice, iar nasul și urechile le erau împodobite cu inele din wampun sau argint. Pe poteca războiului fețele și corpurile războinicilor erau vopsite pe jumătate roșu, pe jumătate negru. Bărbații își rădeau de obicei cea mai mare parte a părului, lăsând doar un smoc de păr în centru, dând numele de mohawk acestui stil. O șapcă din piele de cerb sau pânză pe un cadru de lemn numită *Gus-to-weh*, decorată cu pene, era adesea purtată de bărbați. Pungile de muniție din piele de cerb purtate peste umăr cu curele sau tăieturi pentru corn de pulbere și tomahawk făceau parte din echipamentul războinicilor. Tecile cu cuțite erau purtate la gât. Căpeteniile purtau pe cap acoperăminte din coarne de cerb. Către secolul al XVIII-lea bărbații irochezi purtau în mod normal cămăși și jambiere din stofă și mantale din piei de cerb. În secolele al XVII-lea și al XVIII-lea brățările și torques de argint erau accesorii populare.

K.- CUPLUL ABENAKI

Un wigwam al tribului Abenaki

Abenaki (abanki) este o confederație a populațiilor indiene din America de Nord, vorbitoare de limbi algonkin, care trăiesc mai ales în Québec, Canada și Maine, SUA. Populațiile abenaki contemporane consideră că teritoriile lor natale se situează la sud de Québec și de statele americane Vermont și New Hampshire și parțial în statele Maine și New York. Numele abenaki înseamnă oamenii răsăritului sau esticii și se aplică unui

număr de grupuri care au format confederația pentru a opune rezistență Confederației Irocheze, în special mohawk.

Istoric

În sec.XVII, abenakii s-au aliat cu francezii împotriva englezilor dar, după înfrângeri serioase, s-au retras în Canada, mulți stabilindu-se ulterior la Saint-François-du-Lac și Bécancour, lângă Trois-Rivières, Québec. Mai există rezervații și în Maine și în New Brunswick, Canada. Numărul total al membrilor populației abenaki este de cca 12 000.

L.- HURONII

Un vânător huron chemând un elan. Tablou de Cornelius Krieghoff.

Trei căpetenii hurone din Canada secolului al XIX-lea.

Poporul wyandot sau wendat, numit și huroni,^{[1][a][3]} este un popor vorbitor al unei limbi irocheze din America de Nord, care a apărut ca trib pe malurile nordice ale lacului Ontario.

Astăzi numeroșii huroni din Statele Unite sunt membri înscriși ai Wyandotte Nation, trib recunoscut federal cu sediu în Wyandotte, Oklahoma. În Canada huronii au o rezervație, Huron-Wendat Nation, în Quebec.

Către secolul al XV-lea huronii de dinainte de contact trăiau în regiunea întinsă de la țărmurile de nord ale lacului Ontario de astăzi până la țărmurile sud-estice ale Georgian Bay la nord. Acolo l-au întâlnit pe exploratorul francez Samuel de Champlain în 1615. Istoriceste vorbeau limba wyandot, o limbă

irocheză de nord. Se credea că erau peste 30.000 în momentul contactului cu europenii în anii 1610-1620.

După 1634 numărul lor a scăzut drastic din cauza bolilor infecțioase epidemice aduse de europeni. În 1649 au fost risipiți de un atac masiv al irochezilor (*Haudenosaunee*), context în care au fost uciși alături de huroni și misionarii iezuiți rămași de partea lor, între care preotul Jean de Brébeuf. Dovezile arheologice ale acestei expulzări au fost descoperite pe Rock Island II Site din Wisconsin.

La sfârșitul secolului al XVII-lea Confederația Huronilor (Wyandot) a fuzionat cu națiunea Tionontati de limbă irocheză (cunoscută cu numele de *petun* în franceză, precum și cu numele de „Poporul Tutunului” pentru cultura lor principală) și au format wyandot de astăzi. Este posibil ca petun să fi fost inițial o ramură separată a huronilor^{[1][b]} la vest.

M.- NAȚIUNI WYANDOT RECUNOSCUTE

În Statele Unite există un singur trib recunoscut federal: Wyandotte Nation își are sediul în Wyandotte, Oklahoma, și în 2011 avea 4.957 membri înscriși. În Canada există o primă națiune wyandot:

Huron-Wendat Nation își are sediul în Wendake, acum pe teritoriul orașului Quebec, și are aproximativ 4.343 de membri. Ei sunt majoritar catolici și vorbesc franceza ca limbă maternă. În a doua jumătate a secolului XX au început să promoveze învățarea și utilizarea limbii wyandot printre copiilor lor. De mai multe decenii o sursă importantă de venit pentru wyandot din Quebec este vânzarea ceramicii, rachelor de zăpadă cu ornamente tradiționale, mocasini de vară și de iarnă și alte produse de meșteșugărit locale. Grupuri nerecunoscute

Două triburi nerecunoscute din Statele Unite se identifică și își atribuie numele wyandot:

- Wyandot Nation of Anderdon, cu sediul în Trenton, Michigan, are 1.200 de membri.
- Wyandot Nation of Kansas, cu sediul central în Kansas City, Kansas, are aproximativ 400 de membri.

N.-CELE CINCI TRIBURI CIVILIZATE

Galerie cu cele cinci triburi civilizate. Portretele au fost elaborate/pictate între 1775 și 1850.

Cele cinci triburi civilizate au fost cinci națiuni amerindiene: cherokee, chickasaw, choctaw, creek și seminole.

Date generale

Aceste triburi au fost considerate civilizate de coloniștii anglo-europeni, în cursul perioadei coloniale federale, deoarece ele au adoptat multe dintre obiceiurile coloniștilor. Triburile au avut, în general, relații bune cu vecinii lor. George Washington și Henry Knox au propus transformarea culturală pentru americanii nativi.

Cherokee și Choctaw au avut succes la integrarea în aspectele culturii europene-americane pe care le-au găsit utile.

Cele cinci triburi civilizate au trăit în sud-estul Statelor Unite, înainte de relocarea lor, de către guvern, în alte părți ale țării, în special în viitoarea Oklahoma.

III.- TRIBURILE DIN EUROPA ÎNCEPUTURILE NEOLITICULUI ÎN EUROPA

S-a considerat multă vreme, conform teoriei Marjiei Gimbutas că indo-europenii au venit în Europa în trei valuri diferite (începând cca 3500, î. Ch.), iar populația neolitică care trăia aici de mai multe milenii, nu era indo-europeană și a cărei civilizație a fost distrusă de către noii veniți, în timp ce populația Vechii Europe a fost asimilată de către aceștia. Autoarea introduce în 1956, termenul de "cultura kurganelor" cu referire la cultura acestei populații. Trebuie să facem o

trecere în revistă a culturilor pe care Marija Gimbutas le consideră că aparțin „culturii kurganelor”: **1.** cultura Bug-Nistru (din mileniul VI, î. Ch.), **2.** Samara (din mileniul V), **3.** Kvalynak (din mileniul V), **4.** Sredny Stog (jumătatea mileniului V- mileniul IV), **5.** Nipru-Donet (mileniile V-IV), **6.** Usatovo (mileniul IV), **7.** Maikop-Dereivka (jumătatea mileniului 4 – jumătatea mileniului III). Încă din anii '70-'80 ai secolului trecut unii cercetători au arătat că așa-zisele “culturi kurgan” nu sânt altceva decât niște prelungiri ale culturilor neolitice din zona central-europeană.

A.- CULTURA KURGANELOR

Din lista de culturi de tip kurgan indicate de Gimbutas, cele mai vechi dintre ele se află la vest, cum ar fi cultura Bug-Nistru, din mileniul VI, în imediata vecinătate a culturilor neolitice central europene, fapt pe care autoarea nu-l sesizează sau nu vrea să-l sesizeze. Este astfel evident că **culturile de tip kurgan** s-au răspândit de la vest spre est, fapt care trebuie să dea de gândit oricărui cercetător. Mai sunt și astăzi o serie de arheologi din vechea generație care mai încearcă să justifice teoria originii indo-europenilor ca fiind veniți din nordul Mării Negre. Astăzi, orice astfel de încercare este sortită eșecului. Nu contestăm că purtătorii culturii kurganelor nu erau indo-europeni, ci contestăm doar faptul că ei nu au fost nici pe departe primii indo-europeni veniți în Europa așa cum vom vedea mai jos. Au fost doar niște ramuri de triburi indo-europene care au plecat din regiunea ponto-carpato-danubiană ca apoi să se reîntoarcă pe aceleași locuri, câteva milenii mai târziu, folosind calul ca mijloc rapid de locomoție. Cercetătorii consideră că purtătorii “culturii kurganelor” au luat calul de la popoare asiatice care îl domesticiseră de mai multă vreme, ceea ce pare să fie adevărat, deși calul a existat și în Europa din cele mai vechi timpuri. Pentru a dovedi acest lucru, mă voi folosi de argumente lingvistice pe care ni le oferă chiar limba română. Cum bine știm în limba pe care o vorbim avem forma cal care definește masculul, dar și specia, precum și iapă care definește femela (nu luăm aici în discuție formele mânz și armăsar). Cei doi termeni provin din câte se poate vedea din rădăcini diferite, spre deosebire de altele limbi indo-europene precum latina unde atât forma de masculin (equus), cât și cea de feminin (equa), provin de la același radical. Acest lucru trebuie să aibă o justificare.

Forma iapă provine de la forma de feminin a PIE *ek' o-s „cal” cu cognăți⁵ în mai toate grupurile de limbi indo-europene, în limbile italice, celtice, germanice, greacă limbile indo-ariene, limba toharică, precum și altele. Din câte știu în toate aceste limbi atât forma de masculin cât și cea de feminin provin de la acest radical. Excepție face doar româna. În română forma cal provine din PIE *kel- „a se mișca repede, a mâna, a împinge”. Forme derivate în limbile indo-europene care definesc calul proveniind de la acest radical sânt destul de puține. Excepție face albaneza și parțial limbile celtice. În albaneză avem formele kale `cal' și pele `iapă'. Prin urmare, există doar un paralelism parțial între română și albaneză cu privire la acești termeni. Se știe că au existat cai în perioada neolitică (și mezolitică) în regiunea carpato-danubiană, atât sălbatici, dar și domesticiți, folosiți probabil doar la tracțiune. Caii sânt reprezentați în picturile rupestre din România, din perioada mezolitică. Prin urmare, calul nu juca un rol major în aceste civilizații neolitice, nefiind drumuri practicabile decât pe scurtă distanță, deplasările fiind, de asemenea, locale. În schimb, purtătorii culturii kurganelor foloseau calul pentru călărie, dându-le un mare avantaj în expedițiile lor către centrul și vestul Europei. Obstacolele naturale nu le puteau sta în cale.

Prin urmare, ambele forme românești provin de la rădăcini indo-europene, unde forma cal este cea veche, definind inițial pe calul sălbatic, pe când iapă provine de la un radical care presupune deja animalul domesticit ca și în celelalte limbi indo-europene. Pe scurt, forma cal este cea veche neolitică, pe când forma iapă a intrat în limbă din graiurile indo-europene ale purtătorilor culturii kurganelor, când calul a devenit parte integrantă în culturilor europene din epoca bronzului.

Am discutat în mai multe rânduri falsitatea teoriei care identifică pe primii indo-europeni cu purtătorii culturii kurganelor, cu argumente științifice bazate pe descoperirile din ultimele decenii care au cunoscut un real progres facilitând înțelegerea originii și a procesului de difuziune a agriculturii neolitice în Bazinul Mediteranean (și de aici mai departe), dar și cu argumente lingvistice. Ipoteza nostratică în lingvistica comparativ-istorică modernă, demonstrată cu deosebită competență de către Allan Bomhard, presupune că indo-

---

⁵ Situația juridică a celui înrudit cu alții; legături naturale, în special pe linie femeiască, în dreptul roman.

europenii au ajuns mai întâi în Balcani din Asia Mică. Această ipoteză justifică existența unei limbi nostratice⁶ care a existat cu 17000-18000 de ani în urmă, undeva în Orientul Apropiat, din care s-au desprins vreo șapte limbi fiice, între care și proto-indo-europeana. Celelalte familii de limbi fiind: familia hamito-semitică (sau afro-asiatică), familia kartveliană (sau caucaziană), familia uralică, familia altaică, familia dravidiană și limba sumeriană care reprezintă o familie aparte în sânul limbilor nostratice. Detalii privind limbile nostratice și relațiile limbii române cu limbile aparținând macro-familiei nostratice le-am discutat în lucrarea Rădăcini Nostratice în Limba Română (2010).

Pe lângă argumente lingvistice există cele arheologice și genetice care indică faptul că indo-europenii au ajuns în Europa din Asia Mică prin Balcani. Astfel că cele mai vechi culturi neolitice din Europa se găsesc în Balcani și regiunea carpato-danubiană. Arheologul britanic Colin Renfrew (1988) arată că indo-europenii au ajuns în Balcani cu 8000-9000 de ani în urmă, bazându-se pe date arheologice, dar mai puțin genetice.

Procesul de domesticire a plantelor cunoscute în Neolitic merge în urmă cu cca 12 000 de ani în partea de est a Mediteranei. În ultimele decenii, analiza genetică aplicată unor specii de animale domestice dintre cele mai cunoscute (ovine, caprine, bovine și porcine) indică cu destulă precizie atât originea lor, dar și procesul de dispersie a acestor specii de animale în Bazinul Mediteranean care pun sub semnul întrebării o serie de teorii mai vechi. Primele animale domesticite în regiunea de est a Mediteranei au fost oaia și capra. Până prin anii '90 ai secolului trecut, specialiștii se foloseau de schimbările morfologice ca să identifice locul și perioada de timp în care a avut loc trecerea de la faza mezolitică a vânătorii la cea neolitică a creșterii animalelor, dar această metodă este prea empirică și nu poate da rezultate corecte. Domesticirea animalelor (oaie, capră) a început acum 9500-10000 de ani în urmă tot în Orientul Apropiat, cu aproximativ 1000 de ani mai târziu decât domesticirea plantelor.

---

⁶ Ipoteza „nostratică” - postulând un strămoș lingvistic comun pentru o gamă largă de familii de limbi, inclusiv indo-european, uralic și afro-asiatic...

La începutul anilor '80, Ammerman și Cavalli-Sforza au relaționat date genetice umane actuale cu cele descoperite în siturile arheologice ajungând la teoria numită 'wave and advance', teorie care susține că triburi din Orientul Apropiat, datorită creșterii populației neolitice s-a răspândit spre vest, împingând populația indigenă de vânători-culegători către regiunile de margine. După părerea mea, din vechea populație neolitică par să fi rămas doar bascii și populațiile din Daghestan, regiune situată în parte de vest a munților Urali. Cei doi cercetători arată că viteza de răspândire a populației neolitice era de cca 1 km pe an. Conform acestei teorii bine documentate științific, amestecul dintre populația mezolitică băștinașă și noii veniți a fost aproape inexistentă. Unii cercetători au arătat că și populația mezolitică din Europa domesticiseră anumite specii de plante (grâu, orz) și animale (oi, capre, porci), în mod independent, ceea ce este adevărat, dar analiza genetică a rămășițelor arheologice de plante sau animale arată că acestea au fost înlocuite de speciile de plante și animale aduse de populația neolitică indo-europeană, venită din Orientul Apropiat, cu excepția porcului autohton care a înlocuit subspecia adusă din Răsărit pe linie maternă.

Acest detaliu genetic ne duce cu gândul la faptul că în limbile indo-europene există doi termeni diferiți pentru 'porc', anume PIE *porko-s 'porc', porkelio-s 'purcel' (IEW, 841), întâlnit în limbile italice, celtice, baltice și o parte din limbile germanice, precum și în limba kurdă (cf. DELR, 657). De la acest radical provine și rom. porc (purcel). Celălalt radical PIE *su-s 'porc domestic, scroafă' (IEW, 1038) are derivați preponderent în limbile germanice și slave. În română, dar și în limbile italice apar forme provenite din ambii radicali, primul definind masculul (și specia), cel de-al doilea definește femela. Nu este ușor de precizat care dintre acești termeni l-au adus indo-europenii cu ei din Asia Mică și care a fost preluat de la populația mezolitică băștinașă, dar este de presupus că *porko-s este cel împrumutat, pe când *su-s este cel moștenit din proto-indo-europeană. Cu toate acestea, pentru a stabili corect originea acestor termeni, este necesar un studiu comparativ-istoric mult mai amplu, aducând în discuție și forme din limbi din aparținând altor familii de limbi. Acest gen de analiză poate fi extins și la denumirea altor specii de animale domestice așa cum am văzut mai sus.

În acest scurt articol, pentru a justifica adevărata origine a popoarelor indo-europene am atins câteva probleme cheie, nu numai de natură arheologică, așa cum s-a făcut în mod tradițional (care a dus la multe erori de fond), dar mai ales de natură lingvistică și genetică, două științe mult mai exacte decât arheologia. Oamenii de știință români trebuie să aibă în vedere astfel de date pentru a putea ține pasul cu noile curente științifice. Datele aduse în discuție aici pun pe baze noi, reale și mult mai solide originea limbii și a poporului român, anume că sântem aici de la "facerea lumii", adică de la începuturile neoliticului, fără să fi avut practic loc nicio schimbare de limbă - cum presupune teoria latinistă care este, a fost și rămâne atât de lacunară - ci doar o evoluție firească de la un stadiu lingvistic la altul de-a lungul mileniilor.

Începând cu sfârșitul secolului al 19-lea și până azi au fost înregistrate mai multe teorii cu privire la originea și locul de formare al proto-indo-europenilor. Cea mai cunoscută dintre ele este, se pare, cea a Marijei Gimbutas care a dominat a doua jumătate a secolului al 20-lea și care afirmă indo-europenii, purtătorii culturii kurganelor, s-au format undeva la nordul Mării Negre. Aceștia au invadat Europa de pe la 3500 î Ch. în trei valuri succesive distrugând vechea civilizație europeană. În ultimele decenii au apărut, însă, probe noi care infirmă practic teoria "culturii kurganelor" ca fiind cultura primilor indo-europeni. Noile dovezi, arheologice, genetice și lingvistice demonstrează că primii indo-europeni au fost populația neolitică care a ajuns în Europa acum cca 9000 de ani în urmă în Balcani venind din Asia Mică. În acest articol, autorul susține această ultimă teorie aducând dovezi arheologice, genetice, dar și lingvistice. Prezentarea tuturor datelor, ar necesita o lucrare de câteva sute de pagini.

B.- GEȚII ÎN EUROPA

Toate triburile antice din Europa și Asia de vest erau pelasgo-geți, inclusiv geto-celții și geto-scyții și mai târziu goții.

Indiferent cum au fost numite anumite triburi sau neamuri de-a lungul istoriei europene toate se trag din pelasgi și din geți. Afirmatia aceasta este susținută de existența unui număr restrâns de haplogrupuri genetice la nivelul Europei. Nu întrăm în detalii de natură genetică, dar oricine poate studia câte ceva despre aceste grupe genetice bărbătești, multe dintre ele înrudite acum peste 40.000 de ani, care se trag dintr'un Adam comun.

Dacă înainte de epoca bronzului Europa era locuită de pelasgi, basci, etrusci, sarzi și alte popoare neolitice înrudite între ele, după apariția armelor din bronz acest continent a fost condus de geții războinici, cei care concep regatele și societatea patriarhală așa cum le-am cunoscut din izvoarele istorice.

Cumva, geții s-au dezvoltat în Bazinul Dunării și Nordul Mării Negre și a întregului bazin al râurilor care se varsă în Marea Neagră (poza 2).

Cine studiază bazinul hidrografic aferent Mării Negre va observa această coincidență: Dunăre, Prut, Nistru, Nipru (poza 2), Don, toate acestea adăpostind Civilizația Dunăreană care a fost creată cu mult înainte de geții în istoria europeană.

Sigur, suprapopularea a dus în final la expansiunea lor, în special în căutarea de noi teritorii cu pășuni pentru creșterea animalelor, fiind foarte buni păstori.

În acea perioadă limba vorbită era unică, ceea ce confirmă încă o dată că toate triburile aparțineau aceluiași neam.

După popularea integrală a Europei, și sedentarizarea fiecărui trib getic, acestea au creat local propriile culturi și un dialect distinct de limba de origine, adevărate civilizații care au creat tradiții locale și regionale prin care s-au individualizat, așa cum le știm azi ca etnii europene, față de tribul originar, geții de la Marea Neagră.

Etnonimele sub care noi azi cunoaștem aceste culturi din diferite zone ale Europei, nu reprezintă decît doar o etapă din evoluția lor.

Unii își recunosc originile getice (spanioli, suedezi, polonezi, chiar rușii), alții marșează pe un protocronism local care deși nu neagă originile lor reale, totuși le ignoră.

C.- INDO-EUROPENI

- Indo-europenii sunt vorbitorii limbilor indo-europene, o familie de limbi importantă din Eurasia.

Factorii genetici ai indo-europenilor

Indo-europenii sunt o comunitate exclusiv lingvistică. Cu excepția rudeniei lingvistice, nimic altceva nu le leagă. Răspândirea factorului ADN mitocondrial⁷ este foarte mică

---

⁷ ADN-ul mitocondrial este o moleculă circulară, asemănătoare ADN-ului procariotelor, fiind constituit, la om, din 16.569 perechi de baze, o

datorită răspândirii limbilor. Până în 1960, dovezile arheologice ale schimbărilor culturale au fost adesea interpretate ca o prezumție de dovezi a migrației semnificative. Noua arheologie care a apărut în anii 1960 și 1970 a respins această concepție - adoptarea de noi culturi poate apărea prin comerțul sau intrările unei mici elite de guvernământ cu cel mai mic sau chiar zero impact asupra fondului de gene.

Populațiile sunt legate în primul rând pe baza geografiei și nu pe baza limbajului comun.

POPOARE INDO-EUROPENE

Subcategoriile: Celți; Daci; Popoare germanice; Hititi; Popoare latine; Mitologia indo-europeană; Popoare iraniene istorice

PAGINI DIN CATEGORIA „POPOARE INDO-EUROPENE”

Aceomii	Helveți	Prusaci	Teutoni
Alani	Heruli	(baltici)	Toharieni
Celți	Iliri	Quazi	Traci
Cimbri	Iuți	Roxolani	Triburi
Cimerieni	Latini	Sarmați	germanice
Cultura și civilizația dacică	Osci	Slavi	Ubii
		Suebi	Yuezhi

IV.- TRIBURI DIN ASIA

A.- TRIBURILE AINU

Populație totală: de la 25.000 la 200.000 (conform datelor de mai jos)

Regiuni cu populație semnificativă: Japonia 25.000-200.000; Rusia 109-1000

Limbi vorbite: ainu, limba japoneză, limba rusă

Religii: Biserica Ortodoxă, animism, budism, shintoism

Grupuri înrudite sau legate cultural: • Ryukyuan • Nivkh • Kamchadali • japonezi

Ainu este un grup etnic nativ al părții de nord a Japoniei. Această civilizație s-a dezvoltat nu numai pe teritoriul nipon ci și în insulele Kurile, Sahalin și Kamceatka.

---

macromoleculă având o masă de 10^7 daltoni. Fiecare mitocondrie conține mai multe molecule de ADN.

B.- POPULAȚIA DARD (DROKPA)

Acest grup locuiește între India și Pakistan, pe teritorii adânc disputate politic. Din punct de vedere religios sunt musulmani și începând cu 2001 sunt considerați un trib aflat oficial sub tutela guvernului Indian. Una dintre caracteristicile cele mai interesante o reprezintă portul lor, sau cel al femeilor, cel puțin: un strai bogat, din plin ornamentat cu flori și cu accesorii este ceea ce scoate în evidență frumusețea și complexitatea membrilor acestui trib.

Nu toată lumea trăiește cu telefonul lipit de ureche sau cu degetele pe tabletă, comândând de la firma de catering, atunci când foamea da târcoale. Unii oameni pescuiesc doar pentru a avea ce să mănânce. E vorba despre oamenii ultimelor triburi de pe Terra, majoritatea amenințate cu dispariția.

C.- TRIBUL KALASH,

Acest trib trăiește în munții din Pakistan, în regiunea aflată lângă granița cu Afganistanul, este unul neobișnuit pentru această regiune.

D.-MIRACOLUL TRIBULUI ALB DIN PAKISTAN

Oamenii par caucazieni, nediferențiindu-se cu nimic, din punct de vedere fizic, de europeni. Mulți au părul blond și ochii albaștri, o înfățișare contrastantă cu a restului locuitorilor țării, relatează Listverse.

Nu doar că sunt diferiți din punct de vedere fizic, însă membrii tribului au și o cultură distinctă de cea a musulmanilor care îi înconjoară.

4.000 - 6.000 de oameni din acest trib, care supraviețuiesc din agricultură.

E.- POPULAȚIA BATAK

Pe insula Palawan din Filipine trăiește populația Batak, un trib care cuprinde unii dintre cei mai diverși, din punct de vedere genetic, oameni de pe planetă.

Sunt oamenii care au cele mai puține în comun cu africanii. Sunt descendenții unuia dintre primele grupuri care a plecat din Africa, în urmă cu 70.000 de ani. Către Filipine au pornit aproximativ 20.000 de ani mai târziu.

Membrii tribului sunt mici de statura și au un par tipic, lănos. Hainele sunt rar întâlnite, însă se poartă penele și bijuteriile. și au un par tipic, lănos. Hainele sunt rar întâlnite, însă se poartă penele și bijuteriile.

Sunt încă la stadiul de vânători - culegători, fiind oameni timizi, care preferă să se ascundă adânc în pădure decât să aibă confruntări cu cei cu care nu sunt înrudiți.

Și această populație este însă decimată de boală, de restrângerea terenului, așa că în prezent nu numără mai mult de 300 - 500 de oameni.

F.- PIGMEI ASIATICI

Câteva populații de culoare neagră din Malaezia, Filipine, Tailanda, Micronezia și Melanezia poartă numele de pigmei, de asemenea, datorită asemănării fizice cu pigmeii africani, deși nu sunt înrudiți din punct de vedere etnic. Numele dat de spanioli a fost cel de *negrito*, ceea ce înseamnă „negru mic”.

Origini

Studii mai vechi despre statura pigmeilor aratau că există posibilitatea ca aceasta să se datoreze adaptării la nivelul scăzut de lumină și radiații ultraviolete din pădurile tropicale. Totuși această teorie a fost abandonată, neexistând suficiente dovezi că ar fi posibil așa ceva.

Toate teoriile acceptate ca plauzibile în prezent sunt însă de acord că principala cauză este lipsa calciului, fie că este vorba de o adaptare la mediu, fie o consecință a acesteia. Conform Tratatului de Fiziologie Guyton statura mică a pigmeilor se datorează lipsei genei ce codifică somatomedina (o proteină de dimensiuni mici) implicată în procesul de creștere, fiind unul dintre principalii factori de potențare a efectului hormonului de creștere.

V.- TRIBURILE DIN OCEANIA

A.- ABORIGENII AUSTRALIENI

Regiuni cu populație semnificativă: 670,000(3% din populația Australiei)

Limbi vorbite: Limbi aborigene australiene, Engleză, Creole, Kriol

Religii: Creștinism, Animism (Tjukurpa)

Grupuri înrudite sau legate cultural: tasmanieni, aborigenii insulelor strămtorii Torres

Diferite grupuri de aborigeni australieni: **Bama** în nord-estul Queensland; **Koori** în Noua Wales de Sud și Victoria; **Murri** în sudul Queensland; **Noongar** în sudul Australia de Vest; **Nunga** în sudul Australia de Sud; **Anangu** în nordul Australiei de Sud, precum și în părți din Australia de Vest și Teritoriile de Nord; **Palawah** în Tasmania.

B.- POPULAȚIA PILA NGURU

Se zice că a locui în deșert e un fel de a spune, pentru că dacă acolo nu te ucide căldura, probabil teucid celelalte viețuitoare care aparent sunt acolo să le dea coșmaruri tuturor celor ce se aventurează într-o lume neexplorată complet încă. Și totuși... în Marele Deșert Victoria există tribul Pilă Nguru. Se știe despre existența lui încă din anii '50, pentru că din păcate câteva guverne s-au gândit să îi strămute pe localnici în alte zone, pentru a testa arme și bombe în deșert. Cu toate acestea, specialiștii spun că aborigenii se întorc acasă încă de la

începutul anilor '80 și că deși sunt împărțiți în grupuri mai mici, au dezvoltat așezări umane ce cuprind chiar și 200 de membrii.

Membrii tribului Spinifex sau Pila Nguru sunt aborigeni care trăiesc în Marele Deșert Victoria, unul dintre cele mai inospitaliere habitate din lume, de cel puțin 15.000 de ani. Chiar și după ce europenii s-au stabilit în Australia, tribul a fost lăsat în pace, dat fiind teritoriul sau uscat și neprimitor.

Situația s-a schimbat în anii '50, când pământul acestora a fost folosit de guvernele britanic și australian pentru testele nucleare, fără voia localnicilor și chiar fără că aceștia să fie avertizați.

Mulți dintre aborigeni au fost relocați și nu au început să se întoarcă în locul de baștină decât către sfârșitul anilor '80. Deși nu se știe câți membri mai are acest trib în prezent, una dintre cele mai mari comunități, Tjuntjuntjara, are o populație de 180 - 220 de oameni.

C.- TRIBUL KOROWAI

Cunoscut ca și ultimul trib cannibal, confirmat din lume, Korowai locuiește în vestul insulei Nouă Guinee. Numără aproximativ 4000 de membri care trăiesc în junglă, practică ritualuri de magie și aparent încă se mai înfruptă din semenii lor. Spunem aparent, pentru că la contactul cu reporterii veniți din lumea civilizată, membrii tribului au lansat versiuni contradictorii în ceea ce privește canibalismul. Pe de altă parte, unele teorii afirmă că Michael Rockefeller a avut ghinionul de a se întâlni cu acest trib în 1961 pe când se afla într-o expediție în zonă. Trupul său nu a fost niciodată găsit. Tribul se ferește conștient și voluntar de civilizația occidentală, iar în leagănul propriu, membrii sunt considerați foarte pașnici, unul cu celălalt. Folosesc unelte de piatră și umblă dezbrăcați, fiindu-le foarte teamă că dacă se lasă ispitiți de lumea civilizată, un zeu al cutremurului se va răzbuna, distrugând întreaga umanitate.

VI.-TRIBURILE MISTERIOASE ALE LUMII

A.- TREI TRIBURI UNDE SE TRĂIEȘTE, ÎNCĂ, DUPĂ REGULI DIN EPOCA DE PIATRĂ.

În plin secol XXI, membrii lorucid pe loc necunoscuții

În zone izolate de pe Terra mai există încă triburi sălbatice și deosebit de periculoase. O parte refuză total contactul cu omul modern și atacă orice străin.

Deși trăim în secolul XXI, un veac al dezvoltării fără precedent a tehnologiei, pe glob există comunități aflate încă în Epoca de Piatră.

Bărbat din tribul Korowai FOTO
Shutterstock

Este vorba despre vânători și culegători, cel mult agricultori primitivi, ascunși în zone izolate.

Majoritatea acestor triburi refuză contactul cu omul modern și sunt deosebit de agresivi față de intruși. Sunt, de asemenea, comunități despre care se spune că ar mai practica încă canibalismul.

vânători și culegători, cel mult agricultori primitivi, ascunși în zone izolate.

Majoritatea acestor triburi refuză contactul cu omul modern și sunt deosebit de agresivi față de intruși. Sunt, de asemenea, comunități despre care se spune că ar mai practica încă canibalismul.

1- Triburile de canibali care trăiesc în copaci

Una dintre zonele în care se găsesc cele mai multe triburi aflate pe o treaptă primitivă a civilizației se află în pădurile dese din insula Papua Noua Guinee. Specialiștii arată că în Papua se află peste 312 triburi, multe dintre aceste necontactate. Pe scurt, nici nu știu că există alți oameni în afară de cei de pe insulă. Unul dintre cele mai cunoscute triburi descoperite de specialiști este

2.- Tribul Korowai. În fapt, este o confederație de triburi care poartă numele de Korowai.

Această populație a fost descoperită abia în anii 1970. Cu alte cuvinte, s-a aflat de existența lor abia acum jumătate de secol. Nu se știu nici acum foarte multe despre Korowai, doar câteva expediții științifice fiind acceptate în contact cu aceștia. Trăiesc în pădurile joase din zona de vest și sunt la nivelul epocii de piatră. Practic, trăiesc numai din vânat și cules. Umblă aproape complet dezbrăcați și vânează doar cu arcuri și săgeți. Totodată un aspect deosebit la populațiile Korowai îl reprezintă amplasarea locuințelor.

Mai precis, aceștia trăiesc în copaci, la propriu. Casele din lemn sunt amplasate aproape în vârful arborilor înalți, tocmai pentru a nu fi atacați de rivali. Și asta fiindcă populații din Papua, deși primitive, sunt foarte războinice. Clanurile și

triburile luptă între ele pentru resurse și supremație. În casele din copac, trăiește o familie, formată dintr-un bărbat și mai multe femei, în funcție de rangul fiecăruia în cadrul comunității.

Totodată, triburile Korowai sunt renumite pentru practicarea canibalismului. Aceștia își consumau rivalii dar mai ales pe cei bănuți de vrăjitorie. Korowai spun că un om posedat devine khakua, adică demon. Acesta trebuie ucis și mâncat pentru a nu distruge satul. De altfel, toate bolile grave sunt puse pe seama demonilor. Aceste triburi trăiesc și astăzi izolate, iar mulți bănuiesc că încă practică canibalismul. Specialiștii spun că puțini ajung la bătrânețe din cauza bolilor și efectiv a lipsei medicamentelor. Nu doresc să renunțe la cultura și felul lor de viață și sunt foarte periculoși pentru străinii neanunțați. Practic trag cu arcul în orice vizitator nedorit.

3.- Tribul care atacă pe oricine îi iese în cale

Unul dintre cele mai sălbatice și agresive triburi cunoscute este cel al "sentinelezelor". Adică a populației aproape necunoscute care locuiește pe Insula Sentinel, din zona Golfului Bengal, India. În fapt aceștia trăiesc pe Insula North Sentinel, o insulă mică și foarte bine împădurită. Nimeni nu a reușit să intre în contact pașnic cu această populație, aflată asemeni triburilor korowai la nivelul epocii de piatră. Folosesc sulițe, arcuri și atacă pe oricine ar încerca să debarce pe insulă. Pe baza fotografiilor aeriene se estimează că sunt doar câteva sute de persoane pe această insulă.

metalelor.

Heinrich Harrer, un cunoscut geograf austriac, dar și sportiv cunoscut, a reușit să se apropie de insulă și să-i vadă pe "sentinelezei"⁸. Acesta spune că erau mici de statură, bărbații având o înălțime de maxim 1.60 metri. Totodată, s-a constatat că sentinelezii nu poartă haine. Doar femeile poartă brâuri împletite din materiale vegetale în jurul șoldurilor. Bărbații poartă diferite podoabe din piele sau os, la gât sau la încheieturi. Au sulițe din lemn călit în foc, arcuri lungi și săgeți foarte lungi. Folosesc unelte de piatră și nu cunosc agricultura sau prelucrarea

⁸ Militar înarmat care face serviciul de pază a unui post, a unei instituții.

Folosesc unelte de piatră și nu cunosc agricultura sau prelucrarea metalelor. Știu în schimb să aprindă focul și să folosească bucăți de metal găsite pe plajă. Trăiesc în sălașuri primitive în junglă, un fel de adăposturi din frunze. Aceste informații vin de la cea mai de succes expediție, și singura de altfel, în teritoriul sentinelezilor. În anul 1967, antropologul T. Pandit, care lucra pentru o asociație antropologică din India, a plecat cu un grup de specialiști să cerceteze insula North Sentinel. Au ajuns pe plajă și au înaintat în junglă. Au găsit urme pe nisip, dar și în solul moale. Urmele i-au condus către un luminiș, unde au găsit un grup de 18 adăposturi primitive făcute din frunză și iarbă.

Era o tabără a localnicilor, unde au descoperit focuri aprinse. Și-au dat seama că aceștia erau capabili să facă împletituri din nuiele, descoperind un număr însemnat de coșuri. Totodată indigenii mâncau pește prăjit, fructe sălbatice și foloseau sulite și arcuri cu săgeți. Localnicii părăsiseră zona de curând. Specialiștii au reușit să intre în contact cu sentinelezii și i-au momit cu o serie de cadouri. Și-au dat seama că nu le înțeleg limba și că este total necunoscută. În scurt timp au fost alungați de nativii care au devenit agresivi. Toți cei care s-au apropiat prea mult de insulă sau au debarcat au fost uciși de localnici. Ultima victimă a fost un predicator american. John Allen Chau a fost omorât cu săgeți.

„Poporul săgeții”

Unul dintre cele mai misterioase triburi primitive, încă necontactate este numit „poporul săgeții”. Este vorba de un grup de populații din jungla amazoniană. Mai precis aceștia locuiesc în Valea Javari și nu se știe mai nimic despre limba pe care o vorbesc dar și despre grupul etnic din care fac parte. Au pielea închisă la culoare, folosesc piercing⁹ pe scară largă și deasemenea își vopsesc chipurile. Sunt la nivelul epocii de piatră, folosind doar arcuri și unelte de piatră, dar și sarbacane.

Au în schimb bijuterii frumoase spun antropologii care au reușit măcar să-i observe.

Jurnalistul Scott Wallace, singurul care s-a apropiat suficient de aceste populații, spune că sunt foarte pricepuți la folosirea arcului cu săgeți. Totodată aceștia folosesc otravă

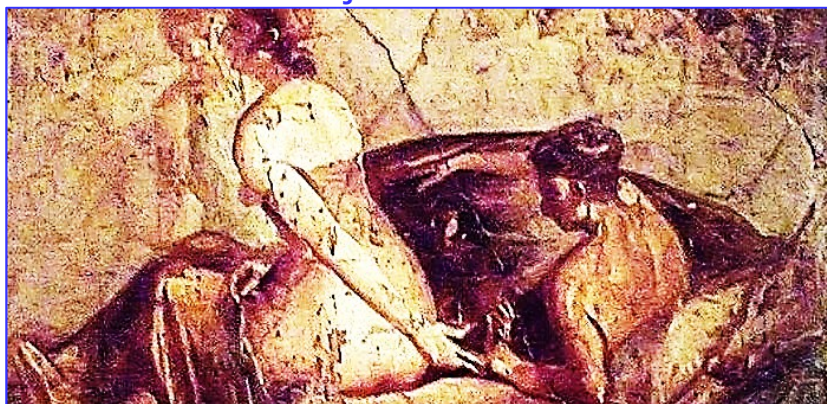
---

⁹ Piercing-ul corporal, o formă de modificare a corpului, este practica punctării sau tăierii unei părți a corpului uman, creând o deschidere în care bijuteriile pot fi purtate

pentru a-și înmuia săgețile și trag asupra oricărui necunoscut care încearcă să le calce pământurile. Jurnalistul Scott Wallace a făcut o expediție în 2002 în teritoriul lor dar nu a putut să intre în contact cu aceștia.

A reușit însă să-i observe și să-și dea seama că băștinașii trăiesc în corturi joase.

B.-.- TRIBURILE CARE AU UIMIT LUMEA PRIN TRADIȚIILE SEXUALE:

Imagine din Pompeii.

Numeroase triburi au păstrat tradiții ale vieții intime care pot fi considerate cu totul neobișnuite față de regulile civilizației.

O serie de triburi din cele mai îndepărtate locuri și-au păstrat tradiții milenare, cu privire la viața intimă, care șochează prin barbaria lor. Iată câteva dintre acestea:

1.- Tribul în care se consumă lichid seminal

Regulile sacre ale unui trib primitiv din Papua Noua Guinee îi îndepărtează pe băieți de la vârsta de șapte ani de prezența tuturor femeilor. Timp de zece ani, până la reintroducerea lor în tribul sambian, ei sunt obligați să trăiască numai alături de bărbați. Pielea este străpunsă pentru a elimina orice contaminare cauzată de femei, iar din același motiv suporta în mod regulat sângerarea nasului și vărsăturile cauzate de consumarea unor cantități mari de trestie de zahăr. De asemenea, adolescenții sunt obligați să ingereze sperma celor mai vârstnici, despre care se crede că susține creșterea și forța, informează oddee.com.

2.- Ritualul circumciziei barbare

Un ritual al triburilor de aborigeni din Australia, numit Mardudjara, implică o circumcizie barbară, în urma căreia

bărbatul circumcis este pus să își înghită prepuțul. După ce se vindecă, penisul este apoi tăiat longitudinal pe partea inferioară, uneori până la scrot. Sângele este apoi picurat peste un foc pentru a-l purifica. Urmările ritualului sunt că bărbatul va urina din partea inferioară a penisului.

3.- Tribul în care se face sex din copilărie

Trobrianderii, un alt trib din Papua Noua Guinee, uimește prin precocitatea copiilor, care încep să facă sex la o vârstă fragedă: 6 - 8 pentru fete și 10-12 pentru băieți. Cele mai multe dintre fete sunt goale, îmbrăcăminte tribului insular fiind aproape inexistentă.

4.- Frații care își împart soțiile

Comunități din Himalaya au devenit faimoase pentru obiceiul ca un grup de frați să împartă aceeași soție. Este o tradiție a zonei unde există puține terenuri disponibile pentru agricultură, iar familiile cu mai mulți fii, nevoite să se confrunte cu împărțirea pământului lor, au ales ca urmașii lor să poată trăi împreună ca o singură familie și să-și păstreze intacta parcela deținută.

5.- Tribul în care soțiile sunt furate

Tribul Wodaabe din Niger păstrează tradiția furtului nevestelor, fără ca soții să suporte repercursiuni din parte comunității. Părinții aranjează prima căsătorie, însă ulterior, un festival anual în care bărbații Wodaabe poartă un machiaj elaborat și costume stridente, menite să impresioneze femeile, este locul în care tinerele soții pot fi furate pentru o nouă căsătorie.

6.- Tribul în care tinerii sunt instruiți în dragoste

În Mangaia, o insulă din Pacificul de Sud, localnicii sunt încurajați potrivit tradiției, să aibă mulți parteneri sexuali înainte de a se căsători. Femeile mai în vârstă sunt chemate să facă sex cu băieții tineri, astfel încât să îi poată învăța despre sex și cum să le facă pe plac viitoarelor parteneri.

7.- Triburile antice cu obiceiuri bizare

Cele mai multe mărturii despre ciudățeniile din viața intimă a triburilor provin din antichitate. Unele au ajuns, în urmă cu peste două mii de ani, și în actualele ținuturi ale României. Un astfel de popor cu tradiții ciudate a fost al tracilor, despre care istoricii antici relatau că erau poligami și își tratau femeile ca sclave. „Fiecare se căsătorește cu trei și patru femei. Sunt unii care au și 30 de soții. Ei le folosesc ca pe niște sclave. Au legături trupești cu numeroase femei și se unesc cu ele pe

rând. Femeia spală și servește pe bărbatul cu care a trăit. Cele mai multe, după împreunare, se culcă pe pământ. Dacă vreuna dintre femei este nemulțumită, părinții își pot lua înapoi fata, după ce restituie ce au primit pentru ea. Căci oamenii își mărită fetele în schimbul unui preț. La moartea bărbatului, femeile sunt moștenite, întocmai ca și celalele lucruri”, informa Heraclid din Pont, care a trăit la mijlocul secolului al IV-lea î. Hr.

Istoricii antici remarcau și obiceiul bizar al sciților, care presupunea castrarea și „transformarea” băbăților în femei. „Printre sciți se fac scopiri¹⁰ și cei mai mulți îndeplinesc treburi de femei, trăind ca femeile și vorbind la fel ca ele. Ei poartă numele de molesțiți. Localnicii pun pricina acestei neputințe pe seama unui zeu, iar pe oamenii aceștia îi cinstesc și li se închină lor, temându-se fiecare pentru sine de o asemenea boală. Ei cred că au păcătuit cu ceva față de zeul pe care-l învinovățesc de năpasta lor. Și ei îmbracă haine femeiești, dându-se pe față că sunt neputincioși. De atunci trăiesc printre femei și se dedau aceluiași îndeletniciri ca și acestea”, relatează medicul Hipocrate, în secolul al V-lea î. Hr., în lucrarea „Despre aer, ape și locuri”.

Același Hipocrate preciza că femeile sarmaților ne se măritau până nu își dovedeau vitejia, ucigând dușmani și aducând sacrificii. fiecare trei dușmani și nu au legături cu bărbatul înainte de a face sacrificiile rânduite de lege. „Femeile n-au sânul drept. În copilărie, când sunt încă foarte mici, mamele lor înroșesc în foc un instrument de aramă făcut pentru scopul acesta, îl pun la sânul lor drept și îl ard. Astfel acesta își pierde puterea de a crește, transmitând umărului și brațului drept toată tăria și vlaga”, informa celebrul medic din Antichitate.

Potrivit istoricilor, în familiile regale din Egiptul antic se practica incestul, care ar fi fost considerat o soluție pentru unitatea triburilor. În mitologia egipteană, zeii sunt menționați căsătorindu-se cu surorile lor, iar faraonii le-au urmat exemplele. Părinții celebrei Cleopatra au fost frate și soră, iar regina a fost forțată să îia în căsătorie doi dintre frații săi. Cazuri de homosexualitate erau cunoscute în Grecia Antică, iar potrivit legendelor chiar și zeitățile grecești aveau astfel de pasiuni. Ca termen pentru homosexualitate s-a folosit „obiceiul grecesc” și se credea că practica a luat naștere datorită pasiunii grecilor pentru sporturi la care atletii apăreau complet goi.

---

¹⁰ Acțiunea de a scopi; castrare

În Roma antică, potrivit istoricilor, prostituția era permisă, iar bordelurile private funcționau în casele unor cetățeni din înalta societate. Încăperile erau decorate cu imagini pornografice și aveau intrări separate, ca vizitatorii să nu îi deranjeze pe proprietarii vilelor.

8.- Triburile care au cutremurat lumea antică. Bărbați cu capete de câini, femei cu șase brațe și trupul acoperit de blană

Oameni cu picioare de capră, copite de cal sau cu câte un singur ochi, femei cu corpul acoperit în întregime de blană și războinici cu un singur picior sau cu șase brațe se numără printre membrii celor mai ciudate triburi despre care au relatat autorii antici. Descrierile triburilor care ar fi populat ținuturi aproape necunoscute din lumea antică au rămas în istorie, chiar dacă personajele înfățișate au fost de multe ori fictive.

9.- Ciudățeniile sexuale ale sciților: bărbații se castrau și deveneau femei, iar tinerele își retezau sânii pentru a prinde putere

Mărturii bizare despre sciți și sarmați, triburile care au ajuns în urmă cu aproape două milenii și jumătate și pe actualul teritoriul al țării noastre, au uimit lumea antică. Hipocrate afirma că mulți dintre bărbații sciți se castrau, pentru a trăi ca femeile, în timp ce soțiile sarmaților obișnuiau să își cauterizeze sânii pentru a căpăta forță și îndemânare în mînuirea armelor.

10.- Ritualurile erotice și macabre prin care tracii își venerau zeii. Ce rol aveau orgiile sexuale în practicile strămoșilor noștri

Tracii își venerau zeii prin numeroase ritualuri care au stârnit uimirea autorilor antici. Unele implicau orgii sexuale, în timp ce altor zei li se ofereau sacrificii umane. A existat o mare diferență culturală între geții din nordul Dunării și celelalte triburi tracice, susțin istoricii.

C.- CELE MAI CIUDATE OBICEIURI ALE FEMEILOR DIN TRIBURI

1.- ÎNTINDEREA GÂTULUI

Se pare că tradițiile înfiorătoare aplicabile femeilor au loc doar în Evul Mediu, dar și în prezent, mai există locuri îndepărtate în lume, unde continuă aceste tradiții. În acest articol, am colectat 5 dintre cele mai înspăimântătoare obiceiuri etnice din întreaga lume, aplicabile exclusiv sexului slab. Tribul Padaung din Myanmar este bine cunoscut turiștilor pentru "femeia girafă". De la vârsta de aproximativ cinci ani, spiralele

de cupru sub formă de inele sunt purtate în jurul gâtului fiecărei fete - câte un inel pentru fiecare an de viață.

Întinderea gâtului

Până la căsătorie, numărul de inele ajunge la 20-25 de bucăți, iar greutatea totală a acestor „bijuterii” este de 4-5 kg.

Datorită unor astfel de decorațiuni, gâtul femeii este întins, făcând-o să arate ca o girafă.

Gâtul lung al padaung-urilor este considerat un simbol al frumuseții și

bunăstării, astfel încât femeile poartă aceste inele pentru tot restul vieții.

Este imposibil să îndepărtați inelele fără exerciții speciale - în timp, unii mușchi ai gâtului se atrofiază, iar absența inelelor poate provoca răni grave. În plus, femeile - „girafe” s-au transformat de mult într-un fel de marcă - turiști din toată lumea vin să le vadă.

2.- BANDAJ PENTRU PICIOARE

Se crede că bandajul pentru picioare a apărut în China în secolul al X-lea, când unul dintre împărați a atras atenția asupra picioarelor grațioase ale concubinei sale, asemănătoare cu o semilună.

Picioarele erau bine pansate, astfel încât degetele de la picioare „apăsau” literalmente în picior.

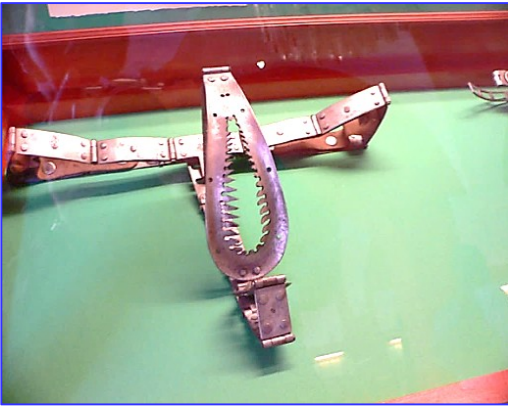
În mod tradițional, procedura de bandaj începea de la vârsta de patru ani, când piciorul fetei nu era încă complet format. Piciorul-lotus lung de 7-7,5 cm a fost considerat ideal.

După cum susțin unele surse, bandajul a fost „anulat” abia în 1949, iar în 1999 ultima pereche de pantofi-lotus a fost cusută la o fabrică de pantofi, care a fost transferată la un muzeu etnografic.

3.- CENTURA DE CASTITATE

Prima mențiune oficială a unei centuri de castitate apare în secolul al XV-lea, în tratatul german „Bellifortis”, care descrie o centură grea de fier folosită de femeile din Florența. Există o

versiune conform căreia acest dispozitiv a fost folosit inițial pentru a proteja femeile de viol.

Apogeul centurii de castitate a venit în epoca victoriană. Centurile înfiorătoare au devenit la modă: au fost folosite pentru a preveni încercările de adulter, au fost puse pe domnișoare și tineri pentru a interzice masturbarea și masturbarea. Utilizarea unor astfel de dispozitive a cauzat adesea inflamații și răni grave.

În ciuda faptului că această tradiție este un lucru din trecut, chiar și astăzi există ateliere care produc accesorii similare.

4.- HRĂNIREA FORȚATĂ

Leblouh este un ritual barbar răspândit în Nigeria și Mauritania. Esența sa constă în îngrășarea forțată a fetelor la o dimensiune imensă, astfel încât să se poată căsători cu succes. Hrănirea începe la vârsta de 5-6 ani.

Cel mai adesea, fetele sunt îngrășate de o familie, iar părinții bogați își trimit fiicele în „tabere” speciale unde sunt impuse cu forță să mănânce alimente grase, bogate în calorii.

Pentru refuzul de a mânca, fetele sunt bătute și obligate să mănânce.

Cu o astfel de dietă, o fetiță de 15 ani poate cântări 90-100 kg, și aceasta nu este limita. Istoria este bogată în ritualuri înfricoșătoare și tradiții ciudate. Din fericire, cele mai multe dintre ele sunt un lucru din trecut, deși, după cum putem vedea, unele dintre obiceiurile barbare și periculoase sunt practicate de unele popoare până în prezent.

5.- CICATRICILE ÎMPODOBESC O FEMEIE

În unele triburi africane, tradiția decorării corpului cu cicatrici este încă vie. Membrii tribului Ubangi acoperă pieptul, spatele și brațele cu cicatrici simetrice.

Pangwe desenează un model pe corp cu funingine și apoi le taie cu un cuțit, după care rănille sunt frecate cu rășină arsă.

În tribul Surma din Etiopia, fetele de 12 ani sunt însemnate cu cicatrici la o ceremonie specială. Capacitatea de a suporta durerea în această ceremonie este considerată un semn de maturitate și disponibilitate de a deveni mamă.

Cicatricile împodobesc o femeie

Plăcuța din buze

6.- PLĂCUȚA DIN BUZE

Un alt obicei ciudat pentru noi este cel al tribului etiopian Mursi. Acolo, o placă specială numită dabi este introdusă în buza inferioară a femeilor. Mursi crede că cu cât este mai mare placa din buza fetei, cu atât este mai atractivă. Pe măsură ce fata îmbătrânește, placa crește în dimensiune. Diametrul final al unei astfel de plăci poate fi de până la 20 de centimetri. Uneori, pentru comoditatea purtării plăcii, trebuie scoși mai mulți dinți din față.

Pentru a mânca, femeile scot plăcuța, ceea ce face ca buza extinsă să cadă urât.

Prin urmare, femeile mănâncă separat de restul tribului.

7.- UN ALT OBICEI CIUDAT PENTRU NOI ESTE CEL AL TRIBULUI ETIOPIAN

Pentru noi, o astfel de tradiție pare o nebunie completă, dar totuși are o bază istorică. Se crede că acetse plăcuțe au început să fie introduse în buzele fetelor pentru a le face mai puțin atractive pentru comercianții europeni de sclavi, care în principal răpeau femei frumoase. Acum, femeile merg la astfel de modificări pentru a atrage turiștii care vor să fie fotografiați cu frumuseți exotice.

8.- CEAIUL TREBUIE CONSUMAT PENTRU A UITA DE ZGOMOTUL LUMII DIN JUR

Cine ar fi crezut că frunzele de ceai uscate se pot transforma în tradiții noi, distinctive în majoritatea țărilor lumii. Potrivit legendei, **ceaiul** a apărut când câteva frunze dintr-un arbore de ceai au căzut în ceaul fierbinte al lui Shennong - sfânt părinte al agriculturii și medicinei din cultura chineză. Licoarea primită i s-a părut împăratului gustoasă și revigorantă, prin urmare, din 2737 î.Hr. a început să se bea această băutură în mod regulat. Dar acesta este doar unul dintre miturile culturii chineze. În realitate însă, locuitorii acestei țări beau apă caldă în fiecare zi timp de mai multe secole. Ei cred că băuturile calde vindecă corpul, încep procesele de curățare și normalizează funcționarea organelor interne. Cea mai mare parte a populației țării bea apă fierbinte în fiecare zi. Privind în istorie, puteți afla că în timpul războaielor, soldații consumau cât mai multă apă fiartă, crezând că acesta va ajuta la vindecarea rănilor.

În prezent, la ședințele guvernamentale și la recepțiile oficiale, nu este neobișnuit ca chelnerii să toarne apă clocotită în care cei care doresc pot să prepare ceai, iar școlarii iau frecvent cu ei un termos cu băuturi calde la școală.

Bine-cunoscuta *“Ceremonia tradițională a ceaiului”* se desfășoară în cinstea diverselor evenimente și prezintă o combinație de metode pentru prepararea acestei băuturi, diverse preparate și tacâmuri speciale, precum și starea de spirit și anumite reguli de comportament în timpul ceremoniei. **Ceaiul** este foarte popular în țări precum Anglia, Rusia, Asia sau Africa.

Dar în Argentina - una dintre cele zece țări de frunte în producția de ceai - acesta practic nu se consumă.

Iar locuitorii altor state din America de Nord și de Sud nu au sentimente speciale pentru el, preferând cafeaua și alte băuturi decât ceaiul. În ziua de azi, în Argentina este prezentă tehnologie de cea mai înaltă calitate, precum și instalație de producție aproape complet automatizată, care

furnizează în principal extracte de ceai rece îmbuteliate, cum ar fi Nestea și Lipton, pentru piața internațională. În Japonia,

ceremonia ceaiului este o adevărată „artă a ceaiului” - o complexitate de ritualuri originale pline de filozofie și semnificație specială.

În Japonia, **ceremonia ceaiului** este o adevărată „artă a ceaiului” - o complexitate de ritualuri originale pline de filozofie și semnificație specială. Aparține patrimoniului cultural al țării și este deținut în clădiri speciale - case de ceai. Principiile de bază ale consumului de ceai japonez, care sunt respectate și astăzi, sunt armonia, respectul, puritatea și pacea.

Anglia este considerată locul de naștere al **ceaiului cu lapte** pe continentul european. Porțelanul subțire și scump în seturile de ceai lucrate manual nu putea rezista la temperatura ridicată a lichidului, așa că englezii practici și-au inventat propria rețetă pentru a savura gustul rafinat și a păstra vesela de familie. La început se turna laptele rece și abia după aceea se adăuga ceaiul. Tradiția de a bea ceai aproximativ la ora 5, a apărut la începutul secolului al XIX-lea datorită Anna Russell, ducesa de Bedford. Pentru a-și satisface foamea între prânz devreme și cină târzie, ea a ordonat ca ceaiul său, pâinea și untul să fie servite zilnic între orele patru și cinci după-amiaza. Mai târziu, consumul de ceai a devenit o tradiție pentru doamnele nobile - întâlnirea cu prietenii la o cană de băutură aromată și gustări ușoare au devenit distracția lor plăcută și o oportunitate suplimentară de a demonstra ținute la modă și pălării elegante.

Pe parcursul a multor ani, oamenii de știință cercetează proprietățile benefice ale ceaiului, dezvăluind noile sale calități pozitive. Astfel, este fiabil cunoscut că ceaiul bine-preparat ajută la calmarea nervilor și concentrării, reduce somnolența și întărește memoria, reduce temperatura, economisește căldura și neutralizează efectul otrăvurilor. De asemenea acesta favorizează digestia, vindecă durerile de cap, favorizează pierderea în greutate, menține echilibrul apei în organism, tratează bolile de inimă, guta, inflamația internă și bolile pielii și chiar întărește dinții și oasele. Și, conform unor teorii, prelungeste viața.

Ceaiul, alături de cafea, este popular în Algeria și Egipt, Libia și Mauritania, Maroc, Tunisia și alte țări ale continentului african. Marocanii spre exemplu pregătesc ceaiul într-o varietate de moduri, iar acest lucru este făcut exclusiv de bărbați. Apa este fiartă într-un dispozitiv foarte asemănător cu un samovar rus; frunzele de ceai și menta sunt turnate în ceainic, apa clocotită

se toarnă și se scurge de mai multe ori, apoi se adaugă zahăr și amestecul se lasă să se infuzeze câteva minute. După aceea, se toarnă din ceainic în pahare într-un flux lung pentru a satura infuzia cu aer până se formează spumă. Locuitorii din Algeria fac la fel.

Există o teorie conform căreia ceaiul a venit în Egipt din China încă din secolul al XV-lea, mai devreme decât în Europa prin celebrul Drum al Mătăsii. Egiptenii pregătesc ceaiul foarte puternic și dulce cu zahăr. Uneori se adaugă o frunză de mentă. Nu beau deloc ceai cu lapte, dar acolo puteți găsi versiunea „americană” - cu cuburi de gheață.

La o ceașcă de ceai s-a petrecut întotdeauna mult timp: s-au discutat înțelegeri, s-au purtat negocieri militare, îndrăgostiții și familiile lor au convenit asupra logodnei. Consumul de ceai nu este doar îngrijirea sănătății tale, ci și relaxare, companie plăcută și conversații sincere, întâlniri calde și distragerea atenției de la grijile cotidiene. Așa că este timpul să preparați un pahar sau o ceașcă de ceai și să vă dedicați câteva minute calde și parfumate pentru dvs. și pentru cei dragi.

D.- CELE MAI BIZARE RITUALURI DIN ISTORIA UMANITĂȚII

Autor: Marina Râșnoveanu

Unele ritualuri bizare din trecut, considerate de prea mulți barbare, crude, s-au pierdut, mai ales că erau caracteristice doar unui trib sau popor. Altele au rămas și sunt respectate și în prezent cu sfințenie, indiferent cât ar părea de ciudate pentru cei care nu cred în ele. Însă toate acestea, indiferent că mai sunt de actualitate sau nu, spun câte ceva despre noi, oamenii, despre ideile și convingerile noastre la un moment dat. It's a Thing! prezintă cele mai ciudate și înfricoșătoare astfel de practici. Deși multe dintre acestea au fost uitate sau interzise, există câteva care încă se mai practică în țări din lumea a treia.

1.- SCUIPATUL LA MEMBRII TRIBURILOR MASAI

În cadrul tribului Masai din Africa Centrală, scuipatul reprezintă un act de respect și prietenie. Tocmai de aceea, ori de câte ori se întâlnesc, membrii tribului se scuipă, acesta fiind un obicei asemănător salutului. De asemenea, și nou născuții au

parte de același tratament: rudele și prietenii se strâng în jurul micuțului și îl scuipă pentru a avea noroc. În "afaceri", la încheierea unui nou negoț, scuipatul reprezenta un fel de înțelegere tacită, respectată de ambele părți.

2.- MEMBRII TRIBULUI YANOMAMO MĂNÂNCĂ CENUȘĂ RUDELOR DECEDATE. Localizat în Venezuela și Brazilia, tribul Yanomamo interzice păstrarea și îngroparea morților. După ce o persoană moare, corpul este ars, iar oasele zdrobite sunt și ele adăugate în cenușă. Membrii familiei persoanei decedate trebuie să mănânce această cenușă.

3.- JERTFA UMANA

Sacrificiul uman a fost o practică obișnuită în cadrul multor culturi, de-a lungul istoriei. Triburi că maiasii sau aztecii erau cunoscute pentru crimele lor ritualice. Victimele erau alese din rândul prizonierilor, al copiilor și al fecioarelor și erau omorâte prin ardere, decapitare sau erau îngropate de vii. Se pare că această jertfă închinată zeilor sau spiritelor celor decedați încă se mai practică și astăzi în zone foarte puțin dezvoltate. Seppuku sau hara-kiri O parte a codului onoarei la samurai, seppuku sau hara-kiri, era o formă ritualică de suicid, care implică scoaterea intestinelor. De cele mai multe ori, seppuku era adoptat voluntar de către samurai pentru a muri onorabil. Alteori, această era o formă de pedeapsă pentru samurarii care comiteau infracțiuni grave.

4.- DUELUL

Din secolul XI până în secolul XX, duelul era o practică obișnuită în societățile occidentale. Rolul duelului era de a restabili onoarea, nu de a omorî pe cineva.

Cu toate acestea, armele folosite erau sabia și pistolul, așa că, de multe ori, dezno-dământul era unul tragic. Cel provocat la duel nu putea refuză, întrucât acesta era considerat un gest dezonorant.

Eunucii În trecut, eunucul era o persoană care fusese castrată, de cele mai multe ori pentru a îndeplini o funcție socială. În China antică, acest obicei era atât o pedeapsă

cu inflexiuni speciale, asemănătoare copiilor. Femeia care trăia neoficial cu un bărbat care nu o putea lua de soție se numea

concubina. Diferențele de rang social sau faptul că bărbatul era deja căsătorit făceau imposibilă oficializarea relației dintre cei doi. În general, doar bărbații cu un statut economic și social înalt aveau concubine. Femeile aflate în această poziție aveau un statut inferior soției, la fel și copiii rezultați din astfel de relații.

5.- LEGAREA PICIOARELOR

Începând cu secolul X și până în prima jumătate a secolului XX, tinerele femei din China au adoptat această procedura de-a dreptul groteasca. Se pare că la baza practicii ar fi stat o împărăteasa care s-ar fi născut cu picioarele într-o formă diferită. Practică presupunea că, de la o vârstă fragedă, piciorul să fie deformat prin legarea labei

astfel încât arcul piciorului să se rupă, iar talpă să devina tot mai mica. Oricat de barbar ar parea astăzi, picioarele în acea formă erau un etalon al frumusetii

6.- SATI REPREZENTA O PRACTICĂ FUNERARĂ ÎN COMUNITĂȚILE HINDUSE. Văduva celui decedat se sinucidea, aruncându-se de bună voie pe rugul funerar al soțului. În acele comunități, se credea că așa e cel mai bine pentru femeile rămase, mai ales dacă nu aveau copii. Acest obicei a fost interzis în India începând cu anul 1829.

7.- AUTO-MUMIFICAREA

Călugării și preoții budiști erau adepții acestui ritual complex. Timp de trei ani ei nu mâncau decât nuci și semințe, pentru alți trei ani mâncau doar scoarță copacilor și rădăcini, după care începeau să bea un ceai otrăvitor făcut din copacul Urushi. Acest ceai le golea intestinele, ducând la pierderea rapidă a fluidelor din corp. De asemenea, ceaiul de

Urushi omora toți viermii intestinali care ar fi putut duce la degradarea corpului după moarte. În cele din urmă, călugărul adept al acestei practici se închidea într-un mormânt de piatră, așezându-se în poziția lotusului.

Singură legătură cu lumea din exterior era un tub de aer și un clopoțel. Atunci când clopoțelul nu mai sună, cei de afară scoteau tubul, iar mormântul era închis. Doar 24 astfel de auto-mumificari au fost descoperite până astăzi.

Corpul, dat păsărilor, după moarte, în Tibet

După moarte, budiștii consideră că trupul rămas nu mai are niciun fel de însemnătate, fiind doar un fel de carcasa. Astfel, în trecut, disecția ritualică era o practică comună în Tibet. Cadavrul era tăiat în mai multe părți și plasat pe vârful unui munte. Animalele se hrăneau din acesta, ceea ce pentru tibetani reprezenta de fapt renașterea sufletului.

E.- EXISTĂ UNDEVA ÎN AFRICA APROAPE DE GRANIȚA CU ANGOLA DIFERITE TRIBURI CARE TRĂIESC IZOLATE DE RESTUL LUMII SI AU PROPRIILE OBICEIURI PĂSTRATE DE SECOLE.

Cel mai cunoscut este tribul Himba, probabil datorită aspectului și obiceiurilor lor foarte interesante și unice în lume spre exemplu:

Dieta lui Himbas constă în principal din terci de mais (făină de porumb), lapte și produsele sale, carne, ouă și fructe/ierburi de sezon.

Tribul practică un sistem de poligamie, un bărbat poate avea până la 3 soții. Bătrânii tribului își permit și pot avea șase sotii. Fiecare soție are propria ei colibă unde locuiește cu copiii lor.

1.- TRADIȚII SI RITUALURI CAUDATE A UNUI TRIB DIN AFRICA

După căsătorie, un băiat Himba este considerat bărbat, spre deosebire de o fată Himba, care nu este considerată o femeie cu drepturi depline până când nu dă naștere unui copil.

a.- Focul Sfânt joacă un rol foarte important în viața Ovahimba, paznicul focului (de obicei cel mai în vârstă și cel mai respectat om al tribului) are grijă de

foc și se asigură că mocnește mereu. Este locul unde au loc toate

ritualurile religioase. Nu ai voie să treci linia sfântă dacă ești străin sau nu ai fost invitat în sa

b.- Linia sfântă pleacă de la intrarea principală a colibeii șefului și merge drept, trecând pe lângă focul sfânt, până la intrarea în incinta vitelor. Focul se ține viu până la moartea paznicului, iar când asta se întâmplă, acestuia i se arde coliba.

Traditii si ritualuri ciudate,
a unui trib din Africa

ușor cu fum și se aplică pe piele și îi ajută pe membrii tribului să mențină pielea curată și umedă și, într-o oarecare măsură, blochează creșterea părului pe corp.

d.- Alte tradiții și ritualuri ciudate, ale unui trib din Africa

- La opt ani, o fată poate deveni mireasă și este evaluată la patru vaci, iar o vacă la 700 de dolari. Pe măsură ce fata crește, prețul pentru ea crește și el.

- Când concep copilul, în timpul actului sexual femeia cântă un cântec viitorului copil pentru a-l învăța.

- Când femeia rămâne însărcinată, urmează să învețe moașele și femeile mai mari cântecul acestui copil. Pe măsură ce micuțul crește, toți cei din trib trebuie să-și învețe cântecul. Dacă i se întâmplă ceva – se îmbolnăvește, are un accident sau se rănește, persoana cea mai apropiată începe să-i cânte cântecul.

- Dacă pe glezna este pictată o dungă neagră, înseamnă că au născut o singură dată, dacă au două dungă, au doi sau mai mulți copii.

- Una dintre cele mai vechi și neobișnuite tradiții ale civilizației occidentale pe care Himba le respectă până în zilele noastre este legată de regula conform căreia fiecare oaspete care calcă pragul casei unui bărbat poate face sex cu gazda.

- Un alt obicei ciudat este interzicerea spălatului cu apă. În loc să facă baie în apă, femeile fac așa-numitele. „Baie parfumată”, frecându-și pielea întregului corp cu o rășină parfumată,

c.- Femeile din tribul Himba merg topless, purtând doar bijuterii tradiționale lucrate manual și o fustă de piele destul de simplă.

Crema de ocră roșu pentru care Himba sunt faimoși este făcută prin sfarmarea marunt a pietrei de ocră (Hematit).

.Acele fragmente se amestecă cu unt, se încălzesc

- Trăind izolat acest trib , nu de foarte mult timp au deschis posibilitatea turiștilor de a-și vizita obiceiurile și cultura. Din cauza necesității de bani care sunt plătiți de vizitatori ajută la menținerea triburilor și tradițiilor lor vii. În prezent, aproximativ 50 000 de himba trăiesc în Namibia. Deși există multe sate mici Himba în toată regiunea Kunene, doar câteva dintre ele își păstrează stilul de viață tradițional. Tradus liber din limba Otjiherero, cuvântul Himba înseamnă cerșetor.

F.- TRIBURILE DIN VALEA OMO

Valea Omo este casa a peste 200.000 de persoane indigene grupate în cel puțin 9 triburi. Valea Omo și bazinul hidrografic al acesteia sunt de importanță geologică și arheologică pentru regiune și pentru lumea științifică. Aici s-au descoperit unele dintre cele mai vechi fosile umane dar și unelte vechi făcute din cuarțită,

datând de acum 2,4 milioane de ani.

Situată în partea de sud a Etiopiei, această regiune îndepărtată amintește de Africa Sub-sahariană mai mult decât orice altă zonă din țară. Ceea ce face cu adevărat ca Valea Omo să fie unică este vivacitatea autentică a grupurilor culturale antice.

Grupurile au obiceiuri și ritualuri diferite. Se pot distinge cu ușurință diferențele arhitecturale sau îmbrăcămintea.

1. TRIBUL HAMER

Tribul Hamer numără aproximativ 46.000 de oameni.

În sezonul uscat, bărbații din tribul Hamer merg cu turmele la pășunat, timp în care se hrănesc doar cu laptele și sângele bovinelor. În loc să ucidă bovinele, ei sparg o venă pentru a bea sângele pe care mai apoi o astupă cu lut. Bovinele și caprele reprezintă sursa principală de hrană, la fel ca și pentru

celelalte triburi din Valea Omo.

Animalele au un rol atât de important încât doar bărbații care au bovine și capre au dreptul de a se căsători.

Femeile din tribul Hamer poartă părul împletit și pătat cu lut roșu. Acestea efectuează ceremoniile cu tauri care marchează transformarea unui copil în bărbat.

Există o separare a forței de muncă când vine vorba de sex sau vârstă. Femeile și fetele se ocupă de agricultură (în special sorg, principala cereală pentru pâine în Africa, fasole, porumb și dovleci), de gătit și de creșterea copiilor. Băieții se ocupă de agricultură și apără turmele, în timp ce adulții merg cu turmele la pășunat și se ocupă de aratul pământului.

Cei din tribul Hamer își căsătoresc copiii doar cu persoane din același trib. Părinții dețin controlul asupra copiilor de sex masculin, în special atunci când vine vorba de căsătorie, deoarece aceștia trebuie să ofere o plată părinților fetei ce constă în capre sau bovine. Deși plata se face în timp – precum o rată la bancă – costurile sunt atât de mari (de obicei 30 de capre și 20 de bovine) încât de cele mai multe ori nu pot fi plătite în decursul vieții.

Există și o tradiție crudă în rândul membrilor acestui trib. Fetele nemăritate pot avea copii pentru a testa fertilitatea, dar adesea copiii sunt abandonți pe câmp deoarece aceștia cred că copiii născuți în afara căsătoriei este ceva necurat. Pentru ei, un astfel de copil reprezintă expresia diavolului ce poate aduce dezastre precum epidemii sau secetă. Aceste credințe sunt observate și la alte triburi din Etiopia: mulți părinți preferă să-și sacrifice propriul copil decât să riște să fie afectați în vreun fel de forțele rele.

2. TRIBUL BANNA

Oamenii din tribul Banna sunt cunoscuți pentru abilitățile lor antreprenoriale și organizează piețe populare. Ei trăiesc în jurul muntelui Chari și vorbesc limba Hamer-Banna. Aceștia își procură hrana din păstorit și din vânat. Caprele și bovinele produc lapte și carne, iar pielea lor este folosită pentru haine și pentru confecționarea păturilor și a adăpostului.

Tribul Banna are propriul rege, are o religie musulmană, însă există și un grup creștin ce numără câteva sute de oameni. Tribul Banna s-a separat de tribul vecin, Hamer, datorită unor divergențe ce au apărut probabil acum câteva secole. Au o înfățișare asemănătoare cu cei din

tribul Hamer și adesea sunt numiți Hamer-Banna. De asemenea împărtășesc o serie de tradiții și ritualuri.

Bărbații se pot căsători cu câte femei doresc, singura condiție este ca fata să fie tot din același trib.

3. TRIBUL KONSO

Oamenii Konso sunt renumiți pentru casele lor cu fundație de piatră. Aceștia vorbesc limba Konso (cunoscută și sub numele affa xonso) și este împărțită în patru dialecte: Kholme, Duuro, Fasha și Karatti. Deși există multe diferențe culturale între Konso și celelalte triburi din această regiune, împart o serie de tradiții comune. Konso se bazează în special pe agricultură, iar culturile lor includ sorg, porumb, bumbac sau chiar cafea. Bovinele, oile și caprele sunt crescute pentru carne și lapte.

La fel ca și în cazul altor grupuri, poligamia este acceptată. Membrii grupului ridică sculpturi (wagas) create în memoria unui om mort care a ucis un dușman sau un animal. Statuetele sunt adesea aranjate în grupuri, cu figurine reprezentând bărbatul, soțiile lui și adversarii săi.

Konso practică o religie tradițională axată pe închinarea la Waaq / Wakh. În cultura Oromo, Waaq denotă zeul credinței timpurii, despre care se crede că a fost adorat de grupurile Cushitic.

4. TRIBUL KARO

Cei din tribul Karo sunt în special cunoscuți pentru desenele și accesoriile cu care își împodobesc corpurile. Karo este cel mai mic trib din regiune, cu o populație estimată între 1000 și 3000 de oameni. Trăiesc pe malul estic al râului Omo și sunt apropiați de tribul Kwegu.

Bărbații și femeile Karo își decorează fețele și corpurile cu vopsele din cretă și ocru pentru a-și spori atractivitatea față de sexul opus. Spre deosebire de Mursi, Karo nu a practicat luptele cu bâtele. Dar mai nou, mulți dintre tineri au adoptat această

activitate deoarece vizitatorii plătesc până la 60 de dolari pentru a vedea o luptă. Cicatricile de pe corpul lor sunt prețul pe care îl plătesc pentru acești bani.

În zilele noastre, turiștii plătesc 20 de dolari pe mașină pentru a intra în sat, iar o poză cu un războinic costă aproximativ 1 dolar. Acest tip de venit, care necesită puțin efort, descurajează tinerii să cultive sau să meargă cu turmele la păscut așa cum au făcut bătrânii lor.

5. TRIBUL BODI

Păstorii din tribul Bodi, asemenea tribului Hamer, se hrănesc cu lapte și sânge de la bovine. Bovinele joacă un rol important în viața membrilor acestui trib și sunt folosite în anumite ceremonii. Printre acestea se numără și celebrarea noului an.

La începutul fiecărui an (luna iunie în calendarul gregorian), membrii tribului Bodi organizează o ceremonie numită „Ka’el” (ceremonia bărbaților grași) pentru a marca celebrarea noului an. Ceremonia este de fapt o competiție pentru bărbații singuri. Aceștia se pregătesc cu șase luni înaintea competiției iar în această perioadă nu trebuie să facă sex și nu trebuie văzut în afara colibei. Competiția constă în a bea câțiva litri de sânge de bovine și nu este un lucru neobișnuit ca participanților să vomite deoarece cantitatea e mai mare decât pot bea.

În ziua competiției, se acoperă cu lut și cenușă și își arată abilitățile acrobatice. Ca parte a concursului, aleargă în jurul unor copaci ore întregi, uneori cu ajutorul femeilor. După aceasta, sacrifică o vacă iar intestinele sunt folosite pentru a prezice noul an.

Aceste triburi trăiesc de-a lungul Văii Omo și depind de râul Omo pentru supraviețuire. Deși condițiile sunt dure, iar climatul semi-arid al regiunii este imprevizibil, râul Omo alimentează biodiversitatea bogată a regiunii și asigură hrana băștinașilor.

Triburile depind de acest râu și de revărsarea anuală a râului. Fluviile și râurile din toată lumea, de obicei, când se revărsă, provoacă inundații și pagube mari. Însă în Valea Omo acest lucru este benefic deoarece, după retragerea apei, rămâne în urmă un sol rar, foarte fertil pentru agricultură.

Triburile cultivă porumb, fasole și sorg. Unele triburi, în special Kwegu, practică vânătoarea și pescuitul.

Bovinele, caprele și oile sunt vitale pentru majoritatea triburilor și sunt foarte apreciate și reprezintă averea mirelui. Puțin mai departe de râu trăiesc triburile Hamar, Chai și Turkana. Între aceste triburi există o rețea de alianțe interetnice și pot accesa câmpiile inundabile, în special în perioadele dificile. În ciuda acestei înțelegeri există conflicte periodice pe măsură ce oamenii concurează pentru resursele naturale. Întrucât guvernul a preluat tot mai multe terenuri, competiția pentru resursele și așa puține s-a intensificat.

Triburile din Valea Omo au pierdut teren încetul cu încetul. În anii '80, o parte din teritoriul lor a fost transformat într-o fermă de stat și recent, guvernul a început să închirieze terenuri uriașe companiilor și guvernelor străine pentru a cultiva recolte sau pentru a produce biocombustibili.

Popoarele tribale care au folosit pământul de generații nu au avut niciun cuvânt de spus în această privință. Deși constituția etiopiană garantează băștinașilor dreptul la „consultare deplină” și la „exprimarea opiniilor în planificarea și

implementarea politicilor și proiectelor de mediu care îi afectează în mod direct”, în practică consultările sunt rareori efectuate, sau dacă sunt, nu sunt efectuate corespunzător. Foarte puțini vorbesc limba amharică, limba națională, iar nivelul de alfabetizare este cel mai scăzut din țară, ceea ce înseamnă că ei au acces limitat la informațiile despre evoluțiile și deciziile care îi afectează.

G.- TRIBURILE PIERDUTE ALE OMENIRII

Există probabil sute de triburi care nu au avut niciun contact cu lumea civilizată. Antropologii folosesc expresia “triburi necontactate” pentru a desemna acele grupuri care trăiesc izolate, fără legături cu lumea modernă. Unele refuză sistematic un astfel de contact.

Aceștia știu că lumea e mai mare decât bucățică lor de junglă, însă pe cei din exterior îi consideră dușmani. Și pe de-o parte, au dreptate, chiar fără să știe de ce. Experiență ultimelor secole arată că adesea la stabilirea contactului, triburile au avut mult de suferit. Uneori contactul duce la dispariția totală a tribului în numai câțiva ani, prin transmiterea unor boli fatale pentru ei, sau alteori printr-o schimbare radicală și ireversibilă a culturii sau pierderea unor tradiții păstrate de mii de ani. Aceste transformări se petrec pe durata a câtorva zeci de ani și sunt schimbări definitive.

Câte triburi izolate mai există astăzi?

Nu se știe cu siguranță câte triburi necontactate există în lume. Rebecca Spooner, de la organizația “Survival Internațional” susține că sunt cel puțin 100 de triburi, majoritatea în Amazonia și Nouă Guinee. Guvernul din Brazilia a survolat Amazonia și a identificat 77 de grupuri.

Există cel puțin 15 triburi în Peru, câteva zeci în partea Indoneziană a insulei Nouă Guinee și două triburi în insulele Andaman, în Oceanul Indian. Este posibil să existe alte zeci de grupuri în Africa centrală și Malaezia.

Contactul cu lumea exterioară

Majoritatea grupurilor au avut un contact cu lumea exterioară, cel puțin indirect. Triburile au avut întodeauna contact cu băștinașii, care la rândul lor, au avut contact cu lumea exterioară. Multe triburi din Amazonia aleg să evite contactul cu străinii pentru că au avut întâlniri neplăcute în trecut. Tribul Mashco-Piro, de exemplu, și-au abandonat culturile și pământul și au fugit în pădure.

Potrivit lui Glenn Shepard, un etnolog la Muzeul Emilio Goeldi din Belem, Brazilia, spune că "la începutul secolului al XX-lea, multe companii producătoare de cauciuc au masacrat numeroase triburi". Din acest motiv, unii cercetători se referă la aceste triburi ca fiind cazuri de "izolare voluntară" și nu sunt clasificate ca și triburi necontactate.

Cele mai recente incursiuni, în special făcute de mineri, lucrători petrolieri și tăietori de lemne, au întărit xenofobia triburilor. În 1995, teritoriul pe care trăia populația Huaorani din estul Peru, a fost încercuit de câmpuri petrolifere, ceea ce a sporit șansele unor întâlniri între petroliști și membrii tribului.

În Peru, legile interzic persoanelor să inițieze contactul cu grupurile izolate. Autoritățile au instituit, de asemenea, zone protejate în care aceste triburi să poată trăi în liniște. Cu toate acestea, legislația are lacune și permite companiilor miniere și petroliere să își desfășoare activitatea și în astfel de regiuni.

În 1 iulie 2014, guvernul brazilian a postat un comunicat de presă pe site-ul sau web. Două zile mai devreme, șapte membri ai unui trib izolat au ieșit din Amazon și au contactat pașnic oameni într-un sat din apropierea graniței peruane.

Ca un prim contact oficial cu un astfel de trib încă din 1996, evenimentul a fost ieșit din comun. Dar evenimentul în sine putea fi anticipat. Timp de câteva săptămâni, sătenii din statul Acre din Brazilia au raportat că membrii tribului ar veni să fure din recolte. Însă decizia indienilor de a intra în contact nu a fost determinată de dorința de a obține bunuri materiale, ci de

frică. Cu ajutorul traducătorilor care vorbeau o limba indoneziană Panoan strâns legată, indienii din Acre au explicat că "atacurile violente" ale unor străini i-au făcut să părăsească pădurea. Mai târziu, s-a aflat că rudele lor mai în vârstă au fost masacrate, iar casele le-au fost incendiate. Potrivit guvernului brazilian, tăietorii de lemne ilegali și traficanții de cocaină din Peru vanau acești băștinași.

Indienii nu au ajuns în satul brazilian din întâmplare – probabil că știau exact unde să meargă.

"Ei știu mult mai mult despre lumea exterioară decât cred majoritatea oamenilor", spune Fiona Watson, director de cercetare al organizației non-profit Survival Internațional. "Ei sunt experți în ceea ce privește supraviețuirea și viață în pădure și sunt conștienți de prezența străinilor".

Unii au amintiri traumatizante cu cei din afară. În anii 60 și 70, Brazilia a privit Amazonul ca un loc gol ce necesită dezvoltare.

Persoanele indigene care au stat în calea acestui progres au fost mai mult sau mai puțin avertizate înainte că locuințele lor să le fie demolate – iar mulți au fost pur și simplu uciși. Însă în statul Rondonia din Brazilia, un om, numit adesea și "ultimul supraviețuitor al tribului", a rămas în pădure

înconjurat de ferme de vite. Oamenii lui au fost probabil uciși de către fermieri cu ani în urmă. Când a fost descoperit în 1996, trăgea cu săgeți în oricine îndrăznește să se apropie de casa lui. "Este o poveste cu adevărat tristă", spune Robert Walker, antropolog la Universitatea din

Missouri. "Probabil că este complet înspăimântat de lumea exterioară".

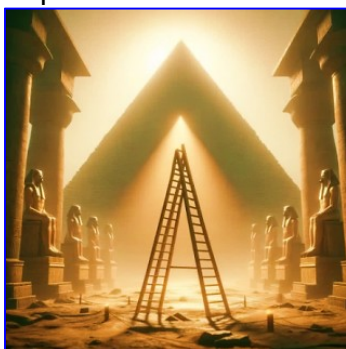
În unele cazuri, în anii 70 și 80, guvernul brazilian a încercat să stabilească un contact pașnic cu persoanele indigene, adesea în scopul asimilării forțate sau al relocării. Le-au oferit obiecte metalice și alte lucruri pe care indigenii le-ar putea găsi valoroase – încercând să-i ademenească. Acest lucru a condus uneori la altercații violente și nu de puține ori, la izbucnirea unor boli. Persoanele izolate nu au nicio imunitate față de anumite boli, despre care se știe că elimina până la jumătate din populația unui sat în câteva săptămâni sau luni. În acei ani, misionarii le-au împărțit Biblii, dar o dată cu acestea le-au dat viruși și bacterii, ce au omorât chiar oamenii pe care doreau să-i salveze.

În 1987, Sydney Possuelo (șeful departamentului Funai al Triburilor Necunoscute) a decis că modalitatea actuală de a face lucrurile este inacceptabilă. După ce a văzut trib după trib decimat de bolile aduse de străini, a decis că oamenii izolați nu ar trebui să fie contactați deloc. În schimb, rezervele naturale ar trebui să fie lăsate deoparte pentru că aceștia să trăiască, iar toate încercările de contact ar trebui lăsate la inițiativa lor.

H.- ÎNTRE MIT ȘI REALITATE: CĂLĂTORIE ÎN LUMEA SUPERȘTIȚIILOR

Într-o lume guvernată de știință și tehnologie, superștițiile își găsesc încă locul în cotidianul nostru, fiind transmise din generație în generație.

De la evitarea scărilor și până la bătutul în lemn, aceste credințe populare stârnesc atât amuzament, cât și un anumit respect.

Dar de unde provin aceste superștiții și ce povești surprinzătoare se ascund în spatele lor?

a. Evitarea Scărilor – O Practică Străveche

Superștiția care ne spune să evităm să trecem pe sub scări are rădăcini adânci în istoria umanității. Aceasta datează din Egiptul Antic, unde triunghiul era considerat un simbol sacru, asociat cu piramidele și cu viața de apoi.

Trecerea pe sub o scară formând un triunghi cu pământul și peretele era văzută ca o profanare a sacralității acestui simbol.

b. Pisicile Negre – Vestitori ai Ghinionului sau ai Norocului?

În multe culturi, pisicile negre sunt considerate aducătoare de ghinion, o credință care își are originea în Evul Mediu în Europa. Se credea că vrăjitoarele se puteau transforma în pisici negre pentru a se furișa neobservate. Însă, în alte culturi, cum ar fi cea britanică sau japoneză, pisicile negre sunt considerate simboluri ale norocului și prosperității.

c. Bătutul în Lemn – O Legătură cu Divinitatea

Bătutul în lemn pentru a alunga ghinionul este o superstiție cu origini ancestrale, legate de credința în spiritele naturii și în forțele divine. În vechime, se credea că spiritele bune locuiesc în copaci, astfel că bătutul în trunchiul unui copac era o modalitate de a cere protecția acestora. Această practică a evoluat în gestul de a bate în orice suprafață de lemn pentru a atrage norocul sau pentru a preveni răul.

d. Trezitul cu Piciorul Drept – Startul Zilei Sub Semnul Norocului

Exprimarea „a te trezi cu piciorul drept” își are originile în Roma Antică, unde piciorul drept (dexter) era asociat cu norocul, în timp ce piciorul stâng (sinister) era legat de ghinion. Romanii erau atât de influențați de această credință, încât chiar și în luptă încercau să își înceapă atacul cu piciorul drept.

e. Spargerea Oglinzii – Șapte Ani de Ghinion

Credința că spargerea unei oglinzi aduce șapte ani de ghinion își are originea în Roma Antică. Romanii credeau că oglinzile captează o parte din sufletul privitorului. Astfel, spargerea unei oglinzi deteriora sufletul, iar ciclul de reînnoire a acestuia dura șapte ani, perioadă în care persoana respectivă era predispusă la ghinion.

f.- Trecerea prin uși împreună – Un simbol al unității

În multe culturi, trecerea simultană a două persoane prin aceeași ușă este văzută ca un gest care aduce ghinion . Această superstiție are origini în credința că ușile reprezintă porți simbolice între lumi diferite și că trecerea simultană poate perturba armonia spirituală. În schimb, în unele tradiții, acest act este interpretat ca un simbol al unității și al legăturii strânse între cele două persoane.

Aceste superstiții, indiferent cât de neînsemnate sau ciudate par la prima vedere, sunt parte integrantă a moștenirii culturale umane.

Ele ne conectează cu strămoșii noștri și ne oferă o fereastră spre modul în care aceștia înțelegeau lumea. În ciuda explicațiilor științifice, superstițiile continuă să joace un rol în viața cotidiană, amintindu-ne de misterul și magia care înconjoară existența umană.

I.- CELE MAI CIUDATE 10 OBICEIURI SEXUALE DIN LUME.

Când vine vorba de plăceri carnale, fiecare popor are obiceiurile și tradițiile sale, însă în unele țări există adevărate ritualuri sexuale, mai vechi sau mai noi, care ne pot speria și chiar dezgusta.

- Unii își ating organele genitale, în loc de salut, iar alții își taie un testicul, doar ca să nu facă gemeni, pentru că sunt considerați drept o pedeapsă a păcatului și a blestemului!

- Unele femei ar trebui să aibă mai mulți parteneri, înainte să se mărite...

- Australienii aborigeni, în loc să-și strângă mâna, în semn de politețe, așa cum o facem noi, își demonstrează prietenia un pic altfel. Aceștia își ating organele genitale atunci când se salută.

- Fetele din Tibet, ca să se căsătorească, trebuie să aibă în trecut câteva zeci de parteneri sexuali.

- În Oceania, obiceiurile locale cer ca fetele să fie virgine atunci când se căsătoresc. Mai mult de atât, mireasa trebuie să „scape” de virginitate cu ajutorul prietenilor mirelui. Aceștia o dezvirginează pe mireasă, cu ajutorul unui cuțit din piatră. Apoi, timp de trei zile, aceasta trebuie să întrețină cu ei raporturi sexuale. După aceste trei zile, mireasa trece prin patul altor bărbați din trib și după ce aceștia își satisfac nevoile, mireasa ajunge și în patul soțului legitim.

- Indienii „topinamba” din Brazilia, consideră că femeile sunt atrase de organe genitale gigantice. Din acest motiv bărbații se supun la diferite chinuri și-și pun chiar viața în pericol, doar ca să aibă parte de o mărire considerabilă a penisului. Aceștia se lasă mușcați de diferite insecte veninoase, sau chiar de șerpi, drept rezultat, organul se umflă și devine imens.

- În unele comunități nepaleze există un obicei ca frații să

se căsătorească cu o singură femeie. Acest ritual vine din dorința rudelor de a nu împărți averea sau, mai exact, pământul. Soția trebuie să aibă un orar bine gândit ca să reușească să fie cu toți soții, atunci când ei au nevoie de ea.

- În Papua Noua Guinee un trib obișnuia să își lase copiii să-și înceapă viața sexuală la vârsta de șase ani, vârstă sugerată pentru fetițe. Băieții însă, trebuie să aștepte să împlinească măcar zece ani. Chiar dacă sexul nu era interzis de la o vârstă fragedă, băieții și fetițele nu aveau voie să mănânce la aceeași masă, fără să fie soț și soție.

- Unele triburi africane obligă bărbatul să treacă un test sexual înainte de nuntă. Acesta trebuie să facă sex cu mama miresei de atâtea ori de câte ori vrea ea. Acesta trebuie să demonstreze cât de dotat și valoros este ca viitor ginere. Mai mult ca atât, ginerele înainte de asta trece un control minuțios, în fața socrului. Acesta îi verifică dinții, ochii, corpul ca să demonstreze că este sănătos.

- În Kamceatka de Nord, în cele mai îndepărtate sate, se păstrează un obicei vechi, foarte pitoresc. Musafirii care vin în vizită, au dreptul să facă sex cu stăpâna casei. Iar soțul acesteia, nu are voie să refuze. Mai mult ca atât, dacă în urma raportului sexual, femeia rămâne însărcinată, se consideră că în această casă s-a instalat fericirea și succesul.

- Membrii unor triburi din estul Africii, pentru a preveni raporturile sexuale înainte de căsătorie, cos labiile tinerelor și lasă doar o deschizătură mică pentru ca acestea să poată urina și elimina sângele în perioada ciclului.

- Bărbații din unele triburi din Africa de Sud, ca să nu aducă pe lume gemeni, considerați drept o pedeapsă a păcatului și a blestemului, își taie un testicul

J. LOCUL UNIC DIN LUME ÎN CARE FEMEILE SE OFERĂ TURIȘTILOR CA DAR DE BUN VENIT.

Povestea comunității uitate de lume, tribul Himba

- Un loc din Namibia este ceva aparte, iar acest lucru nu din cauza frumuseților naturii, ci pentru că în tribul respectiv, femeile se oferă turiștilor ca dar de bun venit.

- Amplasat în inima Namibiei, tribul Himba, cu o populație estimată la aproximativ 50.000 de locuitori, este o dovadă a diversității culturale bogate pe continentul african. În ciuda numărului lor relativ mic, oamenii din tribul Himba sunt cunoscuți pentru obiceiurile lor unice, în special pentru

abordarea lor neortodoxă a igienei personale și opiniile lor distincte asupra relațiilor

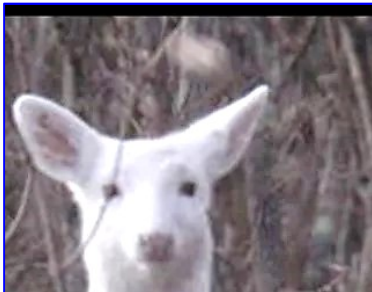

cunoscuți pentru obiceiurile lor unice, în special pentru abordarea lor neortodoxă a igienei personale și opiniile lor distincte asupra relațiilor.

Apartinătorilor tribului le este interzis să se îmbăieze. Ei folosesc unt și diferite uleiuri pentru îngrijirea corporală.

Pentru oamenii Himba, viața se învâрте în jurul lucrurilor esențiale: strângerea de resurse, construirea de case, îngrijirea culturilor și creșterea animalelor. Stilul lor de viață semi-nomad a fost perfecționat de-a lungul generațiilor, permițându-le să prospere în mediul aspru de deșert din Namibia. Cu toate acestea, nu doar adaptabilitatea lor îi face unici; este, de asemenea, aderarea lor neclintită la anumite obiceiuri și tradiții care au fost transmise de-a lungul veacurilor.

- În centrul modului de viață Himba este credința lor în Mukuru, zeul namibian. Mukuru servește ca punct focal al spiritualității lor și le ghidează interacțiunile cu divinul. O fațetă intrigantă a credințelor lor religioase este cultul strămoșilor morți. Conform tradiției Himba, membrii decedați ai tribului continuă să joace un rol vital după moarte, slujind ca mesageri între cei vii și Dumnezeu. Se crede că mesajele și rugăciunile sunt transportate din tărâmul pământesc în cel divin prin intermediul acestor strămoși.

Femeile tribului Himba sunt oferite în dar de către bărbații acestora vizitatorilor pentru a fi cât mai ospitalieri

În timp ce oamenii Himba pot avea practici de scăldat neortodoxe și credințe religioase unice, poate cel mai intrigant aspect al culturii lor se referă la abordarea lor față de relații și căsătorie. În tribul Himba, poligamia nu este doar acceptată, ci și încurajată. Mai multe femei sunt adesea căsătorite cu un bărbat, stimulând un sentiment de viață în comun și responsabilități comune. Această practică este accentuată și mai mult atunci când vizitatorii ajung în trib.

Când străinii bat la ușile oamenilor din trib, bărbații Himba își demonstrează ospitalitatea și aprobarea oferindu-și soțiile oaspeților pentru o noapte, o tradiție cunoscută sub numele de „Okujepisa Omukazendu”. În astfel de cazuri, soțul doarme în mod voluntar într-o cameră separată sau, când spațiul este limitat, afară. Această practică, deși neobișnuită pentru standardele occidentale, reflectă deschiderea poporului Himba față de vizitatori și dorința lor de a promova relații de prietenie, arată africantravelinc.com.

K.- UNUL DINTRE CELE MAI INTERESANTE ASPECTE ALE CULTURII

Himba are aversiune față de scăldat, considerând-o un act „interzis”. În loc de metoda convențională de curățare cu apă, oamenii Himba au conceput o alternativă cunoscută sub numele de „băi de fum”. Acest ritual presupune crearea unui nor de fum, însoțit de aplicarea de rășini aromatice și unt pe corp. Himba cred că această practică nu numai că curăță corpul, ci servește și ca un factor de a ține la distanță insectele. Această abordare unică a igienei personale a devenit emblematică pentru cultura și identitatea lor.

L.- 4 TRIBURI UIMITOARE DIN AFRICA

Africa este cunoscută ca fiind un continent tribal, unde puterile coloniale au luat mai puțin în seamă triburile atunci când și-au trasat granițele. Din acest motiv, multe dintre acestea se suprapun astăzi în două sau mai multe țări moderne. Subiectul triburilor și al etnicității în Africa este absolut fascinant. Cu aproximativ 3.000 de triburi și 2.000 de limbi și dialecte, acest continent nu conține să impresioneze, fiind cel mai diversificat de pe planetă.

Author: Georgiana Balaban joi 19 mai 2022 , 17:25

1.- Tribul Makonde este originar din sudul Tanzaniei și nordul Mozambicului, unde încă se regăsește o populație mai mare.

Imigrația din Mozambic în Tanzania a avut ca rezultat o estompare a identităților etnice și o împărțășire a anumitor idei. Din cauza izolării relative a patriei lor, primele contacte cu europenii nu au avut loc decât în 1910, iar apoi au fost extrem de sporadice.

Triburile Makonde sunt cunoscute pentru fascinanta lor sculptură în lemn, iar arta acestora poate fi văzută și vândută în piețele turistice și în muzee. Măștile și figurinele lor spun povești generaționale. Și sunt, de asemenea, cunoscuți pentru tatuajele faciale expresive. Triburile Makonde sunt o societate matrilineară care urmăresc descendența prin linia feminină. Acesta este motivul pentru care femeile au un loc central în sculptura Makonde. Figurinele feminine sunt obișnuite și sunt de obicei descrise în concepte care reprezintă nașterea și supraviețuirea culturii Makonde.

Sânii și stomacul lor sunt tatuate cu șopârle, deoarece se crede că această reptilă crește fertilitatea la femei.

2.- Tribul Himba

În nord-vestul Namibiei se află regiunea Kunene, adăpostul vânătorilor-culegători și păstorilor din **tribul Himba**. Tribul a avut succes în menținerea culturii și a modului tradițional de viață, nu în ultimul rând pentru că Kunene se află într-o parte îndepărtată și pustie a Namibiei.

Centrul culturii Himba este Okuruwo, focul sfânt ce simbolizează legătura cu strămoșii acestora, care sunt în comunicare directă cu Mukuru, zeul lor. Există în continuare un ritual al focului permanent în centrul fiecărui sat pentru a întări această legătură, întreținut de un membru din fiecare familie.

Citeste si: Civili rămași în Odesa construiesc fortificații din saci de nisip în timp ce un băiat interpretează la tobe "It's my life". Trupa Bon Jovi a redistribuit imaginile

Statutul iconic al tribului Himba provine în mare parte din aspectul femeilor, cu tenul lor roșcat și părul des și roșu cu codițe afro. Părul pentru femeile Himba semnifică vârsta și statutul, începând cu capetele rase de păr ale copiilor, apoi la împletiturile și coafurile extrem de elaborate.

În cultura Himba, un semn al bogăției nu este frumusețea sau calitatea unei pietre funerare, ci mai degrabă vitele pe care le-ai deținut în timpul vieții, reprezentate de coarnele de pe

mormântul tău. Triburile Himba au fost afectate de secete severe, de război de gherilă (în timpul independenței Namibiei și al războiului civil din Angola) și de forțele germane care au decimat alte grupuri în Namibia. În ciuda faptului că tribul Himba este tot mai mic numeric, ei au perseverat, iar oamenii, cultura și tradiția acestora s-a păstrat. Femeile sunt renumite pentru că își colorează corpul cu otjize, un amestec de grăsime de unt și ocru, despre care se crede că le protejează pielea împotriva climei aspre.

3.- Tribul Maasai

Maasai era tribul dominant la începutul secolului al XX-lea. E unul dintre puținele triburi care și-au păstrat majoritatea tradițiilor, stilului de viață și cultura.

Oamenii din tribul Maasai au fost întotdeauna speciali. Robele lor roșii aprinse îi deosebesc vizual de ceilalți. Cu sulița în mână, calmi și curajoși, indiferent de pericol.

Trupele britanice înarmate care i-au alungat pe Maasai de pe pământurile lor la începutul secolului al XX-lea au avut un mare respect pentru acești oameni de trib neînfricați. Până de curând, singura modalitate prin care un băiat maasai putea obține statutul de războinic era să ucidă de unul singur un leu cu sulița. Spre deosebire de multe alte triburi din Kenya, Maasai sunt seminomazi și păstori: trăiesc din păstoria vitelor și a caprelor. Zeul Maasai este Engai, iar aceștia cred că el i-a creat, le-a dat toate vitele din lume și mai târziu a făcut alte ființe umane.

Maasai măsoară bogăția după numărul de animale, astfel încât oamenii fără vite sunt considerați săraci. Cele mai vechi triburi Maasai nu aveau sate cu case permanente, în schimb, construiau un „enkang” pentru familii. „Enkang” este un cerc de bordeie, câte unul pentru fiecare familie, împrejmuț cu un gard circular din tufișuri cu spini. Femeia din fiecare gospodărie construiește coliba din bălegar și lut. Periodic, grupurile își abandonau „enkangul” și construiau unul nou într-o zonă cu apă și pășuni mai dese. Acest mod vechi de nomadism aproape a dispărut, fiindcă nu mai există pământ pe care să cutreie.

Citeste si: Schimbări în toată lumea când intrăm în Anul Tigrului. 2022 ar putea fi "feroce", spune zodiacul chinezesc

Maasai nu s-au descurcat foarte bine în Africa modernă. Până la sosirea coloniștilor europeni, triburile feroce Maasai au ocupat cele mai fertile pământuri. Maasai s-au luptat să-și păstreze teritoriul, dar sulițele lor nu au fost suficiente pentru

trupele britanice înarmate, iar avocații acestora nu au avut niciodată o șansă corectă în sălile de judecată. Astfel, triburile Maasai au pierdut aproximativ două treimi din pământurile lor și au fost mutați în părți mai puțin fertile din Kenya și Tanzania.

4.- Tribul Karo

Există triburi etnice ale căror tradiții rămân neatinse de modernitate, iar Karo din Etiopia aparține unei astfel de categorii.

Tribul Karo este cel mai mic trib din sudul Etiopiei care locuiește de-a lungul malurilor râului Omo. Înconjurat de triburi mai puternice și mai bogate, există o ierarhie socială complexă pentru a împiedica și căsătoriile mixte și a-și păstra descendența curată. La fel ca multe triburi originale, se distinge prin practici specifice.

Dorința de a se împodobi cu culori strălucitoare este una dintre cele mai izbitoare trăsături ale acestei culturi tribale. Karo sunt indiscutabil artistici. Pe lângă agricultură și creșterea animalelor, ei sunt cunoscuți pentru pictura atrăgătoare și complexă a corpului și a feței. Își decorează fețele și corpurile folosind cretă albă și minerale naturale precum ocră roșu.

Citeste si: „L-am căutat în fiecare persoană din viața mea. L-am divinizat. Îmi pare rău că nu am fost cea mai bună fiică.”
Mirabela Dauer, mărturisiri emoționante despre tatăl său!
kfetele.ro

Citeste si: Claudia Puican, primele declarații după ce a aflat că Armin Nicoară participă la "Insula de 1 milion"- radioimpuls.ro
Aceste picturi și marcaje preiau procese elaborate cu modele care variază de la puncte simple și fine până la desene aspre în mod deliberat. Motivele animale sunt unele dintre modelele uimitoare de pictură corporală pe care le fac, potrivit Atlas of Humanity. Atât bărbații, cât și femeile practică această expresie simbolică

M.- LUMEA CURIOSITĂȚILOR - 53 - TRIBURI

Cele mai ciudate obiceiuri din lume.

Un obicei românesc, între primele zece, alături de mutilarea genitală și de pilirea dinților

1.- Furatul miresei este un obicei nelipsit de la nunțile din România

Fiecare popor are cultura și credințele proprii legate de sexualitate, înmormântare, viața de dincolo sau căsătorie. Obiceiurile se transmit de cele mai multe ori prin viu grai și se păstrează mai ales în zonele unde încă civilizația nu și-a pus

încă amprenta asupra mentalității oamenilor. Încă din cele mai vechi timpuri și până azi se păstrează chiar și cele mai bizare ritualuri.

Unele tradiții sau obiceiuri pe care le mai întâlnim azi în diverse țări sau triburi sunt privite nu de puține ori ciudate sau macabre. În multe țări unele obiceiuri încă se mai păstrează, chiar și dacă sunt macabre sau supun corpul unor dureri îngrozitoare. Acestea au devenit obiectul de studiu al multor cercetători, în timp ce alți oameni plătesc bani grei pentru a-și satisface curiozitatea și a participa la aceste ritualuri.

2.- Petrecerea timpului alături de o persoană decedată.

În districtul Toraja, din Indonezia, există un ritual prin care cadavrele celor dragi sunt îmbrăcate în costume tradiționale și așezate în încăperi separate ale casei, până când acestea vor fi, la un moment dat, îngropate. În parte, acest lucru se datorează costurilor de înmormântare destul de ridicate, iar până când familia face rost de bani poate dura chiar și un an. Totuși, mai există și un alt ritual legat de acesta, o dată pe an obișnuindu-se să se dezgroape morții, pentru a fi spălați și îmbrăcați în haine noi, un ritual care se numește "Ceremonia de curățare a morților".

3.- Mutilarea genitală feminină.

Consta în îndepărtarea parțială sau totală a organelor genitale externe. Scopul acestei practici este de a controla sau reduce sexualitatea femeilor, de a crește fertilitatea și durata de viață a copiilor. Alte motive pentru această practică sunt inițierea și integrarea socială a tinerelor fete sau credința potrivit căreia organele genitale ale femeii sunt impure și de neprivit. Fetele care sunt supuse acestei practici au între 4 până la 14 ani. Trei milioane de fete sunt supuse anual acestei practici. Tradiția este practică în Africa, vestul Asiei, India, Indonezia, Malaiezia.

4- Fără sex în timpul zilei.

În Africa de Sud există o societate poligamă care consideră tabu întreținerea relațiilor sexuale în timpul zilei. Membrii acesteia evită, totodată, să facă sex în timpul furtunilor, sau după ce au avut un coșmar.

5.- Respirația urât mirositoare sancționată prin lege.

În orașul Alexandria din statul american Minneapolis, există o hotărâre legală care-i interzice oricărui bărbat căruia-i miroase gura a pește să aibă vreun contact sexual cu o femeie. Tot în Alexandria, dacă răsuflarea unui bărbat miroase a

usturoi sau ceapă, acestuia-i este interzis de lege să aibă orice fel de contact sexual cu soția sa.

6- Relații sexuale cu animale.

În Liban, bărbaților le este permis să întrețină acte sexuale cu animalele de sex feminin. În schimb, un bărbat care este surprins în timpul unui act sexual cu un animal de sex masculin este pedepsit cu moartea fără niciun fel de proces.

7.- Auto-mumificare.

În urmă cu peste 1000 de ani, o practică religioasă a fost inventată de un călugăr japonez pe nume Kukai, pentru a demonstra actul final al disciplinei religioase. Practica de auto-mumificare, cunoscută sub numele de Sokushinbutsu, este un ritual care culminează cu moartea și conservarea completă a corpului. Dacă avea succes, călugărul auto-mumificat era plasat într-un templu, pentru a fi onorat de ceilalți. Din acel moment, practica de sokushinbutsu s-a dezvoltat și a evoluat, iar procesul de auto-mumificare a ajuns să fie practicat de un număr de adepți ai sectei Shingon. Practicanții de sokushinbutsu nu vedeau în această practică drept un act de sinucidere, ci mai degrabă ca o formă de iluminare ulterioară.

8.- Aruncarea în gol.

În Insula Pentecost din Pacificul de Sud, băștinașii construiesc un turn înalt de 20-30 metri, format din trunchiuri de copaci tineri legate între ele. Pământul de la baza turnului este săpat, afânat și udat periodic pentru a alcătui, în final, un loc de aterizat cât mai moale pentru tinerii inițiați. Aici are loc un ritual aparte, care poate fi considerat strămoșul săriturilor de tip Bungee Jumping. Comparativ cu salturile Bungee, ritualul din Pacificul de Sud nu și-a pierdut din sacralitate nici azi. Băștinasi sunt convinși că efectuarea ritualului face ca recoltele să fie îmbelșugate, iar necazurile să ocolească comunitatea.

9.- Pilirea dinților.

Femeile din tribul Mentawai, din insula indoneziana Sumatra, sunt obligate să experimenteze o practică care constă în cioplirea și ascuțirea propriilor dinți. Pentru a face ceremonia cât mai dureroasă, șamanul local se folosește de o daltă cu taișul știrbit și bont. Tinerelor fete nu li se face niciun fel de anestezie. Durerosul ritual se face de milenii la cerința a generații întregi de fete care sunt convinse că doar astfel devin atragătoare. Se crede, că pilitul și ascuțitul dinților femeilor din trib, îmbunează spiritele și aduce echilibru în viața femeii.

10.- Biciuirea. Triburile Fulani din Benin duc de milenii o existență nomadă în Africa de Vest. Timp de generații întregi, băieții care vroiau să fie considerați bărbați adevărați, trebuiau să îndure o biciuire sângeroasă, pe perioada căreia își demonstrau în fața tuturor curajul, autocontrolul și tăria de caracter.

11.- Furatul miresei.

Furatul miresei este, de fapt, un obicei barbar. Mireasa era cea mai mare avere a mirelui, iar cei care o furau cereau bani de la mire pentru a nu o necinști. Obiceiul există și la vechii nobili din Anglia și nu numai, care în ziua nunții luau mireasa de la nuntă, o necinsteau și apoi o returnau mirelui. Dacă mirele nu voia ca nobilul să își bată joc de mireasă, plătea sume mari de bani. E ceea ce se numea dreptul la „primera nocte (prima noapte)”.

N.- CELE MAI FASCINANTE TRIBURI DE PE TERRA

Chiar dacă trăim într-o lume hiper-conectată, există încă triburi ce nu sunt conectate la societatea civilizată.

Tradițiile, obiceiurile și modul de viață au atras, prin misterul lor, atât cercetătorii, cât și publicul larg. Unele astfel

de triburi au dispărut pur și simplu, altele s-au adaptat vieții moderne, iar unele încă trăiesc după reguli proprii. Savanții susțin că de cele mai multe ori, îmbinarea celor două forme de civilizație înseamnă sfârșitul tribului ca formă de organizare separată.

Triburi despre care nu știi că există

Oricât ar fi de greu de crezut, pe planetă există un număr impresionant de populații băștinașe complet izolate de restul lumii, triburi pe care avansul tehnologic nu le-a atins de sute de ani și care trăiesc la limita primitivismului.

Oricât ar fi de greu de crezut, pe planetă există un număr impresionant de populații băștinașe complet izolate de restul lumii, triburi pe care avansul tehnologic nu le-a atins de sute de ani și care trăiesc la limita primitivismului.

Există documentare destul de zguduitoare despre unele triburi și

practicile lor de-a dreptul ciudate, la fel cum există atestări documentare despre triburi descoperite întâmplător de turiști și oameni de știință. Astăzi te invităm într-un tur în jurul lumii pentru a-ți prezenta 9 triburi despre care cel mai probabil nu știai că există.

1.- POPULAȚIA SAMBURU

Samburu aprinzând un foc

Acest mare grup se regăsește la nord de Ecuator, în . Sunt un trib de păstori în general și se disting mai ales prin hainele în culori țipătoare, de cele mai multe ori în nuanțe de roz și roșu aprins și prin podoabele pe care le poartă. Nu puțini dintre ei își vopsesc fetele în albastru, iar femeile se rad în cap.

Contactul cu civilizația occidentală i-a determinat în ultimii ani să renunțe la portul popular și să poarte veșminte moderne, precum pantaloni sau cămăși.

Deși straiile lor colorate sunt încă normă civilizației lor, în anumite contexte oficiale (comerț sau comunicare), mai marii tribului acceptă că membrii să utilizeze hainele occidentale. Samburu sunt poligami, devenind cunoscuți, mai mult sau mai puțin corect, din referințele literare, cinematografice și culturale care se centrează în jurul lor.

Regiuni cu populație semnificativă - Nordul Kenyei

Limbi vorbite - samburu

Religii - Animism 88%; Catolicism 9%; Evanghelistism 3%

Grupuri înrudite sau legate cultural - Masai

Samburu formează o populație nilotică, semi-nomadă, pastorală, din nordul Kenyei, înrudită cu masaii, dar distinctă

față de aceștia, a căror viață se desfășoară în jurul numeroaselor cirezi de vite, dar și a turmelor de oi, capre sau cămile. Triburile războinice, samburu, sunt însă mai puțin celebre decât verii lor masai. Cu toate că au o istorie încărcată de conflicte cu vecinii lor, însă în ultimii ani au reușit să trăiască în înțelegere și pace cu comunitățile din jurul lor.

Etimologie

Numele pe care și-l dau ei înșiși este de *lokop* sau *loikop*, având o semnificație asupra căreia nici ei înșiși nu cad de acord. Ar putea însemna „stăpâni ai pământului” („lo” însemnând proprietar, iar „nkop” pământ). Samburu au numeroase nume alternative pentru semiția lor, date de ei sau de alți, precum: burkeneji, e lokop, nkutuk, sambur, sampur.

Origine, apartenență etnică și reprezentare demografic

Sat

Samburu au aceeași origine ca masaii, coborâtori din zona Nilului de Jos aproximativ în secolul al XV-lea se stabilesc la poalele Muntelui Kenia.

Originari din Sudan ca și celelalte triburi nilotice ca Kalenjin, Luo, Ateker, Dinka, Nuer, Shilluk ei fac parte din grupul nilotic de câmpie împreună cu turkana și mai cunoscuții masai, reprezentând principalele grupuri nilo-

sahariene din Kenya. Sharman, Margaret. Kenya's People: People of the Plains. Evans Brothers Limited, 1979. Împreună cu populația camus care are aceeași origine, ocupă aceeași zonă și vorbesc aproximativ aceeași limbă, poporul samburu numără azi între 128 000 și 147 000 de oameni.

După numeroase conflicte cu alte triburi pentru ocuparea câmpiilor fertile deasupra ecuatorului la margine deșertului între poalele Muntelui Kenia și Lacul Turkana. Din punct de vedere administrativ localizarea lor este în Districtul Sumburu din provincia Rift Valley din Kenya o zonă de 21 000 m² într-o zonă de o mare diversitate și frumusețe. Peisajul lor include atât paduri de altitudine, cât și câmpii, dar și deșert. Parte muntoasă cuprinde platoul Leroghi numit de samburu *Ldonyo* (Muntele) aflat între 1600 și 2400 m deasupra nivelului mării. Zonă joasă

(*Lpurkel*) este toridă și secetoasă, având ca principală vegetație acacia.

Cultură

Organizarea socială

Samburu este o societate patriarhală. Supremația bătrânilor este susținută de credința în puterea blestemelor lor. La vârsta de 5 ani băieții trec printr-o ceremonie de inițiere în urma căreia se alătură „clasei războinicilor” *morán* (il-murran). Statutul de *morán* implică două etape cea de junior și cea de senior. După un stagiul de 5 ani ca *morán* junior, tânărul samburu trece printr-o altă ceremonie prin care devine „*morán*” senior pentru încă 6 ani. După această perioadă de 11 ani cu statut de luptător, tinerii samburu sunt liberi să se căsătorească și să se alăture astfel, bărbaților însurați („bătrâni juniori”). Dar datorită supremației lor bătrânii dețin monopolul și asupra căsătoriilor luându-și mai multe soții, astfel că, bărbații tineri trăiesc într-un fel de suspendare socială prelungindu-și adolescența până la vârsta de 30 de ani. Statutul de burlaci liberi, organizați în bande în afara clanurilor aduce adesea asupra lor suspiciunea de adulter cu soțiile celor mai bătrâni sau de furt din bunurile acestora.

Atribuțiile bărbaților și femeilor sunt clar delimitate. Băieții se îngrijesc de vite și capre și se antrenează pentru vânatoare și în tehnici de luptă pentru a-și apăra cirezile. Îndatoririle fetelor privesc întreținerea gospodăriei, aducerea apei, a lemnului de foc și prepararea hranei.

Obiceiuri matrimoniale

Căsătoria este o serie unică de ritualuri elaborate. Un aspect important al ceremoniei de nuntă este pregătirea de către mire a cadourilor două piei de capră, doi cercei de cupru, un recipient pentru lapte, o oaie. Căsătoria se consideră încheiată abia după ce un taur dăruit de mire este băgat într-o colibă păzită de mama miresei și este ucis.

Pentru samburu fertilitatea este de o importanță capitală. O femeie fără copii, este ridiculizată, chiar și de către copii. Băieții samburu aruncă cu balegă de vacă către coliba femeii considerate sterilă. Un ritual de fertilitate presupune plasarea unei figurine de noroi în fața casei femeii. O săptămână mai târziu are loc o ceremonie în cadrul căreia soțul invită vecinii să

mănânce un taur sacrificat de el. Abdomenul femeii este uns cu grăsime din animalul sacrificat, iar invitații strigă: „Fie ca Dumnezeu să îți dea un copil!”

Locuința

Samburu practică poligama și un bărbat poate avea mai multe neveste. O așezare samburu este cunoscută ca nkang (în limba maa) sau manyatta (în swahili). Aceasta poate fi constituită doar dintr-o familie, compusă dintr-un bărbat și soția/soțiile lui. Fiecare femeie are propria ei casa, pe care ea construiește cu ajutorul altor femei din materiale locale, cum ar fi bete, noroi și balega de vacă. Așezările mari, cunoscute sub numele de lorora pot consta din 20 sau mai multe familii. Cu toate acestea, așezări tind către locuințele cu două sau trei familii, cu case construite 5-6 într-un cerc cu un spațiu deschis în centru. Cercul de case este înconjurat de un gard de salcâm, tufișuri de măracini și în centrul satului construiesc țarcurile de animale departe de prădători.

Îmbrăcămintea

Bărbații poartă o cârpă, care este adesea de culoare roz sau neagră pe care o înfășoară în jurul taliei lor într-un mod similar cu kiltul scoțian. Ei se împodobesc cu coliere, brățări la mâini și picioare ca Maasai. Tinerii *moran* (adică „războinici”) poartă de obicei părul în împletituri lungi, pe care le rad atunci când devin seniori. Acesta poate fi colorat cu ocră roșu. Corpurile lor sunt uneori decorate tot cu ocră. Femeile poartă două bucăți de pânză albastre sau violet, o bucată înfășurată în jurul taliei, iar de-a doua înfășurată peste piept. Femeile au părul ras și se împodobesc cu numeroase coliere și brățări. În ultimul deceniu, stilurile tradiționale de îmbrăcăminte s-au schimbat. Moranii (războinicii) poartă o pânză care poate fi cu modele florale sau pastel. Unele femei poartă încă două bucăți de pânză albastră sau roșie, dar a devenit o modă să poarte și haine cu modele florale sau animale în culori puternice. Îmbrăcămintea occidentală a fost inițial evitată de către samburu. Purtarea pantalonilor este considerată o abandonare a tradițiilor și a fost în general, acceptată de către samburu doar în călătorii în afara zonelor de origine sau în contact cu oficialitățile. Cu toate acestea cultura occidentală a început să pătrundă și aici, în special după 1990, iar contactele cu non-samburu au devenit tot mai frecvente. Însă îmbrăcămintea considerată tradițională este încă considerată normală și este

purtată în viața de zi cu zi și la diverse ceremoniale. În calitate de europeni introdus de îmbrăcăminte stil occidental a fost inițial evitate de către Samburu. Ca recent ca 1990, purtarea pantalonilor a fost considerat de cele mai multe pentru a fi o abandonare destul de efeminat al tradițiilor culturale, care ar fi făcut doar atunci când călătoriți în afara zonelor de origine sau de unele afaceri oficiale (de exemplu, cu birouri guvernamentale) a făcut că este oportun. Cu toate acestea, ar fi educația stil de Vest a crescut, și interacțiune cu non-Samburu a devenit tot mai frecvente, în care nu mai poartă stigmatul aceeași, deși îmbrăcăminte considerate "tradiționale" de către Samburu este încă norma, și ar fi de așteptat pentru a fi purtate în multe contexte de zi cu zi și ceremoniale.

Hrana

Baza alimentației samburu o constituie produsele de origine animală din efective proprii, dar și produsele alimentare de origine sălbatică sau vânat se regăsesc uneori la masa lor.^{[4][5][6]} Laptele (de vacă, capră, oaie) băut proaspăt sau fermentat este principalul aliment din dieta lor. Carnea de vită se consumă, de obicei la ceremonii, nefiind un aliment din dieta zilnică. Sângele prelevat de la animale vii sau colectat de la cele sacrificate se consumă în mod frecvent. În ultima vreme datorită schimburilor comerciale cu vecini alimentația samburu s-a diversificat, Unele grupuri samburu practică agricultura și asta se răsfârâge și în obiceiurile lor culinare.

Limbă: Zona în care sunt vorbite limbi nilotice

Samburu vorbesc o limbă maa nordică care face parte din ramura de est a limbilor nilotice. Samburu este înrudită cu camus cu care împarte 88%-94% din vocabular (camus fiind considerat un dialect samburu) și cu limba masai (77%-89% din lexic fiind similar). Alfabetizarea este foarte redusă în rândul populației adulte 1%, dar în creștere în rândul tinerilor 15%-25%, care studiază în școli și limbile oficiale din Kenya: engleză și swahili.

Religie - Nkai

Cea mai mare parte a populației samburu practică o religie animistă care are în centru un zeu creator numit de ei **Nkai** sau **Ngai** care locuiește în munte (ex. Muntele Marsabit). Acesta nu obișnuiește să se implice în viața cotidiană a credincioșilor. De asemenea, cred în magie și au numeroase ritualuri pentru fertilitate, protecție, vindecare sau alte nevoi.

Obişnuiesc să se roage în comun la diverse adunări. Ceremonialurile sunt conduse de un şaman numit ca şi în alte dialecte maa *laibon*, care pot, de asemenea, să prevadă viitorul şi să profereze blesteme care pot afecta viitorul. De asemenea, Ngai, întruchipează diverse spirite ale unor copaci, pietre, peşteri sau sufletele unor persoane. Morţii sunt îngropaţi de obicei cu faţa către un munte ca să poată „privi” spre Nkai. În ultima vreme a început să se simtă şi influenţa altor religii, în special, a creştinismului, islamismul, religia duşmanilor boran şi somali, fiind respins de samburu.

Creştinismul

Samburu au avut un răspuns lent la creştinism, abia din 1990 au început să accepte creştinarea. Echipele de misionari au fost nevoite să treacă la stilul de viaţă nomad sau să predice în puţinele comunităţi care au devenit sedentare. Biserica romano-catolică, are o prezenţă importantă în Districtul Mararal, în centrul lumii samburu. De asemenea, câteva misiuni evanghelice s-au stabilit în zona samburu. Se estimează că 12% dintre camus au acceptat creştinismul şi doar 8%-9% dintre samburu (scepticii dau rezultate mai mici de aprox. 3%), Bătrânii şi conducătorii au rezistat schimbării, astfel că majoritatea creştinaţilor sunt femei şi tineri, bărbaţii petrecându-şi cea mai mare parte din timp cu cirezile, izolaţi de comunitate. Majoritatea facilităţilor medicale şi de învăţământ fiind administrate de creştini, în ultima vreme s-a creat un contact regulat cu etnicii samburu.

2.- POPULAŢIA DARD (DROKPA)

Acest grup locuieşte între India şi Pakistan, pe teritorii adânc disputate politic. Din punct de vedere religios sunt musulmani şi începând cu 2001 sunt consideraţi un trib aflat oficial sub tutela guvernului Indian. Una dintre caracteristicile cele mai interesante o reprezintă portul lor, sau cel al femeilor, cel puţin: un strai bogat, din plin ornamentat cu flori şi cu accesorii este ceea ce scoate în evidenţă frumuseţea şi complexitatea membrilor acestui trib.

Populaţia Dard (Drokpa) ... Brokpa, Drokpa, Dard şi Shin

Brokpa, Drokpa, Dard şi Shin este o categorie de triburi programate conform constituţiei indiene.

Categoria conține triburi care vorbesc limbi dardice. În regiunea Kashmir administrată de indieni, aceste triburi se găsesc mai ales în districtele Kargil și Baramulla și puține dintre ele se găsesc în Leh. Sunt predominant musulmani și câțiva dintre ei sunt budiști și hinduși. În Recensământul Indiei, numerele demografice ale triburilor „Brokpa, Drokpa, Dard și Shin” sunt adunate împreună. Dards este numele colectiv pentru acest grup. Următoarele sunt triburile din categoria:

- **În Baramullah**

Dards din Baramullah, ei sunt cunoscuți ca oameni Shina.

- **În Ladakh**

a. Dards din valea Drass. Sunt cunoscuți ca oameni Shina.

b. Brokpa, Dards din regiunea Dha hanu, sunt cunoscuți ca oameni Minaro.

Date demografice

În recensământul Indiei, numerele demografice ale triburilor „Brokpa, Drokpa, Dard și Shin” sunt adunate. Dards este numele colectiv pentru acest grup.

Recensământul din 2001 din India a numărat 51.957 de oameni din aceste triburi. Dintre aceștia, 26.066 de oameni locuiau în Baramulla, 23.418 în Kargil, 1.002 în Leh și 1.199 în Srinagar. Din cei 48.400 numărați în 2011, 45.100 erau musulmani, 3.144 erau budiști și 133 erau hinduși.

- **Dards din Baramulla**

Oamenii Shina

Tribul Dard-Shin sau poporul Shina se găsește în Gurez și Tulail în Baramullah. Valea Gurez găzduiește un trib distinct de Dard vorbitor de Shina, care a fost îndepărtat de Astore, Gilgit și Chilas de pe continent prin Linia de Control. Ei vorbesc dialectul Astori din limba Shina.

- **Dards din Valea Drass**

Oamenii Shina

Tribul Drokpa (Shin) din Valea Drass din Kargil: Aceștia sunt Dards musulmani cunoscuți sub numele de Drokpa sau Shin, care se găsește în regiunea Drass din Kargil. Ei sunt, de asemenea, cunoscuți ca „Shin” datorită limbii lor, „Shinna”, care face parte din grupul de limbi Dard din familia indoeuropeană non-sanscrită. De asemenea, se crede că au venit din Dardistan. În ciuda faptului că mărturisesc credința sunnită, ei păstrează anumite obiceiuri aduse cu ei din casa lor originală. Ei vorbesc dialectul Astori din limba Shina

- **Dards of Dha Hanu**

Brokpa

Brokpa sau Minaro: Brokpa sau Minaro sunt darzi budiști și vorbesc limba brokskat. Se găsesc în regiunea văii ariene. Ei se numesc „Minaro”, în timp ce Ladakhi le numesc Brokpa sau Dokhpa. Conform recensământului din 1991 din India, erau 1.920 Brokpa. Ei vorbesc limba Brokskat sau Minaro, care se încadrează în grupul de limbi dardice orientale. Minaro practică două religii; una este religia lor tradițională „Minaro” (cultul spiritului). Celălalt este budismul tibetan.

Nume

Aceste triburi programate sunt numite „grup de triburi dardice” în cadrul Triburilor programate din fostul Jammu și Kashmir. Cu toate acestea, există și alți oameni dardic non-tribali în stat, cum ar fi Kashmirii. Conform celor mai recente cercetări, termenul „dardic” nu este lingvistic și nici etnic; este doar o expresie geografică adecvată folosită pentru a alege oficial limba indo-iraniană care păstrează caracteristicile arhaice care sunt vorbite în nord-vestul Himalaya și în Hindu Kush. Nu există o unitate etnică între vorbitorii acestor limbi. De asemenea, limbile nu pot fi urmărite la un singur model de arbore lingvistic.

3.- SURI (SURI, MURSI, ME'EN, KWEGU)

Prezentare generală

Termenul Suri este un nume colectiv pentru Chai, Timaga și Baale, așa cum este exprimat în eticheta „Suri worda” (= district administrativ inferior) în sud-vestul Etiopiei, la granița cu Sudanul de Sud. Cifrele recensământului etiopian din 2007 pentru grupurile etnice disting „Suri” de „Mursi” și „Me'enit” (singularul lui Me'en). Unii autori au folosit termenii „Suri” și „Surma” în mod interschimbabil, [clarificare necesară sau în scopuri contradictorii.

Suri sunt un popor agro-pastoral și locuiesc în parte din zona West Omo Suri worda din sud-vestul Etiopiei, în timp ce celelalte grupuri trăiesc parțial în Sudanul de Sud vecin. Populația din Suri era de 20.622 la recensământul din 1998. 32.000 în 2016. Suri sunt similari cultural cu Mursi.

Populația totală - vorbitori „surmic”: 80.000 (1998), 186.875 (2007)

Regiuni cu populații semnificative - sud-vestul Etiopiei, Sudanul de Sud

Limbi - Suri, Mursi, Me'en, Kwegu
Religie-Animism, creștinism minoritar.

Grupuri etnice înrudite - Alte popoare surmice

Suri este un nume colectiv pentru trei grupuri etnice (Chai, Timaga și Baale) care trăiesc în principal în Suri woreda, în sud-vestul Etiopiei. Ei au multe asemănări din punct de vedere politic, teritorial, cultural și economic, dar vorbesc limbi diferite. Toți vorbesc limbile surmice de sud-est în cadrul familiei de limbi nilo-sahariene, care include limbile mun, Majang și Me'en.

Cultură comună

Mursi people

Suri Tribe, Kibish

Oamenii Mursi - Tribul Suri, Kibish

Grupurile Suri împărtășesc o cultură similară și arată o rudenie socială și istorică cu grupurile Mursi și Me'en. Patria lor este relativ îndepărtată, situată în câmpii, văi și poalele semiaride.

Suri le place să lupte cu bâtele numite saginé. Numit mai corect „duel ceremonial”, acesta servește drept rit de trecere pentru tineri și aduce un mare prestigiu; este deosebit de important atunci când căutați o mireasă. Astfel de dueluri sunt foarte competitive, cu riscul de accidentare gravă și deces ocazional.

La o vârstă fragedă, pentru a se înfrumuseța pentru căsătorie, majoritatea femeilor au dinții de jos îndepărtați și buzele de jos străpunse apoi întinse, astfel încât să permită introducerea unei plăci pentru buze de lut. Unele femei și-au întins buzele astfel încât să permită plăci de până la șaisprezece inci în diametru. Cu toate acestea, crescând odată cu expunerea la alte culturi, un număr tot mai mare de fete se abțin de la această practică. Copiii lor sunt uneori pictați cu vopsea de lut albă (de protecție), care poate fi punctată pe față sau pe corp.

Satele Suri variază în mod normal ca mărime între 40 și 1.000 de oameni, dar câteva pot ajunge la 2.500 de oameni. Viața suri este egalitară. „Șefii” Suri (numiți komoru) au o funcție rituală și sunt doar cei mai respectați bătrâni și nu au puteri executive. Ei sunt aleși dintr-un anumit clan. Puțini surma sunt familiarizați cu amarica, limba oficială a Etiopiei, iar nivelul lor de alfabetizare este relativ scăzut. În ultimele decenii, însă, s-au construit școli și numărul suri alfabetizați este în creștere, câțiva lucrând acum în capitala districtului administrației locale, iar alții studiind în diferite orașe.

Istoria

Conform tradiției orale Suri, aceștia au venit din Podișul Boma, Valea Omo și Gobi din platoul Maji pe teritoriul lor actual acum aproximativ 200 de ani. Mai întâi au ajuns la Akobo (spre est de Nilul Albastru); apoi s-au mutat în patru direcții, spre partea inferioară a Kidhoa Bo din mewun până la Muntele Boma și partea superioară de la Podișul Gobi maji și valea Omo a râului Omo până la muntele Shologoy. Acești migranți au absorbit și grupuri locale. De la sfârșitul anilor 1890, suri au fost hărțuiți de trupele imperiale etiopiene și de coloniștii din nord. Ca urmare a acestei hărțuiri politico-economice, numeroși Suri au mers pe Platoul Boma din sudul Sudanului, mai ales după 1925. În anii 1980, oamenii Suri au făcut contrabandă cu arme automate din Sudan.

Suri nu sunt singurul grup etnic din sud-vestul Etiopiei: mai sunt în jur de 12. Există tensiuni între unele dintre aceste grupuri. Suri au un inamic principal, poporul Nyangatom, un popor la sud de ei și membru al grupului mare de populație Ateker. În mod regulat, Nyangatom și un alt inamic al Suri, Toposa (și din grupul Ateker) fac echipă pentru a ataca vitele Suri. Al Doilea Război Civil sudanez a avut o taxă suplimentară pentru Suri. Aceste conflicte au împins grupurile vecine în

teritoriul Suri, creând o competiție constantă pentru a apăra ceea ce au în ceea ce privește pământul, sursele de apă și pășune. Ciocnirile sunt cele mai frecvente în timpul sezonului uscat. În această perioadă suri își mută vitele în sud pentru a găsi noi pășuni. Autoritățile de stat au încercat să creeze gradul de conștientizare cu privire la soluționarea conflictelor și au convocat ocazional o „conferință de pace” (ca în 2008). Cu toate acestea, au confiscat și suprafețe mari de terenuri ale grupurilor locale pentru proiecte agrare comerciale, înrăutățind situația. Acest lucru a dus la noi conflicte și dispute între grupurile etnice minoritare și guvernul etiopian. Autonomia în creștere a Statului Regional Etiopian de Sud după problemele interne ale Etiopiei din ultimii ani a afectat și Suri (cp. Wagstaff 2015) și minoritățile înrudite, din cauza competiției etnice acerbe și a rivalității la nivel regional și local.

Rapoarte de deplasare

Potrivit „grupurilor de susținere a popoarelor tribale” (Survival International și Native Solutions to Conservation Refugees), popoarele locale, în special Suri, Nyangatom, Anywa și Mursi, sunt încă în pericol de deplasare și refuzul accesului la pășunatul lor tradițional și terenurile agricole. În urmă cu mai bine de un deceniu, principala problemă pentru Suri și Mursi a fost pusă de guvernul care a adus Fundația African Parks, cunoscută și sub numele de Conservarea Parcurilor Africane, de Țările de Jos. Aceste grupuri de advocacy au raportat că oamenii Surma/Suri, Me'en și Mursi au fost constrânși de oficialii din parcurile guvernamentale să-și pună amprenta pe documente pe care nu le puteau citi. Documentele spuneau că localnicii au fost de acord să renunțe la pământul lor fără despăgubiri și au fost folosiți pentru a legaliza granițele Parcului Național Omo, pe care African Parks l-a preluat apoi. Acest proces, când s-a terminat, i-ar fi făcut pe Suri, Mun, etc. „squatters ilegali” pe propriul teren. O soartă similară a avut-o aproape și celorlalte grupuri care locuiau și în interiorul sau în apropierea parcului, de ex. Dizi și Nyangatom. Amenințările actuale la adresa mijloacelor de trai ale Suri și ale grupurilor învecinate sunt proiecte masive conduse de stat, cum ar fi construcția barajului Gilgel Gibe III (finalizat în 2016), care a eliminat cultivarea pe malul râului și a dus la deficitul de apă, precum și construcția în curs de uriașă mono. -plantații de cultură (trestie de zahăr) în mare parte din zonele lor de pășune și cultură. Acestea afectează grav mijloacele de trai,

biodiversitatea, resursele și spațiul și nu conduc la dezvoltarea umană a popoarelor locale.

Religie și credințe

Aproximativ 97% dintre suri sunt animiști. Suri au un zeu al cerului numit Tumu (sau ortografiat alternativ Tuma). Suri cred, de asemenea, în spirite și recurg și la „devinători” (femei). O altă credință a suri este în producerea ploii. Această abilitate este transmisă prin ereditate și este dată doar unui bărbat din anumite clanuri. Când este nevoie de serviciile lui, bărbații colectează jetoane dintr-un anumit copac. Aceste chipsuri sunt apoi masticate, iar sucul rămas este apoi amestecat cu argilă. Această combinație se toarnă și se unge pe corpul bărbatului. După acest proces, se așteaptă să cadă ploi.

În ultimele decenii, creștinismul evanghelic a câștigat un număr minor de adepți, estimat la 200-300. Sunt notabile în special în jurul orașului Kibish și printre cei care au părăsit zona pentru a studia.

Economie

Economia suri se bazează pe agricultură și creșterea animalelor. Ei păstrează vite și capre, principala sursă de bogăție. Culturile plantate sunt sorgul, porumbul, maniocul, varza, fasolea, ignamele, plantele de condimente și ceva tutun. În timpul sezonului uscat, suri colectează și miere. Suri găzduiește aur în pâraiele din apropiere pe care le vând pentru cash comercianților din munți. Femeile suri obișnuiau să facă, de asemenea, vase de lut și să le vândă vecinilor, precum Dizi, și vindeau și produse de vânatoare. Aceste activități au scăzut brusc în ultimele decenii. Acum produc și bere locală (gèso) pentru vânzare. Masculul căsătorit mediu din tribul Suri deține undeva între 30 și 40 de vaci. Aceste vaci nu sunt ucise decât dacă sunt necesare în scopuri ceremoniale. Fiecare mascul tânăr are un nume de „vită preferat” (lângă alții). Vacile sunt foarte importante pentru suri - economic, social, simbolic - și uneori riscă moartea pentru a-și proteja turma. Bărbații suri sunt, de asemenea, judecați după câte vite dețin. Bărbații nu se pot căsători până când nu au un număr suficient pentru a începe să plătească averea miresei familiei miresei. Vacile sunt date familiei viitoare sale soții în timpul și după ceremonia inițială a nunții. Pentru a-și lauda vitele sau pentru a-și jeli moartea, suri le cântă cântece.

Cultura

Femeie Surma cu dop
pentru buze

Bărbat Surma cu artă
corporală

Persoană Surma cu
scarificare de braț

În ocaziile speciale, oamenii Suri poartă flori viu colorate pe cap și își pictează fețele și corpurile. Din cauza absenței oglinzilor, oamenii se pictează unii pe alții. Vopseaua este creată prin amestecarea frunzelor și florilor de la diferite plante, rocă zdrobită (albă sau roșie) și apă.

Suri se mândresc cu cicatricile lor și cu câte poartă. Femeile efectuează scarificare decorativă prin tăierea pielii cu o lamă de ras după ce o ridică cu un ghimpe. După ce pielea este tăiată, bucata de piele rămasă este lăsată să cicatriceze în cele din urmă. Pe de altă parte, bărbații obișnuiau să-și cicatriceze în mod tradițional trupurile după ce au ucis pe cineva dintr-un grup inamic. Împreună cu stick-duelul (vezi mai jos), un astfel de obicei, care este destul de dureros, este considerat de unii observatori a fi o modalitate de a-l obișnui pe tânărul Suri să vadă sânge și să simtă durere.

Luptă cu băț

Un sport și un ritual pe care Suri îl iau foarte în serios este duelul ceremonial cu bastoane. În cele mai multe cazuri, acest lucru este angajat de tineri pentru a obține respect din partea familiilor și comunității lor. Luptele au loc de obicei între două sate în timpul recoltei, atrag un public numeros și încep cu 20 până la 30 de reprezentanți ai fiecărei părți, toți au șansa de a se duela cu cineva de cealaltă parte. În timpul acestor lupte sunt prezenți arbitri pentru a se asigura că regulile sunt respectate.

Nu este neobișnuit ca luptele cu bățele să se încheie în primele două lovituri, dar în același timp decesele nu sunt nemaiauzite, mai ales din lovituri în stomac. Incidente de împușcături au

izbucnit ocazional între bărbați care au alte dispute în viața reală. Legea etiopiană interzice lupta cu bâțul, dar tradiția continuă să trăiască.[18]

Moduri de viață

Fiecare gospodărie din satul Suri este în cea mai mare parte condusă de o femeie căsătorită. Femeile pregătesc mâncarea, au grijă de copii și își cultivă propriile câmpuri și grădini. Li se permite să-și folosească profiturile așa cum doresc. Există și clase de vârstă masculină. Tinerii (Tegay) nu sunt cunoscuți ca războinici și sunt necăsătoriți. Ei sunt în principal responsabili pentru păstorirea și apărarea vitelor. Bătrânii juniori (Rora) sunt clasa dominantă de luare a deciziilor, iar intrarea se obține într-un ritual de inițiere care are loc la fiecare 20 până la 30 de ani. În timpul acestei inițieri, tinerii care urmează să fie „promovați” sunt încercați și testați de bătrâni, iar uneori sunt înfometăți și biciuiți până când sângerează. Deciziile în comunitatea Suri sunt luate de bărbați într-o adunare. Femeile nu au voie să-și exprime opiniile în timpul acestor dezbateri, dar li se permite să facă acest lucru înainte sau după dezbateri. Aceste dezbateri sunt închise și rezumate de șeful de ritual al comunității cunoscut sub numele de „komoru

Oamenii Surma

Guvernul Etiopian denumește oficial grupurile Şuri, Mursi și Me'en sub conceptul – umbrela de Oameni Surma. Ei locuiesc în sudul Sudanului și în Etiopia de Sud – Est. Cel mai probabil ai auzit de ei sau i-ai văzut în documentarele de specialitate deoarece sunt celebri pentru felul în care își ornamează față și corpurile. Cercurile introduse în buza de jos și în lobul urechii (și nu pe post de piercing!), penele și oasele prinse pe corp, picturile complicate de pe piele sunt numai câteva dintre caracteristicile pentru care Surma au devenit cunoscuți în lume.

4.- TRIBUL CAHUILLA

Ai zice că sunt un teritoriu atât de avansat tehnologic și atât de civilizată, încât nu mai există picior de aborigeni în zona. Cu toate acestea, te-ai înșela, pentru că tribul Cahuilla locuiește foarte confortabil în California de peste 3000 de ani. Este compus din aproximativ 1000 de membri care locuiesc în 9 rezervații. Aparent au rezistat nu numai războiului civil, goanei după aur și Vestului Sălbatic, dar fac față destul de bine și lumii civilizate. Specialiștii spun că numai 35 de membri din cei

foarte bătrâni mai vorbesc limba veche, un amestec de Azteca și Ute.

Femeia din deșert
Cahuilla de Edward S.
Curtis, 1926

Populația totală - 2010: 4.238, singur și în combinație

Regiuni cu populații semnificative - Statele Unite ale Americii (California)

Limbi - engleză, spaniolă, limba Cahuilla
Religie - creștinism (romano-catolic, morav, protestant) și religie tribală tradițională
Grupuri etnice înrudite - Cupeño, Luiseño, Serrano și Tongva

Cahuilla, cunoscuți și ca ʔívîluqaletem sau Ivilyuqaletem, sunt un popor nativ american din diferitele triburi ale Națiunii Cahuilla, care trăiesc în zonele interioare din sudul Californiei. Teritoriul lor original includea o suprafață de aproximativ 2.400

de mile pătrate (6.200 km²). Teritoriul traditional. Cahuilla era aproape de centrul geografic al Californiei de Sud. Era mărginit la nord de Munții San Bernardino, la sud de Borrego Springs și Munții Chocolate, la est de deșertul Colorado și la vest de Câmpia San Jacinto și versanții estici ai Palomarului. Munții.

Limba și nume

Limba Cahuilla este în familia Uto-Aztecă. Un recensământ din 1990 a relevat 35 de vorbitori într-o populație etnică de 800. Este în pericol critic, deoarece majoritatea vorbitorilor sunt de vârstă mijlocie sau mai în vârstă. În propria lor limbă, autonimul lor este ʔívîluqaletem, iar numele limbii lor este ʔívîluʔat (Ivilyuat), dar ei se numesc și táxliswet însemnând „persoană” Cahuilla este un exonim aplicat grupului după secularizarea misiunii în Ranchos din California. Cuvântul „Cahuilla” provine probabil din cuvântul Ivilyuat kawi’a, care înseamnă „stăpân”.

Preistorie

Distribuția istorică a Cahuilla

Legendele orale sugerează că atunci când Cahuilla s-a mutat pentru prima dată în Valea Coachella, exista un mare corp de apă pe care geografi îl numesc Lacul Cahuilla. Hrănit de râul Colorado, s-a secat cândva înainte de 1700, în urma uneia dintre schimbările repetate ale cursului râului. În 1905, o pauză într-un dig a creat Salton Sea, mult mai mică, în aceeași locație.

Cahuilla a trăit din pământ folosind plante autohtone. Un copac notabil ale cărui fructe le-au recoltat este palmierul

evantai din California. Cahuilla folosea, de asemenea, frunze de palmier pentru coșuri de multe forme, dimensiuni și scopuri; sandale și acoperișuri de paie pentru locuințe. Cahuilla trăia în grupuri mai mici decât alte triburi.

Istoria

Prima întâlnire cu europeni a fost în 1774, când Juan Bautista de Anza căuta o rută comercială între Sonora și Monterey în Alta California. Trăind departe în interior, Cahuilla avea puține contacte cu soldații, preoții sau misionarii spanioli. Mulți dintre coloniștii / meseriașii europeni considerau deșertul ca având valoare mică sau deloc și un loc de evitat. Cahuilla a aflat despre misiunile spaniole și despre cultura lor de la indienii care trăiesc aproape de misiunile din San Gabriel și San Diego. Cahuilla a oferit securitate împotriva raidurilor triburilor din deșert și munți din turmele sale pentru vaqueros care lucrau pentru proprietarii Rancho San Bernardino.

Cahuilla nu a întâlnit anglo-americani decât în anii 1840. Șeful Juan Antonio, liderul trupei de munte Cahuilla, i-a oferit călătorului Daniel Sexton acces în zonele din apropierea pasului San Gorgonio în 1842. Banda de munte a sprijinit, de asemenea, o expediție a armatei americane condusă de locotenentul Edward Fitzgerald Beale, apărând partidul împotriva atacurilor lui. Wakara și trupa sa de războinici Ute.

Cabana Cahuilla din secolul al XIX-lea

În timpul războiului mexicano-american, șeful Juan Antonio și-a condus războinicii să se alăture lui Californios condus de José del Carmen Lugo pentru a ataca inamicul lor tradițional, Luiseño. Lugo a condus această acțiune ca răzbunare pentru Masacrul de la Pauma, în care Luiseno a ucis 11 Californios. Forțele combinate au organizat o ambuscadă și au ucis 33–40 dintre războinicii lui Luiseno, eveniment care a devenit cunoscut sub numele de Masacrul de la Temecula din 1847. (Istoricii academicieni nu sunt de acord cu privire la numărul exact de morți, estimarea este de 33–40; tradiția orală Luiseno este valabilă). că mai mult de 100 de războinici au fost uciși.) În tratatul care pune capăt războiului cu Mexic, SUA au promis că vor onora acordările și politicile mexicane de terenuri.

Acestea au inclus recunoașterea drepturilor nativilor americani de a locui pe anumite pământuri, dar invadarea europeilor-americiane asupra pământurilor indiene a devenit o problemă tot mai mare după ce SUA au anexat California.

În anii 1850, Cahuilla a fost supus unei presiuni din ce în ce mai mari din partea valurilor de migranți europeni-americiani din cauza goanei aurului din California. În 1851, Juan Antonio și-a condus războinicii în distrugerea Irving Gang, un grup de bandiți care jefuise Valea San Bernardino. În urma incidentului Irving Gang, la sfârșitul anului 1851, Juan Antonio, războinicii săi și familiile lor, s-au mutat spre est de la Politana, spre Pasul San Gorgonio și s-au stabilit într-o vale care se ramifica spre nord-est de Canionul San Timoteo, la un sat numit Saahatpa.

Pe lângă afluxul de mineri, fermieri și haiduci anglo-americiani și grupuri de coloniști mormoni, Cahuilla a intrat în conflict cu tribul vecin Cupeño din vest. În noiembrie 1851, a avut loc Revolta Garra, în care liderul Cupeno Antonio Garra a încercat să-l aducă pe Juan Antonio în revolta sa. Juan Antonio, prietenos cu americanii, a jucat un rol esențial în capturarea lui Antonio Garra, punând capăt acelei revolte.

Când Senatul Californiei a refuzat să ratifice un tratat din 1852 care acorda lui Cahuilla controlul asupra pământurilor lor, unii lideri tribali au recurs la atacuri asupra coloniștilor și soldaților care se apropiau. Juan Antonio nu a participat la asta atâta timp cât a trăit.

Pentru a încuraja calea ferată, guvernul SUA a împărțit terenurile în secțiuni de o milă pătrată, dând indienilor fiecare altă secțiune. În 1877, guvernul a stabilit granițele rezervațiilor, ceea ce a lăsat Cahuilla cu doar o mică parte din teritoriile lor tradiționale.

Soții Cahuilla s-au căsătorit cu non-Cahuilla în ultimul secol. Un procent mare dintre membrii tribalului Cahuilla de astăzi au un anumit grad de ascendență mixtă, în special spaniolă și afro-americană. Persoanele care au crescut în felul tribului și care se identifică cultural cu Cahuilla se pot califica pentru calitatea de membru oficial al tribului conform regulilor interne ale tribului. Fiecare trib recunoscut la nivel federal își stabilește propriile reguli de apartenență.

Starea actuală

Astăzi, Palm Springs și zonele învecinate se confruntă cu o dezvoltare rapidă.

Femeia și copiii Cahuilla (1903)

națiunii Cahuilla, operează Morongo Casino, Resort & Spa, precum și Hadley Fruit Orchards din Cabazon.

Morongo Casino este unul dintre cele mai mari cazinouri indiene din Statele Unite. Rezervația indiană Morongo este situată în nordul comitatului Riverside. Orașul Banning și comunitatea Cabazon se extind parțial pe terenul rezervației.

Rezervația are o suprafață de 127,083 km² (49,067 sq mi), cu o populație rezidentă de 954, cea mai mare parte a moștenirii native americane.

Trupe mai mici din Cahuilla sunt situate în California de Sud: Banda Augustine din Coachella (satul lor era La Mesa în anii 1880-90); trupa Cabazon din Indio (rezervația lor de o milă pătrată acum „Sonora-Lupin Lanes” în Old Town Indio); Rezervațiile Cabazon din Indio, Coachella și Mecca (separate de trupa Cabazon); trupa Cahuilla din Anza; trupa Los Coyotes din Warner Springs (județul San Diego); rezervația indiană Ramona din Pine Meadow; Rezervația indiană Santa Rosa din Pinyon; trupa Twentynine Palms din Twentynine Palms, Indio și Coachella ("Comunitatea Dates Lane"); trupa Torres-Martinez din La Quinta (a fost Rancho Santa Carmelita în timpurile spaniole-mexicane din California din anii 1850), Coachella, Thermal, Mecca și Oasis; și rezervația Mission Creek din Desert Hot Springs.

Trupa Agua Caliente din Cahuilla este un jucător important în economia locală, exploatând o serie de întreprinderi comerciale, inclusiv închiriere de terenuri, operațiuni de hoteluri și cazinouri și servicii bancare.

Rezervația indiană Agua Caliente ocupă 126,706 km² (48,921 sq mi) în zona Palm Springs, inclusiv părți din orașele Palm Springs, Cathedral City și Rancho Mirage. Populația totală care locuiește pe teritoriul său era de 21.358 de persoane la recensământul din 2000, deși puțini dintre aceștia sunt membri tribali înregistrați.

Morongo Band of Mission Indians, considerată de asemenea parte a

Tribul Torres-Martinez are birouri în toată California de Sud, oferind membrilor beneficii TANF (Asistență temporară pentru familiile nevoiașe). Sunt în Imperial Valley (El Centro), Blythe, Riverside, San Bernardino, Victorville, Palmdale, San Diego, Orange County (Santa Ana), Pomona și Los Angeles. Acesta este un rezultat al migrației Cahuilla către slujbe agricole și fabrici de la sfârșitul jumătății secolului XX.

Triburi dispărute Cahuilla (cunoscute ca trupa Las Palmas din Cahuilla - parte din „Western Cahuilla”) la începutul secolului al XX-lea locuiau în zona Palm Desert (între Thousand Palms, Cathedral City și La Quinta). Acest lucru a fost înainte ca dezvoltatorii de terenuri și forțele armate americane să achiziționeze ceea ce era teren tribal de la familia Montoya - parte a „Desert Cahuilla” din Indian Wells de astăzi și de la trupa San Cayetano - parte a „Desert Cahuilla” din Rancho San Cayetano în timpul perioada California spaniolă-mexicană din anii 1850 (acum orașul Rancho Mirage). Numărul descendenților acestor triburi este necunoscut. Familia Montoya, care pretinde descendență parțială a lui Cahuilla, are influență în economia locală și în politica orașului.

Compoziția etnică a descendenților Cahuilla este ca cea a multor alți americani: amestecată cu europeni (în special anglo/irlandezi-americani și spanioli), afro-americani, asiatici-americani (din interacțiunea istorică cu lucrătorii feroviari chinezi și muncitorii agricoli filipinezi) și alte grupuri tribale, în principal muncitori migranți apași din Arizona. Unele familii Cahuilla continuă să se căsătorească cu populațiile locale; alții încearcă să se căsătorească în cadrul triburilor de nativi americani.

Pentru a recunoaște istoria și moștenirea culturală a Cahuilla, Universitatea din California, Riverside, situată pe terenul istoric Cahuilla, a creat o recunoaștere a terenului menționând Cahuilla și alte popoare indigene locale.

Cahuilla a fost împărțit istoric în grupuri „Munte”, „Deșert” și „(San Gorgonio) Pass/Vest” de către antropologi. Astăzi există nouă rezervații din sudul Californiei, care sunt recunoscute cămine pentru trupele din Cahuilla. Acestea sunt situate în județele Imperial, Riverside și San Diego și sunt teritoriul triburilor recunoscute federal.

Trupele Cahuilla (numite uneori „sate”) sunt: „Pass” Cahuilla sau „Western” Cahuilla (pe San Gorgonio Pass, centrat

în Palm Springs și Palm Desert în Coachella Valley, rătăcind spre nord până la Desert Hot Springs)

- **Banda Agua Caliente** a indienilor Cahuilla din rezervația indiană Agua Caliente (clanurile principale: Kawasic/Kausik/Kausiktum ("Oameni vulpei sau stânci", în zona Palm Springs), Painakic/Panic/Paniktum ("Oamenii zilei", a lui Andreas și Murray Canyons), Atcitcem/Ahchechem ("Oamenii binelui", din Lower Palm Canyon, mai târziu la Indian Wells), Wanikik/Wainikik ("Running Water People", Snowcreek și Whitewater Canyon, acum cea mai mare parte a Morongo Band) și un alt clan (identitatea i-a fost pierdută), sediu la Palm Springs, California (Cahuilla: Se-Khi/Sec-he - "apă clocotită"), spaniolii care au sosit l-au numit Agua Caliente - "apă fierbinte")

John T. Meyers „Șeful” Meyers a fost un catcher al ligii majore de baseball

- **Banda Morongo** a indienilor Misiunii Cahuilla din rezervația Morongo (clanul Wanikik/Wainikik și Kawasic/Kausik/Kausiktum și Serrano, membrii tribalului includ și indienii Cupeño, Luiseño și Chemehuevi, cartierul general la Banning, California.)

- **Banda Mission Creek** (clanurile Kilyinakiktum și Wanikik/Wainikik și clanul mixt Cahuilla-Serrano Marongam (în Serrano: Morongo),[8] Serrano și popoarele Cupeño, cartierul general la Desert Hot Springs, California, pe Mission Creek (Yamesével), un afluent al râului Whitewater la nord de Marea Salton „Muntele” Cahuilla (Munții Santa Rosa și San Jacinto)

- **Cahuilla Band of Mission Indians** din rezervația Cahuilla (Natcutakiktum ("Sand People", din Horse Canyon), cu sediul la Anza, California)

- **Banda Los Coyotes a indienilor Cahuilla și Cupeno** din rezervația Los Coyotes (primul Wiwaiistam („Coyote People”, din Coyote Canyon) (și descendența Sauicpakiktum/Sawish-pakiktem - mai târziu clanul Isilsiveyyaiutcem, deși, și Cupeño, sediul la Warner Springs, California)

- **Banda Ramona a Indienilor Misiunii Cahuilla** (clanul Apatatcem

(„Oamenii Medicilor”), sediul la Anza, California)

- **Banda Santa Rosa a indienilor Cahuilla** (dominată inițial de Costakiktum/Costai-kiktem și Natcutakiktum, împreună cu Pauatiaui-tcem/-Pauata-kiktum, Tepamokiktum și Temewhanic („Northerns”), mai târziu Guanche-pakiktem și unii Sauicpakiktum/Stemaw din Rockhouse Canyon), clanuri, cartierul general la Hemet, California)

- **„Deșertul” Cahuilla** (deșerturile din zona de nord a Lacului Cahuilla)

- **Banda Augustine a indienilor Cahuilla** (clanul Nanxaiyem (inițial un clan Cahuilla „Pass”), cartierul general la Coachella, California)

- **Cabazon Band of Mission Indians** (Kawisiktum, Kaunukalkiktum („Oamenii care trăiesc la kaunukvela), Iviatim („Oameni vorbitori de limbă Cahuilla”), Telakiktum, Mumkwitcem („Oameni mereu bolnavi”), Palpunivikiktum („Oameni care trăiesc pe teritoriu”), Tamolanitcem/Tamulanitcum („Oamenii îndoși împreună”), Tevivakiktum („Oamenii de coș rotund”), Tuikikiktum („Oamenii din satul Tuikiktumhemki”, subordonează clanurile Kauwicpameuitcem), deși[12] secolului 1919, clanurile Tamolanitcem tardive Șeful Cabazon clanul Kauwicpameuitcem („Prins de oamenii stâncii”) a dominat această zonă, cartierul general la Indio, California, numit Pàl téwet)

- **Indienii Cahuilla din deșertul Torres-Martinez**

(nume propriu: „Mau-Wal-Mah Su-Kutt Menyil” sau „Deer Moon Among the Palms”, Panakauissiktum („Oameni vulpei de apă”), Palpunivikiktum, Tamolanitcem/Tamulanwalitaktum și later Samulanwalitak clanurile Wakaikiktum („Oamenii stârcului de noapte”, care la rândul său a devenit Panakauissiktum) și Sewahilem („Mesquite care nu este un popor dulce”) (zona Torres (Toro); Maulma/Mauulmii - „printre palme”) și Mumletcem („Mixed) Up People”), Masuwitcem („Oameni cu păr lung în nas”), Wiitem („Oameni lăcuste”), Wantcauem („Oamenii atinși de râu”), Autaatem („Oameni de sus”), Awilem („Oameni câini”), clanurile Watcinaki-ktum/-Wantcinakiktum (cunoscute mai târziu sub numele de Isiliveyyaiutcem, clanul subordonat Awilem) și Sauicpakiktum/Sawish-pakiktem de la sfârșitul anilor 1870 (zona Martinez & Martinez Canyon; Soqut Menyily/So-kut Men-yil [figura în creație - " mit"])

general la Thermal, California, Telmuva - „rășină întunecată sau seva din copac mezquite”

5.- POPULAȚIA BATAK. .

Batak din Filipine este în pericol de pierdere a terenurilor. Legislația guvernamentală care interzice metodele lor tradiționale de agricultură a avut un impact devastator.

Campania Survival a ajutat la ridicarea parțială a acestei interdicții, dar Batak se confruntă în continuare cu o penurie de alimente.

Batak trăiesc în pădurile din nordul Palawan, în vestul Filipinelor. Acestea depind de un amestec variat de cultivare, vânătoare, culegere și pescuit.

Batak din Filipine sunt un popor „negrito”, care nu trebuie confundat cu Batek, un popor vânător-culegător din Malaezia peninsulară sau cu populația și diversitatea etnică Batak indonezian din nordul Sumatrei.

Se crede că au provenit din primul val de populații umane care au traversat podurile terestre care leagă insulele Filipine cu Asia continentală, cu până la 50.000 de ani în urmă.

Multe amenințări

Filipine este o destinație turistică internațională la mare căutare, dar pe insula Palawan se mai găsește încă un mic trib de aproximativ 100 de persoane care, din păcate, este pe cale de dispariție. Se spune despre ei că sunt oamenii cu cea mai mare diversitate genetică relativ la strămoșii lor care au părăsit Africa cu 70.000 de ani în urmă. Membrii acestui trib sunt scunzi de înălțime, au părul sarmos, tipic african, și nu prea obișnuiesc să poarte haine. Cu toate acestea, ca și multe alte triburi, țin la mare preț penele și bijuteriile de orice fel. Din păcate, în zilele noastre tribul mai are foarte puțini membri, fiind decimat de boală și de avansul puternic al civilizației în teritoriul în care trăiesc.

Astăzi, Batak sunt amenințați de scheme de conservare, cum ar fi interzicerea guvernamentală a culturii schimbătoare și declararea de „zone protejate” pe teritoriul lor ancestral.

Acum există mai puțin de 300 de batak, în scădere față de aproximativ 700 în 1900. Sechestrarea terenurilor, exploatarea forestieră și expunerea la boli sunt mari pericole.

Subnutriția severă i-a făcut mai vulnerabili la boli precum malaria, rujeola și tuberculoza.

Ei suferă, de asemenea, de mortalitate infantilă ridicată și rate scăzute ale natalității. Populația mică de Batak înseamnă că tinerii trebuie adesea să se căsătorească în afara tribului.

Pădurea Virgină

Batak din Filipine dezvăluie devastările cauzate pământului lor de tăietorii de lemne ilegali și...

Cum ajută Survival?

Când guvernul local a scos în afara legii metodele de agricultură ale Batak în 1994, producția de orez a scăzut dramatic, iar tribul a fost în pragul devastării.

Nu aveau de ales decât să colecteze și să vândă mai multe produse forestiere, dar acest lucru a însemnat o epuizare generală a resurselor vitale.

Survival a lansat o campanie, care a dus la ridicarea parțială a interdicției. Autoritățile au recunoscut că Batak a fost „afectat negativ de politică”.

Survival face lobby pentru recunoașterea dreptului lor de a trăi și de a-și folosi pământurile conform propriilor dorințe.

Eșecurile guvernamentale

Problemele lui Batak nu sunt noi. După ce primul drum a fost construit prin pământul Batak în 1956, un număr mare de coloniști au venit în regiune. Au trebuit să-și abandoneze așezările de câmpie și să se retragă pe dealurile mai puțin fertile. În 1969, guvernul filipinez a încercat să reinstaleze Batak și să-i transforme în fermieri permanenți. Au eșuat, dar s-au făcut pagube mari.

În anii 1970, cererea de produse forestiere a crescut și Batak s-a implicat din ce în ce mai mult în economia de numerar. Cu toate acestea, mulți s-au trezit prinși de datorii.

Comaniile de exploatare forestieră au invadat zonele cele mai îndepărtate ale teritoriului Batak în anii 1980, tăind întinderi vaste de arbori kauri. Tribul a depins de acești copaci pentru a strânge rășina pentru vânzare, ceea ce a devenit și mai important după ce guvernul a interzis sistemul de cultivare schimbătoare pe care se bazau.

În 1997, guvernul filipinez a adoptat o „Lege privind drepturile popoarelor indigene” pentru a-și proteja pământul și modul de viață.

Cu toate acestea, lipsa voinței politice și cerințele dificile ale Legii înseamnă că foarte puțin din acesta este pus în practică.

Mod de viață

Timpe de generații, ei au combinat cu succes vânătoarea, pescuitul și culesul de produse forestiere cu agricultura schimbătoare.

Se cultivă orez, rădăcinoase și legume, iar în vârful sezonului uscat din martie grădinile sunt arse până la pământ.

După ce batacii au cultivat un câmp, îl lasă pe pământ câțiva ani. Grădini noi sunt plantate în aprilie, când sosește ploaia.

O cunoaștere intimă a orezului le permite să recunoască și să numească cel puțin 70 de soiuri diferite. Femeile pescuiesc cu cârlig și fir, în timp ce întreaga comunitate lucrează împreună pentru a prinde pești, uimindu-i cu o otravă pe bază de plante.

Agricultura Swidden

Batak din Filipine se bazează pe metodele lor tradiționale de agricultură. Popoarele tribale sunt fii...

Cel mai apreciat joc este porcul sălbatic, pe care Batak-ul îl vânează folosind sulite și câini. De asemenea, ei colectează frunze, fructe, tuberculi și inimi de palmier pentru hrană, precum și rășină, trestie de ratan și miere sălbatică pentru vânzare.

Vă rugăm să cereți guvernului filipinez să-i lase pe batak să aleagă cum să-și folosească propriile re

6.- POPULAȚIA PIRAHA

Acest trib din bazinul Amazonian este cunoscut omenirii de mult timp, multi antropologi și cercetători fiind fascinați de acest grup mic de 400 de vanatori. De multe ori considerați primitivi, Piraha surprind lumea civilizată cu vocabularul lor lipsit de nume pentru culori sau numere, dar și de alte caracteristici. Mai mult, ei își pot inclusiv fluiera propriul limbaj, ceea ce este de-a dreptul uimitor. Sunt considerați inteligenți ca oameni și foarte iscușiți ca observatori. Așa cum știm, junglele braziliene nu sunt lipsite de pericole mortale. Cu toate acestea, Cei Drepti (cum se autodenumesc în limba proprie) reușesc să vaneze fără arme, complet dezbracați, iar cosurile lor la întoarcere sunt pline de fructe, rădăcini și vanat mic.

Populația Piraha.

Populația totală – 800 -

Regiuni cu populații semnificative - Brazilia

Limbi - Pirahã

Religie - Animism

Piraha este un popor indigen din pădurea amazoniană din Brazilia. Ei sunt singurul subgrup supraviețuitor al poporului Mura și sunt vânători-culegători. Ei trăiesc în principal pe malurile râului Maici în Humaitá și Manicoré în statul Amazonas. Începând cu 2018, acestea numără 800 de persoane. Oamenii Pirahã nu se numesc Pirahã, ci în schimb Híaitíhi sau Híaitihí, traduși aproximativ ca „cei drepti”.

Piraha vorbesc limba pirahã. Ei numesc orice altă limbă „cap strâmb”. Membrii Pirahã își pot fluiera limba, așa cum comunică bărbații Pirahã atunci când vânează în junglă.

Cultura

Potrivit antropologului lingvistic și fostului misionar creștin Daniel Everett,

Pirahã sunt dotați suprem în toate modurile necesare pentru a-și asigura supraviețuirea continuă în junglă: cunosc utilitatea și locația tuturor plantelor importante din zona lor; înțeleg comportamentul animalelor locale și cum să le prindă și să le evite; și pot intra în junglă goi, fără unelte sau arme, și pot ieși trei zile mai târziu cu coșuri cu fructe, nuci și vânat mic.

În măsura în care Pirahã s-au raportat la cercetători, cultura lor este preocupată doar de chestiuni care se încadrează în experiența personală directă și, prin urmare, nu există istorie dincolo de memoria vie. Pirahã au un sistem simplu de rudenie care include baíxi (părinte, bunic sau bătrân), xahaigí (frate, bărbat sau femeie), hoagí sau hoísai (fiu), kai (fiică) și piihí (copil vitreg, copil preferat, copil cu cel puțin un părinte decedat și multe altele).

Daniel Everett afirmă că una dintre cele mai puternice valori Pirahã nu este constrângerea; nu le spune altor oameni ce să facă. Se pare că nu există o ierarhie socială; Pirahã nu au lideri formali. Sistemul lor social este similar cu cel al multor alte trupe de vânători-culegători din lume, deși rar în Amazon, din cauza unei istorii a horticulturii înainte de contactul cu Occidentul (vezi istoria Amazonului).

Deși Pirahã folosesc canoe în fiecare zi pentru pescuit și pentru a traversa râul pe lângă care locuiesc, atunci când canoele se uzează, folosesc bucăți de scoarță ca canoe temporare. Everett a adus un maestru constructor care i-a învățat și i-a supravegheat pe Pirahã în realizarea unei canoe, astfel încât să-și poată face propria lor. Totuși, când au avut nevoie de o altă canoe, au spus că „Pirahã nu face canoe” și i-au spus lui Everett că ar trebui să le cumpere o canoe. Pirahã

se bazează pe munca comunităților vecine cu canoe și folosesc acele canoe pentru ei înșiși.

Pirahă construiește colibe simple în care păstrează câteva oale, tigăi, cuțite și macete. Ei fac doar unelte de răzuit (pentru a face vârfuri de săgeți), pungi cu frunze de palmier țesute lejer, arcuri și săgeți. Ei iau un pui de somn de 15 minute până la, cel mult, două ore pe parcursul zilei și nopții și rareori dorm noaptea

Ei nu depozitează alimente în nicio cantitate, dar în general o mănâncă atunci când o primesc. Pirahă au ignorat lecțiile de conservare a cărnii prin sărare sau afumare. Ei cultivă plante de manioc care cresc din semințe scuipate și produc doar câteva zile de făină de manioc la un moment dat. Ei comercializează nuci braziliene și sex pentru consumabile sau unelte, de ex. macete, praf de pusca, lapte praf, zahar, whisky. Castitatea nu este o valoare culturală. Ei comercializează nuci braziliene, lemn și sorva (sevă de cauciuc folosită la guma de mestecat) cu clapete pentru cutii de sifon, care sunt folosite pentru coliere. Bărbații poartă tricouri și pantaloni scurți pe care le primesc de la comercianți; femeile își coase propriile rochii de bumbac simplu.

Decorul lor este în mare parte coliere, folosite în principal pentru a îndepărta spiritele. Conceptul de desen este străin pentru ei și atunci când li se cere să deseneze o persoană, un animal, un copac sau un râu, rezultatul sunt linii simple. Cu toate acestea, când vede o noutate, cum ar fi un avion, un copil poate face un model al acestuia, care poate fi aruncat în curând.

Potrivit lui Everett, Pirahă nu au conceptul de spirit sau zeu suprem[9] și și-au pierdut interesul pentru Isus când au descoperit că Everett nu l-a văzut niciodată. Ei au nevoie de dovezi bazate pe experiența personală pentru fiecare reclamație făcută. Cu toate acestea, ei cred în spirite care uneori pot lua forma lucrurilor din mediu. Aceste spirite pot fi jaguari, copaci sau alte lucruri vizibile, tangibile, inclusiv oameni. Everett a raportat un incident în care Piraha a spus că „Xigagaí, una dintre ființele care trăiește deasupra norilor, stătea în picioare. pe o plajă țipând la noi, spunându-ne că ne va ucide dacă mergem în junglă.” Everett și fiica lui nu au putut vedea nimic și totuși Pirahă a insistat că Xigagaí era încă pe plajă.

Adoptarea culturii occidentale

Un documentar din 2012 intitulat *The Grammar of Happiness*, difuzat pe Smithsonian Channel, a raportat că a fost deschisă o școală pentru comunitatea Pirahã, unde ei învață portugheză și matematică. Potrivit FUNAI, școala este responsabilitatea Ministerului Educației din Brazilia. Pe lângă faptul că o școală oficială a fost introdusă în cultură, documentarul a mai raportat că guvernul brazilian a instalat o clinică medicală modernă, electricitate și televiziune în zona îndepărtată.

Limba: pirahã

Lingvistul antropologic Daniel Everett, care a scris prima gramatică Pirahã, susține că există perechi de curiozități înrudite în limba și cultura lor.

După ce a lucrat cu limba timp de 30 de ani, Everett afirmă că nu are propoziții relative sau recursiuni gramaticale. Everett subliniază că există recursiunea ideilor: că într-o poveste, pot exista idei subordonate în interiorul altor idei. El a subliniat, de asemenea, că diferiți experți au definiții diferite ale recursiunii. Dacă limbajului îi lipsește recursiunea gramaticală, atunci este propusă ca contraexemplu la teoria propusă de Chomsky, Hauser și Fitch (2002) conform căreia recursiunea este o trăsătură pe care trebuie să o aibă toate limbile umane.

Pirahã este poate al doilea după Rotokas din Noua Guinee pentru distincția de a avea cele mai puține foneme dintre oricare dintre limbile lumii. Femeile pronunță uneori s ca h, reducând și mai mult inventarul. Everett afirmă că Pirahã, Rotokas și Hawaiian au fiecare 11 foneme.

Limba lor este o limbă vie unică (este înrudit cu Mura, care nu se mai vorbește). John Colapinto explică: „Fără legătură cu nicio altă limbă existentă și bazat pe doar opt consoane și trei vocale, Pirahã are unul dintre cele mai simple sisteme de sunet cunoscute. Cu toate acestea, posedă o gamă atât de complexă de tonuri, accentuări și lungimi de silabă încât vorbitorii săi. se pot dispensa cu totul de vocalele și consoanele lor și de a cânta, fredona sau fluiera conversații.” Peter Gordon scrie că limbajul are o structură verbală foarte complexă: „La tulpina verbului sunt atașate până la 15 sloturi potențiale pentru markeri morfologici care codifică noțiuni aspectuale, cum ar fi dacă au fost asistate evenimente, dacă vorbitorul este sigur de apariția lor, dacă este dorit, dacă a fost proximal sau

distal și așa mai departe. Niciunul dintre markeri nu codifică caracteristici precum persoana, numărul, timpul sau genul 8

În mod curios, deși nu fără precedent, limba nu are numere cardinale sau ordinale. Unii cercetători, cum ar fi Peter Gordon de la Universitatea Columbia, susțin că Pirahã sunt incapabili să învețe calculul. Colegul său, Daniel L. Everett, pe de altă parte, susține că Pirahã sunt capabili cognitiv să numere; pur și simplu aleg să nu facă acest lucru. Ei cred că cultura lor este completă și nu are nevoie de nimic din culturile externe. Everett spune: „Lucrul crucial este că Pirahã nu au împrumutat niciun număr – și vor să învețe să numere. Mi-au cerut să le dau cursuri în numere braziliene, așa că timp de opt luni am petrecut o oră în fiecare noapte încercând să-i învăț. cum să socotească și nu a ajuns nicăieri, cu excepția câțiva dintre copii timp distractiv să mănânc floricele de porumb și să mă privesc scriind lucruri pe tablă.”

Limba nu are cuvinte pentru numere precise, ci mai degrabă concepte pentru o cantitate mică și o cantitate mai mare.

Este posibil ca limbajul să nu aibă cuvinte unice pentru culori, contrazicând ipoteza lui Berlin și Kay asupra universalității denumirii culorilor. Nu există cuvinte rădăcină neanalizabile pentru culoare; cuvintele de culoare înregistrate sunt toate compuși precum mii sai sau bii sai, „asemănător sângelui”, indicând faptul că culorile din limbă sunt comparații adjectivale care nu sunt aplicate în mod consecvent.

Se bănuiește că întregul set de pronume al limbii a fost împrumutat recent dintr-una dintre limbile Tupí-Guaraní și că înainte de aceasta, este posibil ca limba să nu fi avut niciun pronume. Mulți lingviști, totuși, consideră această afirmație discutabilă din cauza lipsei de dovezi. Cu toate acestea, dacă ar fi existat pronume într-o etapă anterioară a Pirahã, acest lucru nu ar afecta afirmația lui Everett despre semnificația simplității sistemului de astăzi. Există puține cuvinte de împrumut tupi-guaraní în zonele lexicului mai susceptibile la împrumut (cum ar fi substantivele care se referă la obiecte culturale, de exemplu).

7.- POPULAȚIA PILA NGURU

Se zice că a locui în deșertul e un fel de a spune, pentru că dacă acolo nu te ucide căldură, probabil te ucid celelalte viețuitoare care aparent sunt acolo să le dea coșmaruri tuturor celor ce se aventurează într-o lume neexplorată complet încă. Și totuși... în Marele Deșert Victoria există tribul Pilă Nguru. Se

știe despre existența lui încă din anii '50, pentru că din păcate câteva guverne s-au gândit să îi strămute pe localnici în alte zone, pentru a testa arme și bombe în deșert. Cu toate acestea, specialiștii spun că aborigenii se întorc acasă încă de la începutul anilor '80 și că deși sunt împărțiți în grupuri mai mici, au dezvoltat așezări umane ce cuprind chiar și 200 de membrii.

Oamenii Spinifex

- Pila Nguru, adesea denumiți în engleză ca poporul Spinifex, sunt un popor aborigin australian din Australia de Vest, ale cărui terenuri se întind până la granița cu Australia de Sud și la nord de Câmpia Nullarbor. Centrul patriei lor se află în Marea Deșert Victoria, la Tjuntjunjarra, la aproximativ 700 de kilometri (430 de mile) est de Kalgoorlie, poate cea mai îndepărtată comunitate din Australia. Țara lor este uneori denumită țara Spinifex. Pila Nguru au fost ultimii australieni care au renunțat la toate capcanele stilului lor de viață tradițional.

- Își mențin în mare parte stilul de viață tradițional de vânător-culegător în interiorul teritoriului, asupra căruia revendicările lor la titlul nativ în Australia și drepturile colective asociate au fost recunoscute printr-o decizie a Curții Federale din 28 noiembrie 2000. În 1997, a început un proiect de artă în care picturile indigene au devenit parte din revendicarea titlului. În 2005, o expoziție majoră a lucrărilor lor la Londra a atras atenția artiștilor pe scară largă.

Limba

- Oamenii Spinifex vorbesc dialectele din sud-vestul diviziunii de limbă Wati a limbilor Pama-Nyungan. Numele Pila Nguru este o abreviere a lui Anangu tjuta pila nguru („oameni-pământ-spinifex-din”, sau oameni din țara spinifexului) și reflectă o identitate înrădăcinată mai degrabă într-un sentiment de proprietate asupra teritoriului decât într-un clasificare strict lingvistică.

Ecologie și stil de viață

- Centrul contemporan se găsește pe marginea de sud a patriilor Spinifex.[9] Deșertul arid care formează mediul în care trăiesc Pila Nguru are soiuri de copaci precum mulga, western myall și casuarina, precum și soiuri de cassia, lemn de santal și spinifex. Ierburile Spinifex (ierburi porc-spin/hummock) au dominat comunitățile peste 22% din suprafața tradițională australiană, iar zonele aride de deșert conțin aproximativ 35 de specii. Soiul numit „spinifex moale” sau în engleză pidgin, bush

araldite, este *Triodia pungens*, apreciat pentru calitățile sale de cimentare. Termenul general în limbile occidentale deșertului pentru plantă este tjanpi, câmpia în care crește este pila, planta însăși, în limbile Pitjantjatjara și Yankunytjatjara a fost tjapura, în timp ce rășina *Spinifex* extrasă din ea se numește kiti.

- Ierburile *Spinifex* au fost prelucrate pentru a produce turte de rășină care aveau patru utilizări de bază: (a) ca hidroizolant, prin călăfătuirea oricărui obiect din lemn folosit pentru transportul apei; (b) ca chit pentru umplerea găurilor sau fisurilor din materialele de lucru; (c) ca adeziv pentru legarea materialelor la fabricarea de unelte, arme și obiecte de ceremonie; și (d) ca obiect de bază pentru modelarea mărgelii, figurine și alte obiecte asortate. Aceste produse din rășină sunt, de asemenea, mărfuri, folosite ca cadouri și ca produse comerciale importante între triburi.

- Ierburile au fost tăiate cu piatră la jumătatea tulpinii. Iarba strânsă a fost bătută cu un băț pentru a obține praf de spinifex, care apoi a fost vânat și „yandied”, yandi referindu-se la o luandja, un vas de vânat din lemn de esență moale pentru semințe de iarbă: semințele curățate au fost apoi răsturnate într-un alt tip de vas. , numit ivirra, a lucrat mai departe cu o anumită mișcare de balansare și scuturare și apoi s-a încălzit peste piatră pentru a produce aproximativ 8 metri cubi, dând 600 de grame.

- Rășina, astfel extrasă din varietăți de triodii, a fost un ingredient cheie pentru legarea lamelor de piatră de azele native cu mâneacă, care erau de două tipuri, tula și burren, prima, tipul folosit de oamenii spinifex, folosind marginea distală, cealaltă marginea laterală, pentru materiale de lucru. Materialele pentru tula adze au fost obținute prin tăierea fulgilor de tula pentru a forma „melci” sau lame, unealta fiind apoi folosită pentru prelucrarea lemnului, pentru a scobi yandis sau a modela bumerangi și sulițe.

- **Singura locuință artificială a fost o wiltja sau un paravan.**

Istorie

- În evaluarea revendicării lui Pila Nguru la titlul de nativ în 2001, judecătorul-șef al Curții Federale a Australiei, Michael Black, a declarat că dovezile arheologice au indicat o prezență nomadă în deșertul de Vest care datează de aproximativ 20.000 de ani. A existat o expansiune demografică rapidă în cea mai mare parte a Australiei în timpul optimului climatic al

Holocenului (9.000–6.000, extinzându-se prin mare parte din zonele aride. Potrivit lui Scott Cane, resturile reziduale de utilizare a artefactelor care piperează peisajul deșert sunt extrem de dense, atestând faptul că o perioadă foarte lungă de locuire.

Istoria contactului cu albi: 1900–1952

- Incursiunile albilor în patria Pila Nguru au început în jurul anilor 1910, odată cu acordarea de opțiuni privind închirierea pastorală, care însă nu s-au realizat. Până în anii 1930, profitând de proximitatea Căii Ferate Trans-Australiene (T.A.R), care fusese finalizată cu puțin peste un deceniu mai devreme, misionarii s-au străduit să întreprindă o lucrare pastorală de evanghelizare în zonă, stabilind o misiune în Warburton, dar extremitățile încercând să trăirea acolo le-a îngreunat activitățile, iar stilul de viață nativ a reușit să supraviețuiască, cu păstrarea multor modalități obișnuite. În perioadele de secetă din anii 1920 până în 1942, itinerantul Anangu a căutat provizii de la Karonie T.A.R pe Cowarna Downs, unde guvernul înființase un depozit de rații, cu alimente distribuite lunar. A fost depășit treptat de depozitul de la Cundeelee din 1939, care a fost închis în 1942. Au existat alte două depozite care distribuiau rații celor aflați în nevoie: unul la Zanthus T.A.R, celălalt la jumătatea distanței dintre Cundeelee și Queen Victoria Springs.

- Până în anii 1950, se știa atât de puțin despre acești oameni încât britanicii au ales Nullarbor pentru testarea armelor nucleare, deoarece credeau că este lipsit de oameni.

Testare atomică, 1953–1957

Teste nucleare britanice la Maralinga

- Când au fost construite drumuri gradate pentru Stația Meteo Giles (parte a Weapons Research Establishment) în perioada 1952–1955, oficialii au aflat că aborigenii – probabil atunci în jur de 150 – locuiau la vest de situri. Cercetând chiar la est de această zonă pentru a găsi locații potrivite pentru senzorii de radiații care ar măsura

Cauzele, Len Beadell înregistrează că s-a împiedicat de un „Stonehenge aborigen”, un model geometric de plăci de șisturi răsturnate care se extind pe o distanță de 60 de metri (200 de picioare). Un ofițer, expertul boșman Walter MacDougall a fost trimis să-i avertizeze cu privire la testele iminente. Un total de nouă arme nucleare mici de până la 25 de kilotone au fost testate la Emu Junction (2 teste, 1953) și Maralinga (7 teste,

1956–1957). Având în vedere că doar un ofițer și un asistent au fost desemnați să avertizeze oamenii Spinifex care locuiau într-o zonă enormă departe de vest de locurile de testare, mulți dintre Spinifex nu au fost niciodată informați și nici nu au părăsit zona. Oficial, toți au fost forțați să-și părăsească terenurile și nu li s-a permis în decurs de 200 km de punctul zero. Oficialii au aruncat un pliant, dar Spinifex-ul nu a putut citi pliantele și s-a arătat precaut și se temea de aeronava.

- În etapele ulterioare ale proceselor cu bombă, MacDougall a descoperit că până la 40 de oameni Spinifex ar fi vânat în partea de est a zonei interzise Maralinga în timp ce se desfășurau testele, deplasându-se până la Vokes Hill și Waldana. O familie de doisprezece erau cei mai apropiați oameni, locuind la Lacurile Nurrari, la mai puțin de 200 km vest de Maralinga. Deși suficient de aproape pentru a auzi bombele mai mari explodând, acestea erau sănătoase la câțiva ani după teste.

- Comisia Regală Australiană nu a putut determina dacă oamenii Maralinga Tjarutja sau Pila Nguru au fost expuși la niveluri dăunătoare de radiații cauzate de precipitații, din cauza lipsei de dosare medicale și centre medicale. Hărțile cu penaj de bombe din Maralinga arată vânturile predominante din nord în timpul testelor, în timp ce terenurile Spinifex sunt la 300 km la vest de Maralinga. Cel mai apropiat grup a fost la Lacurile Nurrari la aproximativ 180 km vest. Studiul de titlu nativ, de altfel definitiv, al lui Scott Cane, Pila Nguru (2000), aproape că nu conținea detalii despre modul în care radiațiile de testare a bombelor i-au afectat pe oamenii Spinifex.

Titlu nativ

- În 1997 a fost început Proiectul Spinifex Arts pentru a ajuta la documentarea revendicărilor de titluri native. Ambele tablouri de titlu autohtone, combinatul masculin și combinatul feminin, documentează întreaga zonă Spinifex; ele arată locurile de naștere ale reclamanților și exprimă importanțele povești tradiționale care străbat și dau formă zonei.

Feedback

Poporul Spinifex a fost al doilea grup din Australia de Vest care a primit recunoașterea drepturilor lor funciare în 2000, în conformitate cu Secțiunea 87 (acord) din Actul Commonwealth Native Title din 1993. Hotărârea, a Curții Federale din Australia, într-o cauză introdusă de un terț în numele poporului Spinifex, a constatat că s-a ajuns la un acord

între reclamanți și cei doi pârâți numiți: Guvernul de Stat din Australia de Vest și Shire of Laverton, asupra unui sector de teren care cuprinde aproximativ 55.000 de locuitori. km² (21.000 mile pătrate).

- Acest teritoriu – care a fost desemnat fie ca teren nealocat, fie ca rezervație de parc și nu conținea contracte de închiriere pastorală – se află la nord de pământurile popoarelor Nullarbor, la est de populație din zona Pilki și la sud de Ngaanyatjarra. Terenuri, granița de est fiind formată de granița cu Australia de Sud. În afară de suprafața a două rezervații naturale, singurele „alte interese” specifice identificate în cadrul teritoriului a fost cea a dreptului public de trecere de-a lungul unui drum existent care traversa o parte din teritoriu.

- Revendicarea titlului autohton a fost făcută de douăzeci și una de familii care constituiau actualii Spinifex. Unii oameni din Spinifex au început să se întoarcă pe pământul lor din jurul anului 1980. Din 2001, mulți dintre cei care au plecat să locuiască la misiunile creștine s-au întors de atunci în patria lor și în Rezervația Biosferei Parcului de Conservare Unnamed (acum Parcul de Conservare Mamungari). În 2004, guvernul a predat zona de sălbăticie curată de 21.000 km² (8.100 mile pătrate) împreună către Pila Nguru și Maralinga Tjarutja.

Artă

- Arta Spinifex a început ca ceea ce Philip Batty a numit „debris intercultural”, reflectând experiența lor cu privire la impactul lumii exterioare. Genul a ceea ce Pila Nguru numesc „picturi guvernamentale” au fost documente vizuale create pentru a furniza dovezi ale titlului lor de teren, pentru a fi prezentate în instanță.

- La începutul anului 2005, oamenii Spinifex au devenit celebri pentru lucrările lor de artă solo și de grup, datorită efectului unei expoziții de artă majore a lucrărilor lor la Londra. „Picturile cu puncte” colorate îndrăznețe nu sunt mărfurile lustruite obișnuite produse de multe triburi nordice pentru vânzare către o piață de artă non-aborigenă, ci sunt lucrări autentice pe care oamenii Spinifex le-au făcut pentru propriile scopuri.

- Proiectul Spinifex Arts este un centru de artă non-profit deținut de aborigeni din Țara Spinifex, în comunitatea Tjuntjuntjara. Este membru al Desart.

8.- TRIBUL KOROWAI

Cunoscut că și ultimul trib canibal confirmat din lume, Korowai locuiește în vestul insulei Nouă Guinee. Numără

aproximativ 4000 de membrii care trăiesc în junglă, practică ritualuri de magie și aparent încă se mai înfruptă din semenii lor. Spunem aparent, pentru că la contactul cu reporterii veniți din lumea civilizată, membrii tribului au lansat versiuni contradictorii în ceea ce privește canibalismul. Pe de altă parte, unele teorii afirmă că Michael Rockefeller a avut ghinionul de a se întâlni cu acest trib în 1961 pe când se află într-o expediție în zona. Trupul sau nu a fost niciodată găsit. Tribul se ferește conștient și voluntar de civilizația occidentală, iar în leagănul propriu, membrii sunt considerați foarte pașnici unul cu celălalt. Folosesc unelte de piatră și umblă dezbrăcați, fiindu-le foarte teamă că dacă se lasă ispitiți de lumea civilizată, un zeu al cutremurului se va răzbuna, distrugând întreaga umanitate.

OAMENII KOROWAI

Populația totală: 4000–4400;

Regiuni cu populații semnificative: Indonezia (South Papua, Highland Papua);

Grupuri etnice înrudite: Oamenii Kombai

Korowai, numiți și Kolufo, trăiesc în sud-estul Papua, în provinciile indoneziene South Papua și Highland Papua. Zona lor tribală este împărțită de granițele Regenței Boven Digoel, Regenței Mappi, Regenței Asmat și Regenței Yahukimo. Ele numără aproximativ 4000 până la 4400 de persoane.

- Potrivit The Daily Telegraph, „Până la sfârșitul anilor 1970, când antropologii s-au angajat într-un studiu al tribului, Korowai nu erau conștienți de existența altor popoare decât ei înșiși”.

Limbă

- Limba Korowai aparține familiei Awyu–Dumut (sud-estul Papua) și face parte din phylumul Trans-Noua Guinee. Un dicționar și o carte de gramatică au fost produse de un lingvist misionar olandez.

Viața

- Majoritatea clanurilor Korowai trăiesc în case în copaci pe teritoriul lor izolat, împădurit. Din 1980, unii s-au mutat în satele recent deschise Yaniruma de pe malurile râului Becking (zona Kombai–Korowai), Mu și Mbasman (zona Korowai–Citak). În 1987, a fost deschis un sat în Manggél, în Yafufla (1988), Mabül pe malul râului Eilanden (1989) și Khaiflambolüp (1998).
- Rata de absenteism în sat este încă ridicată, din cauza distanței relativ mari dintre așezări și resursele alimentare (sago).
- Korowai par să fumeze acum tutun, dar nu să bea alcool.

Un bărbat Korowai

de ceremonii religioase în care sunt implicați doar adulții de sex masculin.

- Rata de absenteism în sat este încă ridicată, din cauza distanței relativ mari dintre așezări și resursele alimentare (sago).

- Korowai par să fumeze acum tutun, dar nu să bea alcool.

Economie

- Korowai sunt vânzători-culegători și horticultori care practică cultivarea schimbătoare. Au abilități excelente de vânatoare și pescuit.

- Informațiile despre modelele comerciale din Korowai sunt puține. Korowai au câteva activități specifice genului, cum ar fi pregătirea sago și desfășurarea

Case în copac construite de poporul Korowai în Papua, Noua Guinee Indoneziană.

- Unii Korowai au generat de la începutul anilor 1990 venituri moderate în numerar lucrând cu companii de turism care vând excursii în regiunea Korowai. În cadrul industriei turistice, oportunitățile sunt limitate la găzduirea de grupuri turistice în sate pentru sărbătorile de sago sponsorizate de turiști, la transportul bagajelor și la spectacole tradiționale.

Rudenie

- Patriclanul este unitatea centrală în ceea ce privește organizarea socială, economică și politică. Terminologia de

rudenie urmează modelul Omaha I (Lounsbury), cunoscând o opoziție centrală între relațiile încrucișate și paralele.

- În societatea Korowai se regăsesc formele de levirat instituțional și predominanța relațiilor avunculare, precum și un fel de relații de evitare afină. Căsătoria este exogamă și poligină. Se preferă o relație conjugală cu fiica fratelui mamei (clasificative).

Viața socială

- Structurile de conducere se bazează pe calitățile personale ale oamenilor mari, mai degrabă decât pe instituție. Războiul între clanuri are loc în principal din cauza vrăjitoriei și a conflictelor legate de vrăjitorie.

Viața religioasă

- Universul Korowai este plin de o varietate de spirite, unele mai personale de caracter decât altele. Evlavie este adusă în special zeului creator cu cap roșu Gimigi. Korowai atribuie un rol important în viața lor de zi cu zi de a-și onora „Unul Dumnezeu”, unul fiind folosit ca conceptul unei zeități primordiale de la care toți ceilalți fie coboară, fie căreia toți ceilalți îi aduc un omagi

- Odată în viață, un clan Korowai trebuie să organizeze un festival de sago

grub pentru a stimula prosperitatea și fertilitatea într-un mod ritualic. În vremuri de necezuri, ei sacrifică porcii domestici spiritelor strămoșilor.

- Korowai au o tradiție orală extraordinară și bogată: mituri, basme populare, vorbe și farmece (magice) și tradiții totemice. În ceea ce privește moartea și viața de apoi, Korowaii cred în existența unui tip reciproc de reîncarnare: cei care au murit pot fi trimiși oricând înapoi în țara celor vii, de rudele lor în țara morților, pentru a se reîncarna. Într-un copil nou născut din propriul lor clan.

Contact cu occidentali

- Primul contact documentat al oamenilor de știință occidentali cu membrii unei trupe din vestul Korowai (sau estul Citak) a avut loc în perioada 17–18 martie 1974. Expediția a fost condusă împreună de antropologul Peter Van Arsdale (acum la Universitatea din Denver), geograful Robert Mitton și dezvoltatorul comunității Mark (Dennis) Grundhoefer. Treizeci de oameni au fost întâlniți pe malul sudic al râului Eilanden superior, la aproximativ 12 mile est de joncțiunea sa cu râul Kolff și la 10 mile nord de râul Becking. A fost generată o listă

de cuvinte de bază și au fost înregistrate observații cu privire la lucruri precum tehnicile de aprindere a focului.

La sfârșitul anilor 1970, câțiva misionari creștini (protestanți olandezi) au început să trăiască printre Korowai. Dea Sudarman, un antropolog indonezian, a realizat mai multe filme documentare despre Korowai pentru televiziunea japoneză în anii 1980. În 1993, o echipă de filmare a documentat un studiu antropologic în zona satului Dayo de către Instituția Smithsonian din Korowai, construcția de case în copac și practica canibalismului ca formă de justiție penală. Acest lucru a dus la filmul *Lords of the Garden*. În 1996 a fost înființată o comunitate creștină locală, membrii acesteia provenind în principal din poporul vecin Kombai. Multă vreme, Korowai au fost considerați excepțional de rezistenți la convertirea religioasă; totuși, până la sfârșitul anilor 1990 primii convertiți la creștinism au fost botezați. În toamna anului 2003, o mică echipă de traducători ai Bibliei din Wycliffe/SIL s-a mutat la Yaniruma.

- În mai 2006, ghidul turistic Paul Raffaele a condus o echipă australiană de 60 de minute pentru a raporta despre oameni.
- Documentarul BBC din 2007, *First Contact*, prezentat de Mark Anstice, prezintă imagini de la întâlnirea sa din 1999 cu membri ai poporului Korowai și descrie modul în care au fost deranjați când au văzut o „fantomă albă”, a cărei prezență a indicat că sfârșitul lumii era aproape.
- În ianuarie-februarie 2011, documentarul BBC *Human Planet* a comandat construirea Korowai a unei căsuțe în copac de 35 m înălțime.
- În august 2019, canalul „Best Ever Food Review Show” de pe YouTube a luat contact cu poporul Korowai în care au mâncat diverse alimente ale culturii.

În documentarul *My Year with the Tribe*, o echipă de film vizitează de mai multe ori zona Korowai pe o perioadă de un an. Documentarul dezvăluie că s-a dezvoltat o industrie în jurul vieților presupuse tradiționale a multor Korowai. Mulți localnici profită de reputația lui Korowai pentru a trăi o viață deosebit de originală pentru a câștiga bani. De asemenea, se raportează că casele situate la o altitudine deosebită au fost finanțate de echipe de filmare occidentale.

Canibalismul pretinde

- S-a raportat că, Korowai practică canibalismul ritual până în zilele noastre. Antropologii bănuiesc că canibalismul nu mai este practicat de clanurile Korowai care au avut contacte frecvente cu străinii.[20][nu este nevoie de sursa primară] Rapoarte recente sugerează că anumite clanuri au fost convinse să încurajeze turismul perpetuând mitul că canibalismul este încă o practică activă.[21]

Canibalii care mănâncă hoți!

Un trib din Papua Noua Guinee îi pedepsește crunt pe cei care îndrăznesc să fure.

20 august 2023 16:24

Ultima actualizare: 20 august 2023 16:24

Tribul Korowai din Papua Noua Guinee practică o pedeapsă bizară. Băştinaşii recurg la canibalism pentru a pedepsi hoții și persoanele posedate de demoni, spune Drew Binsky, un aventurier american care a stat de vorbă cu oamenii din acest trib. El susține că nu sunt canibali de plăcere, ci pentru a da un exemplu.

Tribul Korowai mănâncă oameni, ca formă de pedeapsă

Drew Binsky a călătorit într-una dintre cele mai îndepărtate jungle de pe Pământ, pentru a afla secretele înfricoșătorului trib de canibali. Bărbatul s-a dus singur în Papua Noua Guinee, unde poporul izolat Korowai trăiește la fel cum au făcut-o strămoșii lor din Epoca de Piatră. Ei poartă puține haine sau umblă dezbrăcați și vânează folosind arcuri și săgeți. Până în 1974, când antropologii s-au aventurat în provinciile indoneziene Papua de Sud și Highland Papua, cei din tribul Korowai nu știau că există alți oameni pe Pământ.

Drew a petrecut mult timp printre ei. „Am învățat că tribul Korowai nu mănâncă oameni de plăcere sau pentru valoarea lor nutritivă”, a explicat el, potrivit tabloidului britanic Daily Star. *„Este pur și simplu o formă de pedeapsă. Furi ceva, ești pus pe foc și apoi mâncat.”* Korowai cred, de asemenea, că un demon rău numit Khakua poate poseda o ființă umană și o poate „mânca” din interior, transformând-o în vrăjitoare.

Carnea de om are gust de mistreț

Cineva care este posedat va fi, la rândul său, ucis și mâncat. *„Korowai cred că morți misterioase precum bolile sunt atribuite lui Khakua sau demonilor răi care iau forma umană. Se spune că demonul se deghizează în prieteni sau membri ai*

familiei în încercarea de a câștiga încrederea tribului, pentru a-i putea ucide ulterior.

Mărturia cutremurătoare a unui "canibal" despre felul în care a ucis un cuplu

24 iulie 2016 1:35

Ultima actualizare: 7 martie 2022 1:09

Criminalul le-a povestit polițiștilor cum și-a dus la îndeplinire fapta macabră

Un criminal suspectat de canibalism a fost arestat în Federația Rusă după ce a mărturisit că a ucis cu sânge rece un cuplu căsătorit, după care le-a fiert capetele în propria bucătărie.

Bărbatul în vârstă de 64 de ani le-a spus investigatorilor ruși că după ce și-a ucis victimele, le-a tăiat capetele cu un fierăstrău, inspirându-se din filmele de groază, după cum relatează Metro.co.uk.

El nu s-a oprit aici și și-a continuat crima macabră fierbând capetele pe aragaz și ciopârțind restul corpurilor și aruncându-le la toaletă. Acest lucru a creat un blocaj în sistemul de canalizare al blocului care este din epoca sovietică.

Când vecinii au chemat instalatori pentru a rezolva problema, aceștia au fost îngroziți de descoperirea macabră. I-au anunțat pe polițiști a căror investigație i-a condus la criminalul în cauză. El și-a mărturisit apoi crima. Atât "canibalul", cât și cuplul împărțeau același apartament. Criminalul a mai declarat că cei doi îndrăgostiți erau alcoolici și se săturase de faptul că dădeau mereu petreceri.

Este tradiția Korowai să efectueze ritualuri canibalistice pe oricine despre care se crede că este un Khakua, astfel încât să poată proteja membrii tribului. Asta face parte dintr-un sistem de justiție bazat pe răzbunare.", a mai explicat Drew.

Gustul cărnii umane a fost comparat cu cel al mistreților. Oamenii tribului mănâncă fiecare parte a corpului, cu excepția părului, a unghiilor și a penisului. Copiii sub 13 ani nu au voie să mănânce carne umană, deoarece Korowai cred că cei care mănâncă un Khakua se supun riscului de a fi posedați.

Autor:Angie Voicu

9. TRIBUL YANOMAMI

Populația totală - aproximativ 35.339

Regiuni cu populații semnificative - Venezuela (sud-est) - 16.069 (2009); Brazilia (nord) - 19.420 (2011)

Limbi - limbi Yanomaman

Religie - Șamanism

Yanomami, ortografiati și Yanomamö sau Yanomama, sunt un grup de aproximativ 35.000 de indigeni care trăiesc în aproximativ 200-250 de sate din pădurea tropicală amazoniană, la granița dintre Venezuela și Brazilia.

Pădurile tropicale din Venezuela găzduiesc un trib cunoscut mai ales pentru pornirile violente și temperamentul său coleric. Oamenii Yanomami sunt pescari, agricultori, păstori și chiar vânători de ocazie, dar e bine să te ferești din calea lor pentru că deseori pot avea porniri pline de furie. Sunt celebri pentru adevărată artă de a-și picta trupurile cu simboluri ce au adânci semnificații culturale și religioase.

Etimologie: Etonimul Yanomami a fost produs de antropologi pe baza cuvântului yanömami, care, în expresia Yanömami thëpë, înseamnă „ființe umane”.

Femeia Yanomami și copilul ei,
iunie 1997

Această expresie se opune categoriilor yaro (animale de joc) și yai (ființe invizibile sau fără nume), dar și napë (inamic, străin, non-indian).

Potrivit etnologului Jacques Lizot: Yanomami este autodenominația indienilor... termenul se referă la comunitățile diseminate la sud de Orinoco, [în timp ce] varianta Yanomawi este folosită pentru a se referi la comunitățile de la nord de Orinoco. Termenul Sanumá corespunde unui dialect rezervat

unui subgrup cultural, mult influențat de poporul Ye'kuana vecin. Alte denominațiuni aplicate Yanomami includ Waika sau Waica, Guiaca, Shiriana, Shirishana, Guaharibo sau Guajaribo, Yanoama, Ninam și Xamatari sau Shamadari.

Istoria

Primul raport al Yanomami este din 1654, când o expediție spaniolă condusă de Apolinar Diaz de la Fuente a vizitat unii oameni Ye'kuana care trăiau pe râul Padamo. Diaz a scris:

Prin interlocuția unui indian Uramanavi, l-am întrebat pe șeful Yoni dacă a navigat pe lângă Orinoco până la izvoarele acestuia; el a răspuns că da și că a plecat să facă război împotriva indienilor Guaharibo [Yanomami], care erau foarte

curajoși... și care nu vor fi prieteni cu niciun fel de indian. Din aproximativ 1630 până în 1720, celelalte societăți indigene bazate pe râuri care trăiau în aceeași regiune au fost distruse sau reduse ca urmare a expedițiilor de vânătoare de sclavi ale conchistadorilor și bandeirantes. Nu se știe cum i-a afectat acest lucru pe Yanomami. Contactul susținut cu lumea exterioară a început în anii 1950 odată cu sosirea membrilor Misiunii Noilor Triburi, precum și a misionarilor catolici din Societatea lui Isus și Salezienii din Don Bosco.

La Roraima, anii 1970 au fost implementate proiecte de dezvoltare în cadrul „Planului național de integrare” lansat de guvernele militare brazilene ale vremii. Aceasta a însemnat deschiderea unei porțiuni de drum perimetral (1973–76) și diverse programe de colonizare pe terenurile ocupate în mod tradițional de Yanomami. În aceeași perioadă, proiectul de cercetare a resurselor amazoniene radam (1975) a detectat importante zăcăminte minerale în regiune. Acest lucru a declanșat o mișcare progresivă a cășpetorilor de aur, care după 1987 a luat forma unei adevărate goană aurului. Sute de piste clandestine au fost deschise de minerii de aur în mării afluenți ai râului Branco între 1987 și 1990. Numărul minerilor de aur din zona Yanomami din Roraima a fost estimat atunci la 30 până la 40 de mii, de aproximativ cinci ori mai mare decât populația indigenă rezidentă acolo. . Deși intensitatea acestei goană aurului s-a diminuat foarte mult din 1990, prospectarea aurului continuă și astăzi în ținutul Yanomami, răspândind violență și probleme grave de sănătate și sociale.

Creșterea presiunii din partea fermierilor, crescătorilor de vite și minerilor de aur, precum și a celor interesați să securizeze granița braziliană prin construirea de drumuri și baze militare în apropierea comunităților Yanomami, a condus la o campanie de apărare a drepturilor Yanomami de a trăi într-o zonă protejată. În 1978 a fost înființată Comisia Pro-Yanomami (CCPY). Denumită inițial Comisia pentru Crearea unui Parc Yanomami, este o organizație non-guvernamentală braziliană nonprofit dedicată apărării drepturilor teritoriale, culturale, civile și politice ale Yanomami. CCPY s-a dedicat unei lungi campanii naționale și internaționale de informare și sensibilizare a opiniei publice și de a exercita presiuni asupra guvernului brazilian pentru a delimita o zonă potrivită nevoilor Yanomami. După 13 ani

Ținutul indigen Yanomami a fost demarcat oficial în 1991 și aprobat și înregistrat în 1992, asigurându-se astfel că indigenii aveau dreptul constituțional la folosirea exclusivă a aproape 96.650 de kilometri pătrați (37.320 sq mi) situate în statele Roraima și Amazonas.

Rezervația Biosferei Alto Orinoco-Casiquiare a fost creată în 1993 cu scopul de a păstra teritoriul și stilul de viață tradițional al popoarelor Yanomami și Ye'kuana. Cu toate acestea, în timp ce Constituția Venezuelei recunoaște drepturile popoarelor indigene asupra domeniilor lor ancestrale, puțini au primit titluri oficiale asupra teritoriilor lor, iar guvernul a anunțat că va deschide mari părți din pădurea tropicală amazoniană pentru minerit legal.

Organizare

Yanomami nu se recunosc ca un grup unit, ci mai degrabă ca indivizi asociați cu satele lor autonome din punct de vedere politic. Comunitățile yanomami sunt grupate, deoarece au vârste și rudențe similare, iar coalițiile militariste împletesc comunitățile. Yanomami au legături istorice comune cu vorbitorii de Carib care locuiau în apropierea râului Orinoco și s-au mutat în zonele muntoase din Brazilia și Venezuela, locația pe care o ocupă Yanomami în prezent.

Bărbații maturi dețin cea mai mare autoritate politică și religioasă. Un tuxawa (șef) acționează ca lider al fiecărui sat, dar niciun lider nu prezidează pe toți cei clasificați ca yanomami. Conducătorii dobândesc putere politică demonstrând pricepere în soluționarea disputelor atât în sat, cât și cu comunitățile învecinate. Un consens al bărbaților maturi este de obicei necesar pentru acțiunile care implică comunitatea, dar indivizii nu sunt obligați să ia parte. Grupurile locale de descendență joacă, de asemenea, roluri importante în reglementarea căsătoriilor și soluționarea disputelor în sate.

Viața domestică

Yanomami shabono

Tip = inel

Loc - Teritoriu Yanomami: Brazilia, Venezuela

Populația - 20 000

Yanomami împart jungla în cercuri concentrice. Cel mai mic dintre acestea este shabono cu diametrul de 15-60 de metri, unde familiile apropiate sunt grupate în propriile zone cu hamacele lor într-o comunitate de 40-300 de persoane. Oamenii din cadrul unui shabono constituie o unitate economică și

politică și se vor căsători în mod obișnuit în cadrul grupului lor de rudenie (poligamia este obișnuită), dar mențin și contacte cu alte comunități yanomami la 1-10 zile de mers pe jos. Shabonos de formă ovală sunt construite pe rame de lemn tare legate între ele cu liane și acoperite cu frunze de palmier. Pot avea o înălțime interioară de 5-6 metri și, de obicei, trebuie reconstruite la fiecare 1-2 ani din cauza daunelor provocate de insecte, ploii torențiale și furtuni. Shabonos sunt frecvent arse atunci când sunt abandonate. Construirea unui nou shabono este munca omului, dar fiecare familie își construiește doar propria până la ovalul, care împreună alcătuiesc întreaga locuință.

Un shabono are un teritoriu circular de aproximativ 5 km în jurul său, folosit pentru cultivarea culturilor, pescuitul și vânătoarea de animale semi-nocturne. Următorul cerc cel mai mare este folosit pentru expediții individuale de vânătoare și pentru hrana zilnică. Următorul și cel mai mare cerc, se află între 10 și 20 de kilometri de centru, iar aici yanomamii nu trăiesc într-un shabono, ci în locuințe temporare în care își petrec aproximativ o treime din an în vânătoare de grup și excursii de hrană.

Grupuri de Yanomami trăiesc în sate formate de obicei din copiii lor și familiile extinse. Satele variază ca mărime, dar de obicei conțin între 50 și 400 de oameni. În acest sistem în mare parte comunal, întregul sat trăiește sub un acoperiș comun numit shabono. Shabonos au o formă ovală caracteristică, cu terenuri deschise în centru măsurând în medie 100 de metri (91 m). Adăpostul shabono constituie

perimetrul satului, dacă nu a fost fortificat cu palisade.

Sub acoperiș există diviziuni marcate doar de stâlpi de susținere, compartimentând case și spații individuale. Shabonos sunt construite din materii prime din pădurea tropicală din jur, cum ar fi frunze, viță de vie și trunchiuri de copaci. Ele sunt susceptibile la daune puternice de la ploii, vânturi și infestarea cu insecte. Ca rezultat, noi shabonos sunt construite la fiecare 4 până la 6 ani.

Yanomami poate fi clasificat ca horticultori care caută hrană, depind în mare măsură de resursele pădurii tropicale; ei folosesc horticultura prin tăiere și ardere, cultivă banane, culeg fructe și vânează animale și pești. Culturile compun până la 75% din kaloriile din dieta Yanomami. Proteinele sunt furnizate din resurse sălbatice obținute prin cules, vânatoare și pescuit. Când solul se epuizează, Yanomami se deplasează frecvent pentru a evita zonele care au devenit suprautilizate, o practică cunoscută sub numele de cultivare schimbătoare.

Femei Yanomami din Venezuela

Copiii rămân aproape de mame când sunt mici; cea mai mare parte a creșterii copiilor este făcută de femei. Grupurile Yanomami sunt un exemplu faimos al celor aproximativ cincizeci de societăți documentate care acceptă în mod deschis poliandria, deși a fost observată și poliginia printre triburile amazoniene. Multe

uniuni sunt monogame. Familiile poligame sunt formate dintr-o unitate familială patrifocală mare bazată pe un bărbat și subfamilii matrilocale mai mici: unitatea familială a fiecărei femei, compusă din femeie și copiii ei. Viața în sat este centrată în jurul unității familiale mici, matrilocale, în timp ce unitatea patrilocală mai mare are mai multă importanță politică dincolo de sat.

Se spune că bărbații din Yanomami comit intervale semnificative de slujire a mireții locuind cu socrii lor, iar căsătoria prin levirat sau sororat ar putea fi practică în cazul decesului unui soț. Grupurile de rude tind să fie localizate în sate, iar adâncimea lor genealogică este destul de mică. Rudenia este esențială în aranjarea căsătoriei și se dezvoltă legături foarte puternice între grupurile de rude care fac schimb de femei. Sistemul lor de rudenie poate fi descris în termeni de model de clasificare irochez. Pentru a-l cita pe antropologul Napoleon Chagnon, „Într-un cuvânt, toată lumea din societatea Yanomamo este numită printr-un termen de rudenie care poate fi tradus în ceea ce am numi rude de sânge”.

Interiorul Yanomami shabono, prezentând o structură circulară cu diviziuni separate pentru fiecare familie în jurul unui spațiu comun central

comestibilă. Tensiunea lor arterială este în mod caracteristic printre cele mai scăzute dintre orice grup demografic.

Din acest motiv, Yanomami au făcut obiectul unor studii care au încercat să coreleze hipertensiunea cu consumul de sodiu.

Ritualurile sunt o parte foarte importantă a culturii Yanomami. Yanomami sărbătoresc o recoltă bună cu o sărbătoare mare la care sunt invitate satele din apropiere. Membrii satului Yanomami adună cantități mari de alimente, ceea ce ajută la menținerea unor relații bune cu vecinii lor. De asemenea, își decorează corpul cu pene și flori. În timpul sărbătorii, Yanomami mănâncă mult, iar femeile dansează și cântă până târziu în noapte.

Halucinogene sau enteogeni, cunoscuți sub numele de yakoana sau ebene, sunt folosiți de șamanii Yanomami ca parte a ritualurilor de vindecare pentru membrii comunității care sunt bolnavi. Yakoana se referă și la arborele din care derivă, *Virola elongata*. Yopo, derivat dintr-o plantă diferită cu efecte halucinogene (*Anadenanthera peregrina*), este cultivat de obicei în grădina de șaman. Xamatarii amestecă, de asemenea, coaja de pulbere de *Virola elongata* cu semințele de yopo sub formă de pudră pentru a crea medicamentul ebene. Drogurile facilitează comunicarea cu hekura, spirite despre care se crede că guvernează multe aspecte ale lumii fizice. Femeile nu se angajează în această practică, cunoscută sub numele de shapuri.

Poporul Yanomami practică endocanibalismul ritual, în care consumă oasele rudelor decedate. Corpul este învelit în

Yanomami sunt cunoscuți ca vânători, pescari și horticultori. Femeile cultivă pătlagină și manioc în grădini ca culturi principale. Bărbații fac munca grea de defrișare a zonelor de pădure pentru grădini. O altă sursă de hrană pentru Yanomami sunt larvele. Adesea, Yanomami va tăia palmele pentru a facilita creșterea larvelor. Dieta tradițională Yanomami este foarte săracă în sare

frunze și așezat în pădure la oarecare distanță de shabono; apoi, după ce insectele au consumat țesutul moale (de obicei, aproximativ 30 până la 45 de zile), oasele sunt colectate și incinerate. Cenușa este apoi amestecată cu un fel de supă din banane, care este consumată de întreaga comunitate. Cenușa poate fi păstrată într-o tărtăcuță și ritualul se repetă anual până când cenușa dispare. Toate bunurile personale ale persoanei decedate sunt de asemenea arse, deoarece se crede că acestea pot adăposti niște spirite rele. În conversația zilnică, nu se poate face referire la o persoană decedată decât în „ziua de pomenire” anuală, când cenușa morților este consumată și oamenii își amintesc de viața rudelor decedate. Această tradiție este menită să întărească poporul Yanomami și să mențină în viață spiritul aceluia individ. Infanticidul este de asemenea remarcat printre Yanomami din motive de handicap, adulter și viol.

Femeile sunt responsabile pentru multe îndatoriri și treburi domestice, excluzând vânătoarea și uciderea vânatului pentru hrană. Deși femeile nu vânează, ele lucrează în grădini și culeg fructe, tuberculi, nuci și alte alimente sălbatice. Locurile de grădină sunt împărțite în funcție de familie și cresc banane, pătlagină, trestie de zahăr, mango, cartofi dulci, papaya, manioc, porumb și alte culturi. Femeile Yanomami cultivă până când grădinile nu mai sunt fertile și apoi își mută parcelele. Se așteaptă ca femeile să poarte 70 până la 80 de lire sterline (32 până la 36 kg) de recolte pe spate în timpul recoltării, folosind curele de coajă și coșuri țesute.

Dimineața, în timp ce bărbații pleacă la vânătoare, femeile și copiii mici pleacă în căutarea cuiburilor de termite și a altor larve, care mai târziu vor fi prăjite la vetrele familiei. Femeile urmăresc, de asemenea, broaște, crabi terestre sau omizi, sau chiar caută vițe de vie care pot fi țesute în coșuri. În timp ce unele femei adună aceste mici surse de hrană, alte femei pleacă și pescuiesc câteva ore în timpul zilei. Femeile pregătesc și manioc, mărunțind rădăcinile și exprimând sucul toxic, apoi prăjind făina pentru a face prăjituri plate (cunoscute în spaniolă ca casabe), pe care le gătesc peste o grămadă mică de cărbuni.

Se așteaptă ca femeile yanomami să își asume responsabilitatea pentru copii, care ar trebui să își ajute mamele în treburile casnice de la o vârstă foarte fragedă, iar mamele se bazează foarte mult pe ajutorul fiicelor lor. Băieții

devin de obicei responsabilitatea membrilor bărbați ai comunității după aproximativ 8 ani. Folosind șiruri mici de scoarță și rădăcini, femeile Yanomami țes și decorează coșuri. Ei folosesc aceste coșuri pentru a transporta plante, recolte și hrană pentru a le aduce înapoi la shabono. Ei folosesc o boabă roșie cunoscută sub denumirea de onoto sau urucu pentru a vopsi coșurile, precum și pentru a-și vopsi corpul și a-și vopsi pânzele. După ce coșurile sunt pictate, acestea sunt decorate în continuare cu pigment de cărbune masticat.

Pubertatea și menstruația feminină

Începutul menstruației simbolizează începutul femeii. Fetele încep de obicei menstruația în jurul vârștelor de 12 până la 13 ani. Fetele sunt adesea logodite înainte de menarha¹¹, iar căsătoria poate fi desăvârșită numai odată ce fata începe să aibă menstruația, deși tabuul este adesea încălcat și multe fete devin active sexual înainte de atunci. [e nevoie de o sursă mai bună] Cuvântul yanomami pentru menstruație (roo). se traduce literal prin „ghemuit” în engleză, deoarece nu folosesc tamponi sau cârpe pentru a absorbi sângele. Datorită credinței că sângele menstrual este otrăvitor și periculos, fetele sunt ținute ascuse într-un mic paravan de frunze asemănător unui cort. O gaură adâncă este construită în structura peste care fetele se ghemuiesc, pentru a „scăpa” de sângele lor. Aceste structuri sunt considerate izolate

Mama este înștiințată imediat, iar ea, împreună cu prietenii mai mari ale fetei, sunt responsabile pentru eliminarea vechilor ei haine din bumbac și înlocuirea lor cu altele noi care simbolizează feminitatea ei și disponibilitatea pentru căsătorie. În săptămâna acelei prime menstruații, fata este hrănită cu un băț, deoarece îi este interzis să atingă mâncarea în vreun fel. În timpul închisorii, ea trebuie să șoptească atunci când vorbește și poate vorbi numai rudelor apropiate, cum ar fi surorile sau mama ei, dar niciodată unui bărbat.

Până la momentul menstruației, fetele sunt tratate ca niște copii și sunt responsabile doar pentru a-și ajuta mamele în treburile casnice. Când se apropie de vârșta menstruației, sunt căutați de bărbați ca potențiale soții. Pubertatea nu este văzută ca o perioadă importantă pentru copiii Yanomami de sex masculin, așa cum este pentru femei.

---

¹¹ Momentul declanșării primei menstruații.

O fată Yanomami la Xidea,
Brazilia, în august 1997

După prima menstruație, se așteaptă ca fetele să părăsească copilăria, să intre în maturitate și să își asume responsabilitățile unei femei Yanomami. După ce o fetiță are ciclul menstrual, i se interzice să-și arate organele genitale și trebuie să se acopere cu o cârpă.

Limbi Yanomaman

Limbile Yanomaman cuprind patru soiuri principale: Ninam, Sanumá, Waiká și Yanomamö. Există, de asemenea, multe variații și dialecte locale, astfel încât oamenii din diferite sate nu se pot înțelege întotdeauna. Mulți lingviști consideră familia Yanomaman ca o limbă izolată, fără legătură cu alte

limbi indigene din America de Sud, în timp ce alții cred că limba Yanomami este parte a grupului Macro-jê. Originile limbii sunt obscure.

Violențe În studiile antropologice timpurii, cultura Yanomami a fost descrisă ca fiind pătrunsă de violență.

Poporul Yanomami are o istorie de acțiune violentă nu numai față de alte triburi, ci unul față de celălalt.

Pictura tradițională a feței

Ciclul menstrual al femeilor Yanomami nu apare frecvent din cauza alăptării constante sau a nașterii copiilor și este tratat ca o apariție foarte semnificativă doar în acest moment[este nevoie de o sursă mai bună]. O etnografie influentă a antropologului Napoleon Chagnon a descris Yanomami ca trăind într-o „stare de război cronic”. Relatarea lui Chagnon și descrieri similare ale Yanomami i-au portretizat ca fiind agresivi și războinici, stârnind controverse în rândul antropologilor și creând un interes enorm pentru Yanomami. Dezbaterile s-au centrat în jurul gradului de violență în societatea

Yanomami și a întrebării dacă violența și războiul au fost cel mai bine explicate ca o parte inerentă a culturii Yanomami sau mai degrabă ca un răspuns la situații istorice specifice. Scriind în

1985, antropologul Jacques Lizot, care a trăit printre Yanomami de mai bine de douăzeci de ani, a declarat:

Aș dori ca cartea mea să ajute la revizuirea reprezentării exagerate care a fost dată violenței yanomami.

Yanomami sunt războinici; pot fi brutali și cruzi, dar pot fi și delicate, sensibile și iubitoare. Violența este doar sporadică; nu domină niciodată viața socială pentru o perioadă de timp, iar momentele lungi de pace pot separa două explozii. Când cineva cunoaște societățile din câmpiile nord-americane sau societățile din Chaco din America de Sud, nu se poate spune că cultura Yanomami este organizată în jurul războiului, așa cum o face Chagnon.

Antropologii care lucrează în tradiția ecologistă, cum ar fi Marvin Harris, au susținut că o cultură a violenței a evoluat printre yanomami prin competiție rezultată din lipsa resurselor nutriționale pe teritoriul lor. Cu toate acestea, studiul din 1995 „Yanomami Warfare”, de R. Brian Ferguson, a examinat toate cazurile documentate de război între Yanomami și a concluzionat:

Deși unii Yanomami au fost într-adevăr implicați în lupte intense și în alte tipuri de conflicte sângeroase, această violență nu este o expresie a culturii Yanomami în sine. Este, mai degrabă, un produs al unor situații istorice specifice: Yanomami fac război nu pentru că cultura occidentală este absentă, ci pentru că este prezentă și prezentă în anumite forme specifice. Tot războiul Yanomami despre care știm are loc în ceea ce Eu și Neil Whitehead numim o „zonă tribală”, o zonă extinsă dincolo de controlul administrativ de stat, locuită de oameni non-statali care trebuie să reacționeze la efectele îndepărtate ale prezenței statului.

Ferguson subliniază ideea că, spre deosebire de descrierea lui Chagnon despre yanomami ca fiind neafecțați de cultura occidentală, Yanomami au experimentat efectele colonizării cu mult înainte ca teritoriul lor să devină accesibil occidentalilor în anii 1950 și că au dobândit multe influențe și materiale din cultura occidentală prin rețele comerciale mult mai devreme.

Lawrence Keeley a pus sub semnul întrebării analiza lui Ferguson, scriind că caracterul și viteza schimbărilor cauzate de contactul cu civilizația nu sunt bine înțelese și că bolile, obiectele comerciale, armele și mișcările populației au existat

probabil toate ca posibile contribuții la război înainte de civilizație.

Procentul de decese bărbaților din cauza războiului în două subgrupuri Yanomami, în comparație cu alte grupuri etnice indigene din Noua Guinee și America de Sud și cu unele națiuni industrializate

Violența este una dintre principalele cauze ale morții Yanomami. Până la jumătate din toți bărbații Yanomami mor de moarte violentă în conflictul constant dintre comunitățile vecine din cauza resurselor locale. Adesea, aceste confruntări duc la yanomami să-și părăsească satele în căutarea altora noi. Femeile sunt adesea victime ale abuzului fizic și ale furiei. Războiul între sate este obișnuit, dar nu afectează prea des femeile. Când triburile yanomami luptă și atacă triburile din apropiere, femeile sunt adesea violate, bătute și aduse înapoi la shabono pentru a fi adoptate în comunitatea răpitorului. Soțiile pot fi bătute frecvent, pentru a le menține docili și credincioși față de soții lor. Gelozia sexuală cauzează o mare parte a violenței. Femeile sunt bătute cu băte, bețe, macete și alte obiecte contondente sau ascuțite. Arderea cu un băț de branding apare adesea și simbolizează puterea sau dominația unui bărbat asupra soției sale.

Se știe că bărbații Yanomamiucid copii în timp ce atacau satele inamice. Helena Valero, o femeie braziliancă răpită de războinicii Yanomami în anii 1930, a asistat la un raid Karawetari asupra tribului ei:

Au ucis atât de mulți. Plângeam de frică și de milă, dar nu puteam face nimic. Ei au smuls copiii de la mame pentru a-i ucide, în timp ce ceilalți s-au ținut strâns pe mame de brațe și încheieturi, în timp ce se ridicau la rând. Toate femeile plângeau... Bărbații au început să omoare copiii; cei mici, mai mari, i-au ucis pe mulți dintre ei.

În urma creșterii amenințărilor și atacurilor împotriva Yanomami necontactați, deputații Joenia Wapichana, Dario Kopenawa Yanomami și alți lideri indigeni brazilieni s-au întâlnit cu Michelle Bachelet, Înalțul Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, pentru a evalua incapacitatea guvernului de a-și proteja drepturi constituționale. Pe 13 septembrie 2021, în raportul său către Consiliul pentru Drepturile Omului al Națiunilor Unite, Michelle Bachelet a declarat că este „alarmată de atacurile recente împotriva membrilor Yanomami și Munduruku,” în Brazilia, „de mineri ilegali din Amazon”.

Controverse Exploatarea aurului

Aurul a fost găsit pe teritoriul Yanomami la începutul anilor 1970, iar aflusul de mineri rezultat a adus boli, alcoolism și violență. Cultura Yanomami a fost grav pusă în pericol.

La mijlocul anilor 1970, garimpeiros (mici căutători independenți de aur) au început să intre în țara Yanomami. Acolo unde acești garimpeiros s-au stabilit, au ucis membri ai tribului Yanomami în conflict pentru pământ. În plus, tehnicile miniere ale garimpeiros au dus la degradarea mediului. În ciuda existenței FUNAI, agenția federală care reprezintă drepturile și interesele populațiilor indigene, Yanomami au primit puțină protecție din partea guvernului împotriva acestor forțe intruzive. În unele cazuri, guvernul poate fi citat ca sprijinind infiltrarea companiilor miniere în pământurile yanomami. În 1978, guvernul militarizat, sub presiunea antropologilor și a comunității internaționale, a promulgat un plan care delimita terenul pentru Yanomami. Aceste rezerve, totuși, erau mici „insulare” de terenuri lipsite de atenție pentru stilul de viață Yanomami, rețele comerciale și poteci, cu limite care au fost determinate exclusiv de concentrarea zăcămintelor minerale. În 1990, peste 40.000 de garimpeiros intraseră pe pământul Yanomami. În 1992, guvernul Braziliei, condus de Fernando Collor de Mello, a delimitat o zonă indigenă Yanomami pe recomandările antropologilor brazilieni și ale Survival International, o campanie care a început la începutul anilor 1970. Oamenii non-yanomami continuă să intre în pământ; guvernele brazilian și venezuelean nu au programe adecvate de aplicare a legii pentru a preveni intrarea străinilor.

Controverse etice au apărut cu privire la sângele Yanomami prelevat pentru studiu de oameni de știință precum Napoleon Chagnon și asociatul său James Neel. Deși tradiția religioasă yanomami interzice păstrarea oricărei materii corporale după moartea acelei persoane, donatorii nu au fost avertizați că probele de sânge vor fi păstrate pe termen nelimitat pentru experimentare. Mai multe delegații proeminente yanomami au trimis scrisori oamenilor de știință care le studiază, cerând returnarea probelor de sânge. Din iunie 2010, aceste mostre erau în curs de a fi scoase din depozit pentru a fi expediate către Amazon, în așteptarea deciziei cui să le livreze și cum să prevenim orice riscuri potențiale pentru

sănătate în acest sens. În 2015, probele de sânge au fost returnate și îngropate de Yanomami.

În 2000, Patrick Tierney a publicat *Darkness in El Dorado*, acuzând că antropologii au provocat în mod repetat rău – și, în unele cazuri, moarte – membrilor poporului Yanomami pe care i-au studiat în anii 1960. Aceasta a început o dezbatere aprinsă. S-a constatat că afirmațiile cărții au fost în mare parte fabricate de Tierney, iar Asociația Americană de Antropologie a votat în cele din urmă cu 846 împotriva 338 în 2005 pentru a anula un raport din 2002 privind acuzațiile de abatere ale savanților care studiază poporul Yanomami. În 2010, regizorul brazilian José Padilha a revizuit controversa *Darkness in El Dorado* în documentarul său *Secrets of the Tribe*.

Scăderea populației

Din 1987 până în 1990, populația Yanomami a fost grav afectată de malarie, otrăvire cu mercur, malnutriție și violență din cauza unui aflux de garimpeiros care căutau aur pe teritoriul lor. Malaria, care a fost introdusă pentru prima dată în populațiile Yanomami de către mineri de aur în anii 1980, este acum frecventă în populațiile Yanomami. Fără protecția guvernului, populațiile Yanomami au scăzut atunci când minerilor li s-a permis să intre frecvent pe teritoriul Yanomami pe parcursul acestui interval de 3 ani.

În 1987, președintele FUNAI, Romero Jucá, a negat că creșterea bruscă a deceselor yanomami s-a datorat invaziilor garimpeiro, iar José Sarney, pe atunci președintele Braziliei, a susținut și el. aventura economică a garimpeiros asupra drepturilor funciare ale Yanomami. Alcida Rita Ramos, un antropolog care a lucrat îndeaproape cu Yanomami, spune că această perioadă de trei ani „a dus la acuzații împotriva Braziliei pentru genocid”.

Masacre

Masacrul Haximu

Masacrul de la Haximu, cunoscut și sub numele de masacrul Yanomami, a fost un conflict armat în 1993, chiar în afara Haximu, Brazilia, aproape de granița cu Venezuela. Un grup de garimpeiros a ucis aproximativ 16 Yanomami. La rândul lor, războinicii Yanomami au ucis cel puțin doi garimpeiros și au rănit încă doi.

În iulie 2012, guvernul Venezuelei a investigat un alt presupus masacru. Potrivit organizațiilor Yanomami, un sat de optzeci de oameni a fost atacat de un elicopter, iar singurii supraviețuitori cunoscuți ai satului au fost trei bărbați care s-au

Întâmplat să plece la vânătoare în timp ce a avut loc atacul. Cu toate acestea, în septembrie 2012, Survival International, care îi susținuse pe Yanomami în această acuzație, și-a retras sprijinul, concluzionând că raportul era fals după ce jurnaliștii duși în zonă de către guvern au constatat că zona nu era deranjată și că Yanomami-ul local nu auziseră de presupusul masacr.

O.-ABORIGENI AUSTRALIENI

Didgeridoo,

Boomerang,

Torres Strait
face mask

David Unaipon

Aborigenii australieni sunt primii oameni care au colonizat continentul australian. Aceștia constituie, împreună cu nativii din Strâmtoarea Torres, populația indigenă a Australiei. Ei s-au stabilit acum aproximativ 40.000 - 50.000 de ani pe continent, venind din Asia de sud sau Asia de sud-est.

Aborigenii nu formează o populație omogenă, ci constau din mai multe triburi sau clanuri, adesea cu obiceiuri și limbi diferite: înainte de colonizarea europeană se presupune că trăiau aproximativ 400 - 700 de triburi diferite de aborigeni. Aceștia erau vânători-culegători. Odată cu sosirea coloniștilor englezi, în 1788, populația aborigenă a scăzut de la aproximativ 500.000 - 1 milion de locuitori la 60.000 în 1920, în special din cauza bolilor, dar și datorită conflictelor violente cu coloniștii. Aproximativ trei sferturi din populația de aproximativ 464.000 de aborigeni locuiesc în orașe și în mare parte s-au adaptat la stilul de viață al europenilor, datorită politicii de asimilare dusă de către autorități. Cel mai bine și-au păstrat tradițiile aborigenii din Teritoriul de Nord (aici fiind până la 30% din populația teritoriului), unde englezii s-au stabilit mai târziu. Ei trăiesc cel mai adesea izolat, astfel că aici aproape 60% din aborigeni vorbesc acasă o limbă indigenă.

Pe baza muncii lui Nicolas Peterson, au fost dezvoltate 17 zone culturale în Australia. Baza de lucru a lui Peterson au fost principalele râuri: el a postulat că grupurile de aborigeni trăiau

de-a lungul surselor de apă și de asemenea, de-a lungul cursurilor de apă, existau interacțiuni între grupuri și, implicit, schimburi culturale. În schimb, zonele dintre cursurile de apă, din cauza secetei, s-au format ca bariere naturale între populații, înregistrându-se astfel interacțiuni reduse cu persoane din alte sisteme hidrografice.

Limbă

Înainte de colonizarea Australiei de către europeni, se vorbeau peste 250 de limbi aparținând familiei limbilor australiene dar care până în secolul XXI s-au redus la mai puțin de 20, unele dintre ele în mare pericol de dispariție.

Lingviștii consideră că limbile aborigenilor australieni sunt înrudite dar puțin asemănătoare au fost grupate în două familii: pama-nyungan care sunt vorbite în marea parte a țării și familia limbilor ne-pama-nyungan care sunt vorbite doar în nordul Australiei. Există și lingviști care consideră că limbile australiene nu au rădăcini comune și că asemănările din actualitate reies din faptul că au împărțit același teritoriu.^[5]

Unele limbi, precum limba tiwi care se vorbește în Teritoriile de Nord, sunt catalogate drept limbi izolate.

Există și limbi criole formate în special în zonele unde contactul dintre civilizația europeană și cea băștinașă a fost mai puternic, precum în regiunea Sydney și Newcastle unde există în jur de 10.000 de vorbitori ale limbii Kriol.

Cultura

Cultura aborigenilor s-a dezvoltat în mod autarhic dând naștere la o multitudine de limbi și culturi cu rădăcini comune și este cea mai veche cultură vie de pe Pământ. Băștinașii duceau o viață de vânători-culegători și trăiau în grupuri semi-nomade care băteau mari teritorii pentru a vâna cu lancea sau cu bumerangul, pescuind din canoe sau culegând fructe și plante. Din cauză că limbile băștinașilor nu aveau scriere, cântecele și legendele se transmiteau prin viu-grai.

Tjukurpa-Vremea viselor

Tjukurpa este o culegere de legende băștinașe care explică originea lor, relațiile lor cu mediul înconjurător și viitorul. Această datină băștinașă constituie nucleul culturii aborigene și le servește ca călăuză în viață. Locul sfânt al religiei animiste Tjukurpa este formațiunea stâncoasă.

Uluru, care este catalogată de UNESCO drept bun al patrimoniului mondial în 1994.

Dansatori tradiționali băștinași

Astronomia aborigenilor australieni

Dat fiind faptul că cultura australiană băștinașă este cea mai veche din lume încă vie, se poate presupune că australienii băștinași au fost primii astronomi din lume ^[6]. Unele comunități indigene folosesc mișcarea corpurilor cerești drept calendar. Mișcărilor astrale și cunoscut instrument muzical indigen este didgeridoo, folosit cel mai adesea în Peninsula Arnhem și regiunea Kimberley. Acest instrument s-a propagat în lumea întreagă și are o întrebuințare din ce în ce mai mare în rock, pop și jazz.

Pictură

Peștera Nawarla Gabarnmang din nordul Australiei a fost descoperită relativ recent, în anul 2010. Constituie cea mai veche peșteră cu picturi murale aborigene din Australia (28.000 ani), respectiv una din cele mai vechi din lume.

Sport

Bucătăria aborigenilor

Diferite grupuri de aborigeni australieni:

- Bama în nord-estul Queensland;
- Koori în Noua Wales de Sud și Victoria;
- Murri în sudul Queensland;
- Noongar în sudul Australia de Vest;
- Nunga în sudul Australia de Sud;
- Anangu în nordul Australiei de Sud, precum și în părți din Australia de

Vest și Teritoriile de Nord;

- Palawah în Tasmania.

Sănătate

Din cauza greului acces la asistența socială băștinașii australieni sunt mai afectați de problemele de sănătate. În afara izolării în care trăiesc ei sunt afectați și de sărăcie, carențe în învățământ și educație, consum de droguri și obiceiuri culturale și religioase ceea ce duce la scăderea speranței de viață în rândul aborigenilor față de restul societății australiene. Guvernele australiene din ultima perioadă au implantat programe privind comunitățile băștinașe australiene.

Criminalitate

Pe baza unui studiu efectuat în 2002, aborigenii cădeau de două ori mai des victime ale violenței decât ne-aborigenii, 24% dintre aborigeni denunțând o agresiune. În iunie 2004, 21% dintre pușcăriași erau de etnie aborigenă.

Consum de droguri

Multe comunități băștinașe suferă mari probleme sociale, sanitare, medicale și legale cauzate de consumul de droguri legale și ilegale. De asemenea o altă problemă este inhalarea produselor petroliere.

P.- TRIBURILE MASAI:

Ritualuri sângeroase și tradiții

Autor: Andrada Avram

Viața în triburile Masai nu este atât de simplă, cum ar putea crede oamenii din lumea civilizată. Acolo, fiecare zi este dura, oamenii trebuie să lupte pentru supraviețuire și să învețe cum să fie cât mai necruțători.

Câțiva bărbați se luptă cu o vacă ce se zbate, sperând că va scăpa cu viață.

Construcția colibelor revine femeilor, fiind facute din bete și crengi.

Locuitorii triburilor Masai din Kenya și Tanzania au diverse tradiții sângeroase, care ar oripila omul modern, conform [Environmental Graffiti](#):

Cineva ține un borcan pregătit special, aproape de gâtul animalului, căci atunci când vor înțepa venă jugulară, sângele cald, pompat de inima ce încă bate, trebuie să ajungă în recipient. Măcar vacă va scăpa cu viață, căci scopul nu este să fie omorâtă, ci este nevoie doar e sângele ei.

Un borcan de sange "delicios"

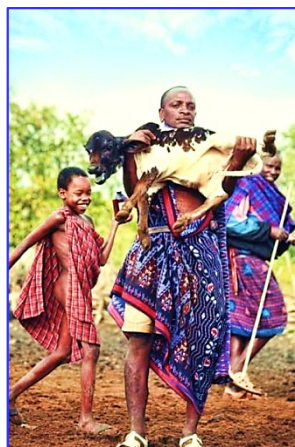
Triburile Masai traiesc in Kenya si Tanzania, fiind probabil cele mai cunoscute din lume. Sunt celebre pentru vesmintele lor rosii, infasurate in jurul corpului, coditele groase de par si ritualul de a bea sange.

Acest trib este de origine nilotica, ceea ce inseamna ca sunt originari din zona Nilului, ce se intinde din Africa pana spre mediterana, in nord. Au un trecut demn, au refuzat sclavia si au luptat pentru libertatea lor cum au stiut mai bine.

In timpul secolului XIX au dominat aproape intreaga vale a marelui recif, fiind razboinici nemilosii, care isi omorau dusmanii cu sulite si alte arme ascutite. Sunt protejati de zeul Engai, despre care spun ca este si detinatorul de drept al vitelor.

Chiar si rugaciunile lor spun: "Creatorule, da-ne vite si copii", aceasta fiind cea mai mare avere a unui barbat masai. Carnea, laptele si sangele animalelor sustin dieta familiei, iar pieile sunt transformate in vesminte, paturi si alte obiecte folositoare.

Copilăria

A fi copil nu este lucru usor, mai ales pentru baieti. Ei sunt trimisi sa pasca vitele de indata ce abia invata sa mearga, nimeni nu isi face prea mari griji pentru ei. In plus, sunt testati

și "întăriti" periodic de membrii tribului, prin batai destul de dure. Pentru fete este ceva mai ușor, căci ele trebuie să știe doar să gătască și să mulgă vacile.

Totul devine mult mai dureros la adolescență, când apar ritualuri oribile. Pe la 15 ani, persoanele de ambele sexe au parte de circumcizie. La băieți, preputul este tăiat de un bărbat în vârstă cu un cutit și apoi bandajat cu piele sau ce mai au la îndemână, totul fără să se primească nici cea mai mică doză de calmant sau anestezic.

Nu numai că trec prin durere, dar băieții nu au dreptul de a arăta că suferă, trebuie să pară de neclintit, căci altfel se vor face de ras în fața societății.

Fetele trec și ele printr-un procedeu de așa-zisă circumcizie în adolescență, care este mai degrabă o mutilare a aparatului genital. În prezent se duc tratative serioase pentru interzicerea acestor practici nefolositoare, periculoase și traumatizante.

Maturitate

După acest eveniment, băieții nu se mai ocupă de vite, devin bărbați, războinici, a căror datorie este să păzească tribul. Stau în această "funcție" cam o decadă, timp în care își lasă părul lung și îl vopsesc în ocră.

Femeile au parte de căsătorii aranjate, ginerele trebuind să plătească familia fetei cu vite. Bărbații pot să aibă mai multe soții, dar și femeile mai mulți bărbați. De fapt, o femeie nu este

considerată doar nevasta soțului, ci a tuturor bărbaților de aceeași vârstă cu el.

Ce înseamnă asta: femeia poate să primească în pat un "vizitator", alt membru al tribului, dacă ea este de acord. Dacă rămâne însărcinată și copilul seamănă cu bărbatul cu pricina, soțul nu se supără, ci îl primește pe micuț că pe oricare alt membru al familiei.

Acest text a fost copiat de pe Ziare.com Triburile Masai: Ritualuri sângeroase și tradiții (Galerie foto)

R.-AGATÂRȘII, TRIBUL MISTERIOS AL DACIEI

în care nevestele erau împărțite frățește. Bărbații se împodobeau cu aur, își tatuau chipul și măduarele

Agatârșii ar fi fost adoratori ai zeului Dionis.

Agatârșii au locuit pe actualul teritoriu al Transilvaniei în urmă cu 2.500 de ani, potrivit istoricilor, iar autorii antici au descris obiceiurile neobișnuite ai celor considerați strămoși ai dacilor. Agatârșii, tatuați, vopsiți și împodobiți cu aur, își luau mai multe neveste pe care le împărțeau între ei, își cântau legile și îi venerau pe Apollo și Dionis.

Istoricul antic Herodot a dat primele informații despre agatârși (agathyrsi), populație pe care o localiza, în secolul V î. Hr., pe actualul teritoriu al Transilvaniei. Herodot relatează o povestire auzită în orașele elene de pe țărmul Mării Negre, despre înfrățirea agatârșilor cu sciții. Potrivit legendei, regele agatârșilor a fost fiul lui Heracle și al Echidnei.

„Iar ea (n.r. Echidna, ființă mitologică jumătate femeie, jumătate șarpe), când copiii pe care îi născuse au devenit bărbați, i-a numit pe unul dintre ei Agatyrsos, pe cel născut după acesta Gelonos, iar pe cel mai tânăr Scythes. Și

aducându-și aminte de îndemnul lui Heracles a îndeplinit cele cerute de el. Doi dintre tineri, Agatyrsos și Gelonos, neputând birui în întrecere, au plecat din țară alungați de mama lor”, afirma Herodot, în istorii, potrivit autorilor volumului Izvoare privind istoria României (Editura Academiei R.P.R. - 1964).

Împodobiți cu aur

Herodot oferea informații prețioase despre modul de viață al agatârșilor și despre bogăția lor. Afirma că sunt iubitori ai vieții ușoare, că obișnuiau să își împodobească trupurile cu aur și că erau înclinați spre poligamie.

„Agatârșii sunt lipsiți de energie și foarte gingași. Ei poartă, cei mai mulți, podoabe de aur. Au în devălmășie neveste, ca să fie frați cu toții și, înrudindu-se, să nu mai existe la ei nici pizmuire, nici vrăjmășie. Cât privește celelalte obiceiuri, se apropie de traci”, afirma Herodot, în Istorie, potrivit autorilor volumului Izvoare privind istoria României (Editura Academiei R.P.R. - 1964).

Istoricul antic a relatat despre agatârși în cronicile expediției militare a regelui persan Darius, de pedepsire a sciților.

„Sciții și-au dat seama că ei singuri nu pot respinge în luptă deschisă oștirea lui Darius și au trimis soli la vecini. Regii vecinilor se adunară și ținură sfat pentru a vedea ce trebuia făcut, deoarece se temeau de atacul unei armate numeroase. Regii care s-au strâns laolaltă erau cei ai taurilor, ai agatârșilor, ai neurilor, ai androfagilor, ai gelonilor, ai budinilor și ai sarmaților”, afirma Herodot.

I-au alungat pe sciți

Acesta adăuga că agatârșii nu s-au aliat cu războinii sciții și, mai mult, au reușit să le respingă atacurile.

„Tulburându-i și pe neuri, sciții, în retragerea lor, se îndreptară spre agatârși. Când agatârșii i-au văzut pe neurii vecini, fugind înspăimântați din calea sciților, încă înainte de a năvăli aceștia la ei, au trimis un crainic care să-i oprească de a pune piciorul pe pământul lor și i-au prevenit că, dacă vor încerca să năvălească acolo, mai întâi vor avea de înfruntat o strașnică luptă cu ei. După ce le-au spus din capul locului aceasta, agatârșii și-au adus oastea la hotare, hotărâți să-i respingă pe năvălitori. Iar sciții nu au mai intrat în țara agatârșilor, deoarece aceștia nu le-au dat voie”, informa istoricul elen, citat de autorii volumului Izvoare privind istoria României (Editura Academiei R.S.R. - 1964). Agatârșii erau un

neam tragic, potrivit istoricilor, recunoscut pentru vitejia lui. Au fost cei care l-au ucis pe regele temușilor sciți, Spargapithes.

Se tatuau și se vopseau

Istoricii din Antichitate afirmă că agatârșii se tatuau pe față și trup și își vopseau părul blond cu o culoare albastră — color caeruleo. „Agatârșii cei vopsiți sunt triburi din Sciția, care se închină lui Apollo Hiperboreanul, ale cărui vorbe, adică oracole, circulă la ei. Sunt vopsiți, dar nu au semne pe trup ca neamul care locuiește în Britania, adică plac datorită părului lor vopsit în albastru”, informa autorul latin Servius Marius Honoratus, din secolul IV.

Pompeius Mela scria că „agatârșii își tatuează fața și mădularele, mai mult sau mai puțin după considerația de care se bucură fiecare de pe urma strămoșilor săi. De altfel, toți au aceeași semne și ele sunt de așa natură, încât nu pot fi șterse prin spălare”, se arată în volumul Izvoare privind istoria României (Editura Academiei R.P.R. - 1964).

Își cântau legile

Aristotel relatează că la agatârși legile se cântau, pentru a fi învățate pe dinafară. „Dragostea de literatură și în special de muzică și poezie a Daco-Geților era de altfel străveche. Aristoteles ne-a păstrat știrea că «Agathyrșii», adică Dacii din Munți, versificau legile lor și le cântau spre a le ține bine minte pe de rost”, scrie istoricul Vasile Pârvan, în Getica.

Conducătorii de toiage

Neamul agatârșilor a fost asimilat de populația daco-getă care locuia pe teritoriul Transilvaniei, susțin unii istorici, însă au fost identificați în grupul de morminte de înhumare de pe Mureșul Superior, care prezintă trăsături aparte. Potrivit unor cercetători, numele de agathirsoi (agatârși) înseamnă "conducătorii cu toiage" (thirsus = toiag). Ei se ocupau cu extragerea și prelucrarea metalelor, cu viticultura și oieritul. Erau adoratorii zeului petrecerilor, Dionis.

S.- MEMBRII MURSI ISI PUN FARFURII IN BUZE

În Etiopia locuiește tribul Mursi. Femeile acestui trib cu 3.900 de oameni se disting prin discurile foarte mari de ceramica, ce seamănă cu niște farfurii, purtate în gura, pe buza de jos. La vârsta de maximum 16 ani, fiecare fată trebuie să treacă prin chinul procedurii de gaurire a buzei. Odată introdus, acest disc nu mai este înlăturat decât atunci când femeile mănâncă. Oamenii din tribul Mursi obișnuiesc să-și ornamenteze capul cu scoici, bile de lemn vii colorate sau chiar

cu stiuleti de porumb si sa-si picteze fata si corpul cu vopsea alba. Atat femeile, cat si barbatii isi 'tortureaza' pielea corpului pentru a-si lasa tatuaje permanente realizate din cicatrice. In tribul Padaung se lungeste gatul cu inele Tribul Padaung din Thailanda se evidentiaza prin faptul ca femeile poarta in jurul gatului inele. Primul inel se pune fetitelor cand au abia 5 ani. Cu trecerea anilor, sunt adaugate tot mai multe inele, care ajung sa cantareasca pana la 9 kg. Umerii le sunt impinsi in jos din cauza greutatii inelelor, facand astfel ca gatul sa para mai lung. Materialul din care sunt facute inelele si numarul lor arata starea materiala a familiei fetei. Insa este sigur ca aceasta practica este chinuitoare pentru femei. Ele sunt incapabile sa bea apa fara ajutor, deoarece o inclinare a capului le-ar face sa-si piarda echilibrul si sa cada. Cei din Dani isi infig colti in nas Acest trib este numeros si este localizat in estul Indoneziei. Membrii Dani sunt foarte usor de recunoscut dupa coltii de fildes pe care barbatii si-i infig in nas. Cu cat inainteaza in varsta, conform traditiei, cu atat osul care strapunge nasul este mai mare. Din momentul strapungerii, nu mai este permisa inlaturarea 'giuvaerului'. In plus, in acest trib, de fiecare data cand un astfel de razboinic moare, femeilor din familia lui li se taie un deget. Daca in familie sunt trei barbati si mor, femeilor li se taie trei degete. Brazilienii Suya poarta bile mari in ureche Oamenii tribului Suya din Brazilia au caracteristici asemanatoare tribului Mursi. Bilele purtate in urechi sau in gura sunt un semn al statutului in cadrul comunitatii. Culorile joaca un rol foarte important in acest trib: rosu reprezinta caldura, albul – pasivitatea, iar negru este culoarea vrajitoarelor.

T.- CEL MAI IZOLAT TRIB DIN LUME,

În pericol din cauza Facebook. Localnicii atacă străinii cu arcuri și săgeți imediat ce pun piciorul pe insula

Locuitorii celui mai izolat trib din lume care se află pe insula North Sentinel se află în pericol din cauza unui grup de pe Facebook. Pentru a se apăra, oamenii din trib atacă orice străin care încearcă să ajungă pe insulă.

Locuitorii insulei North Sentinel refuză să lase orice străin să îi viziteze, ucigând pe oricine încearcă să pășească pe insulă. O insulă îndepărtată care a fost complet izolată de lumea exterioară timp de aproape șapte decenii, a devenit de curând ținta unui grup de pe Facebook care dorește să omoare toți locuitorii insulei.

Insula North Sentinel se regăsește în largul coastei de sud-este a Thailandei, găzduiește un trib din „epoca de piatră” care refuză orice contact cu străinii din exterior. Aceștia atacă violent pe oricine încearcă să aterizeze pe insulă, sau care încearcă să pășească acolo.

Locuitorii celui mai izolat trib din lume care se află pe insula North Sentinel se află în pericol din cauza unui grup de pe Facebook. Pentru a se apăra, oamenii din trib atacă orice străin care încearcă să ajungă pe insulă.

Locuitorii insulei North Sentinel refuză să lase orice străin să îi viziteze, ucigând pe oricine încearcă să pășească pe insulă. O insulă îndepărtată care a fost complet izolată de lumea exterioară timp de aproape șapte decenii, a devenit de curând ținta unui grup de pe Facebook care dorește să omoare toți locuitorii insulei.

Insula North Sentinel se regăsește în largul coastei de sud-este a Thailandei, găzduiește un trib din „epoca de piatră” care refuză orice contact cu străinii din exterior. Aceștia atacă violent pe oricine încearcă să aterizeze pe insulă, sau care încearcă să pășească acolo.

Acum, un grup de Facebook care s-a autointitulat „Destroy North Sentinel Island” a stabilit planuri detaliate despre cum să îi distrugă pe localnici. Locuitorii insulei, despre care se crede că sunt mai puțin de 200, au refuzat pătrunderea oricărei nave pe teritoriul insulei, alungându-i cu săgeți.

Locuitorii insulei nu permite nimanui să se apropie de teritoriul lor

Se crede că sentinelezii sunt ultimul trib pre-neolitic rămas din lume. O zonă de excludere strictă de 10 kilometri în jurul insulei este impusă de marina indiană și nimeni din lumea exterioară nu are voie să aterizeze acolo. În rarele cazuri în care se știe că oamenii au încălcat restricția, aceștia au fost uciși de către oamenii tribului.

Doi pescari de crab, Sunder Raj, în vârstă de 48 de ani și Pandit Tiwari, în vârstă de 52 de ani, au fost atacați și uciși în 2006 de triburile indigene. Colegii lor au afirmat că se presupune că cei doi au adormit în timp ce se aflau în barcă, aceasta ajungând la malul insulei.

A doua zi, colegii acestora au încercat să strige la bărbați în speranța că îi va avertiza că sunt în pericol, după cum a afirmat Samir Acharya, șeful unei organizații locale de mediu. Cu toate acestea, ei nu au răspuns, probabil din cauza faptului că erau sub influența alcoolului, astfel că barca a ajuns la mal, unde au fost atacați și uciși de către băștinași.

Un trib izolat se află în pericol de a fi atacat

Locuitorii insulei nu permit nimanui sa se apropie de teritoriul lor

Zvonurile cum că cei doi ar fi fost gătiți și mâncați au fost infirmate după ce, la o săptămână distanță, trupurile celor doi pescari au fost văzute agățate de niște țărushi din bambus cu fața spre mare. În 2018, misionarul creștin John Allen Chau a călătorit ilegal pe insulă și a fost, de asemenea, ucis de **sentinelezi**.

Prima săgeată trasă spre el a lovit o Biblie pe care o avea în buzunar, spun rapoartele, dar când s-a apropiat mai mult, a fost ucis cu sălbăticie. Deși moartea lui Chau este în mod oficial un caz de crimă, poliția locală spune că i-ar putea fi imposibil să recupereze cadavrul americanului și că tribul nu poate fi acuzat, fiind protejat.

Joshi, profesor de antropologie la Universitatea Delhi, a făcut un studiu asupra oamenilor sentinelezi și a descris misiunea religioasă a lui John drept „o aventură prostească”. Așa că, în aprilie 2021, membrii grupului Facebook au decis că este timpul pentru răzbunare.

Băştinaşii i-au ucis în trecut pe toţi cei care au încercat să pătrundă pe insula

Ei au discutat despre vaccinurile de care ar putea avea nevoie înainte de a ateriza pe insula îndepărtată și au distribuit postări precum „Planul meu de acțiune inițial este să aterizez pe insulă și să folosesc imediat aruncătoare de flăcări pentru a arde vegetația din jur”.

Discutând despre faptul că grupul era constituit din mai mulți străini care s-au alăturat doar pentru a critica scopurile, studentul din New Jersey, Ulysses Rodriguez a afirmat că „o continuare a planurilor necesită o investiție financiară”.

„Nu avem nicio modalitate de a stabili o bază în Port Blair, pe insula Andaman, dacă nu avem bani pentru a-i aduce pe toți membrii noștri buni acolo. Fie că este pe calea aerului sau pe mare, avem nevoie de cât mai mulți oameni”, mai apare în comentariile de pe Facebook.

Cu siguranță unii membri s-au alăturat pentru a obține informații despre proiectul bizar. După un val de critici, grupul de Facebook s-a redenumit acum că o pagină „**Insula iubirii Sentinel**”, iar administratorii insistă că tot ceea ce se discuta în trecut, era doar o glumă. Indiferent de ce doresc anumiți oameni, locuitorii insulei vor continua să ucidă pe oricine va încerca să pătrundă pe teritoriul lor.

U.- CELE MAI FASCINANTE TRIBURI DE PE TERRA

Oricât ar fi de greu de crezut, pe planetă există un număr impresionant de populații băştinaşe complet izolate de restul lumii, triburi pe care avansul tehnologic nu le-a atins de sute de ani și care trăiesc la limita primitivismului.

Există documentare destul de zguduitoare despre

pentru a-ți prezenta 9 triburi despre care cel mai probabil nu știai că există unele triburi și practicile lor de-a dreptul ciudate, la fel cum există atestări documentare despre triburi descoperite întâmplător de turiști și oameni de știință. Astăzi te invităm într-un tur în jurul lumii

Chiar dacă trăim într-o lume hiper-conectată, există încă triburi ce nu sunt conectate la societatea civilizată.

Tradițiile, obiceiurile și modul de viață au atras, prin misterul lor, atât cercetătorii, cât și publicul larg. Unele astfel de triburi au dispărut pur și simplu, altele s-au adaptat vieții moderne, iar unele încă trăiesc după reguli proprii. Savanții susțin că de cele mai multe ori, îmbinarea celor doua forme de civilizație înseamnă sfârșitul tribului ca formă de organizare separată.

Vă oferim o serie de imagini ce dovedesc că există triburi pe Terra ce se țin la distanță sau la mare depărtare de civilizațiile contemporane.

TRIBURI CARE AU EVITAT CIVILIZATIA MODERNA

Tradițiile, obiceiurile și limba diferitelor triburi au constituit de multe ori subiecte interesante atât pentru cercetători, cât și pentru publicul larg. Cu toate acestea, numeroase triburi nu au dorit să intre în contact cu civilizația modernă chiar dacă membrii lor erau conștienți de existența acesteia.

De cele mai multe ori, îmbinarea celor două forme de civilizație însemna sfârșitul tribului că formă de organizare separată. Site-ul Listverse prezintă 10 dintre aceste triburi care au refuzat contactul cu civilizația modernă.

Tribul Surma

Membrii tribului Surma din Etiopia au evitat contactul cu lumea occidentală timp de ani buni. Despre ei se știa că trăiau în grupuri de sute de oameni și că aveau mai multe turme de vite. Câțiva doctori ruși au fost primele persoane din exterior care au reușit să comunice cu tribul. O măsură surprinzătoare a membrilor tribului a fost aceea de a folosi armele AK-47 pentru apărarea turmelor de vite.

Tribul peruan descoperit de câțiva turiști

Slăbește rapid și ușor cu ajutorul Lipovon. Ingrediente naturale. Livrare imediată.

Niciodată nu știi ce îți poate aduce o "banală" excursie prin junglele din Peru. Ei bine, câțiva turiști au avut surpriză de a întâlni un trib necunoscut până atunci. Au surprins totul pe camera video, dar nu au reușit să comunice cu membrii tribului. La întoarcere, au oferit filmarea autorităților, dar tribul nu a mai putut fi descoperit nici până astăzi.

Brazilianul singuratic

Se pare că cel mai singur și izolat om de pe planetă se află în Amazon. Oamenii de știință cred că este singurul membru rămas al unui trib amazonian. Deși s-au întreprins numeroase expediții în speranța că el va fi găsit și va oferi mai multe amănunte cu privire la limba și tradițiile tribului, toate aceste încercări au fost sortite eșecului.

Albii din tribul Jackson

În anii 1790, foarte aproape de New York, a fost descoperit un trib de care nimeni nu mai auzise până atunci, în pofida numeroaselor acțiuni ale coloniștilor europeni. Membrii tribului au primit numele de "The Jackson Whites" pentru că aveau pielea deschisă la culoare și se credea că sunt descendenți ai britanicilor.

Tribul Vietnamez Ruc

După un bombardament asupra regiunilor izolate din Vietnam, soldații nord vietnamezi au fost șocați să vadă ieșind din junglă membrii unui trib necunoscut până atunci. Tribul Ruc, așa cum a fost numit de atunci, decisese să se salveze astfel, deși nu ar fi dorit contopirea cu lumea civilizată.

Ads

Ultimul băștinaș american

În 1911, ultimul băștinaș dintr-un trib de amerindieni a ales calea civilizației moderne. Toți membrii tribului sau fuseseră omorâți cu trei ani în urmă și, după multe încercări de a supraviețui singur, decisese să ceară totuși ajutor. Bastinasul, pe nume Ishi, a fost luat de un cercetător de la Universitatea Berkeley. Ishi le-a împărtășit multe din secretele tribului sau, de la tehnicile de supraviețuire până la particularitățile limbii.

Triburile braziliene

Guvernul brazilian inerca periodic sa afle cate triburi se afla in regiunile izolate din Amazon. Astfel, aeronovele erau trimise pentru a inspecta zona, in speranta ca vor avea date noi. In 2007, una dintre acestea a fost atacata cu sageti de membrii unui trib necunoscut. In 2011, un satelit a inregistrat prezenta unui alt trib intr-un colt al junglei amazoniene.

Triburile din Noua Guinee

Noua Guinee nu a fost niciodata explorata suficient, multi crezand ca aici se afla foarte multe triburi nedescoperite inca. De altfel, in 1961, mostenitorul american Michael Rockefeller a intreprins o expeditie in zona, dar s-a separat de grup si a

disparut fara urma. Se crede ca a fost capturat si mancat de membrii vreunui trib.

Tribul Pintupi Nine

Tribul Pintupi Nine a fost descoperit din intamplare in 1984, aproape de Australia de Vest. Aflandu-se foarte aproape de "lumea civilizata", unii dintre ei au ales sa ramana in oras, unii au devenit artisti traditionali si un singur membru, Yari Yari, s-a intors in desertul Gibson.

Tribul Sentinelese

Despre acest trib se cunosc foarte putine, intrucat membrii au respins sistematic orice incercare de comunicare. Tribul se afla intre India si Thailanda, in insula Sentinela de Nord. O echipa de la National Geographic a trebuit sa renunte la expeditie deoarece sagetile membrilor tribului au ucis doi ghizi locali si au ranit unul dintre cercetatori.

V.-12 TRIBURI SĂLBATICE ȘI CULTURI EXOTICE CARE FAC PĂMÂNTUL UN LOC EXTRAORDINAR

Datorită uriașului salt industrial și tehnologic din ultimele secole, putem spune că lumea în care trăim este modernă în toate sensurile cuvântului. Cu toate acestea, există pe glob oameni care încă trăiesc în triburi sălbatice, pentru care timpul parcă s-a oprit.

Aceste comunități se află de obicei în părți izolate ale lumii. Oamenii care fac parte din aceste culturi sunt extrem de interesanți pentru că și-au păstrat limbile și tradițiile băștinașe.

Partea inferioară a machetei

1.- Triburi sălbatice: Himba - Namibia și Angola

Având o populație estimată la 50.000 de oameni, acest trib seminomad și pastoral este cunoscut pentru faptul că își acoperă corpul cu pastă „otije”. Aceasta le oferă o culoare distinctă, în nuanțe portocalii și roșii.

Unul dintre motivele pentru care fac asta este pur cosmetic. Folosesc pasta pentru a-și curăța pielea și a o proteja, în lipsa apei, de mușcăturile de insecte. Un alt motiv este credința lor că roșul simbolizează culoarea pământului și a sângelui, fiind esențială pentru viață.

În afară de practicile și frizurile interesante, ceea ce îi face cu adevărat impresionanți pe acești oameni este faptul că au reușit să-și păstreze același mod de viață din secolul XVI, în condiții climatice foarte aspre.

În afară de practicile și frizurile interesante, ceea ce îi face cu adevărat impresionanți pe acești oameni este faptul că au reușit să-și păstreze același mod de viață din secolul XVI, în condiții climatice foarte aspre.

2.- Cazacii din Mongolia

Fotograful Jimmy Nelson călătorește prin lume și immortalizează stilurile de viață ale culturilor indigene. Fotografia de mai sus este un exemplu perfect al muncii lui Nelson.

Triburile seminomade sunt situate în special în părțile nordice ale Asiei Centrale (Kazahstan, Uzbekistan, China, Rusia și Mongolia) și sunt cunoscute pentru artele, tradițiile și deprinderile lor foarte vechi.

Cel mai notabil aspect privitor la cultura lor este că folosesc vulturi aurii pentru vânatoare. Pentru orice altceva, de la călărit și curse până la agricultură, folosesc caii.

Cazacii au credințe neobișnuite, practicând cultul preislamic al cerului și al forțelor supranaturale.

3.- Samburu – Kenya

Acest trib nomad pastoral se bazează în principal pe creșterea vitelor. Oamenii tribului vorbesc o limbă nilo-sahariană și cred că Dumnezeu („Nkai”) le oferă protecție în fața pericolelor existenței. Membrii tribului sunt cunoscuți pentru hainele cu modele elaborate și decorative, care

implică multe mărgele. Atât bărbații, cât și femeile au o pasiune pentru ele și toți poartă brățări cu mărgele.

Totuși, doar femeile poartă gulere uriașe.

Acestea oferă informații despre mai multe aspecte, precum statutul marital, sănătatea și chiar și numărul de copii. Un obicei bizar al acestor oameni este faptul că au un regim bogat în proteine, care consistă din băutul sângelui vitelor.

4.- Triburi sălbatice: Huli - Papua Noua Guinee Cunoscut și sub denumirea de Haroli, acest trib indigen din Papua Noua Guinee trăiește în aceeași zonă de aproximativ o mie de ani. Cel mai cunoscut este „Clanul Oamenilor cu Peruci Huli”.

Acesta este situat în provincia Hela. Indivizii din acest clan fac peruci frumoase și elaborate, din pene de papagal și propriile lor şuvițe. Întregul proces de creare a perucilor ceremoniale durează aproximativ 18 luni și simbolizează procesul prin care un băiat devine bărbat.

Acesta este situat în provincia Hela. Indivizii din acest clan fac peruci frumoase și elaborate, din pene de papagal și propriile lor şuvițe.

Întregul proces de creare a perucilor ceremoniale durează aproximativ 18 luni și simbolizează procesul prin care un băiat devine bărbat.

5.- Asaro, Oamenii Noroiului - Papua Noua Guinee

Cunoscut și ca „Oamenii Noroiului Asaro”, acest trib trăiește în zona muntoasă din Papua Noua Guinee și este complet izolat de restul lumii de mii de ani. „**Oamenii Noroiului**” sunt cunoscuți pentru că poartă măști de noroi înspăimântătoare, care au rolul de a speria inamicul.

Nimeni nu știe cum au ajuns să le poarte. O legendă spune că a fost ceva accidental. Cu mult timp în urmă, acest trib a fost nevoit să fugă pe râul Asaro, care are maluri foarte noroioase.

Când au încercat să scape de inamici, oamenii s-au acoperit de noroi, care i-a făcut să arate ca niște fantome. Astfel, inamicii s-au speriat, așa că oamenii tribului s-au hotărât să facă măști pentru a se proteja de situații similare în viito

6.-Yali - Papua, Indonezia

Acest trib, cunoscut și sub numele „Stăpânii Pământului”, locuiește în munții Jayawijaya, din Papua, Indonezia. Membrii tribului au propria limbă, o cultură și tradiții complet diferite de ale celorlalte triburi din regiunea Papua.

Dar există și similități, precum practicarea poligamiei și a ritualurilor darurilor. Cândva, oamenii acestui trib, deși erau pigmei, erau considerați cei mai de temut canibali din regiune. De altfel, în această regiune a dispărut și Michael Rockefeller, probabil mâncat de canibali.

7.- Vanuatu - Insula Tanna, Vanuatu

Vanuatu este alcătuit din 85 de insule care sunt populate din 500 î.e.n. de triburi indigene care au propriile lor limbi, tradiții, practici. Viața multor triburi se învâрте în jurul unei activități pacifiste și vesele – dansul.

De fapt, în așezările lor există zone speciale pentru dans. În aceste locuri se țin și festivaluri tradiționale, ceremonii despre care membrii tribului cred că îi ajută să strângă avere. Ele sunt și o reprezentare a prieteniei și afinității dintre diferite clanuri.

8.- Gaucho - Argentina și Uruguay

Gaicho sunt parte integrantă a culturii, folclorului și literaturii argentinene. Sunt foarte asemănători cowboy-ilor din Vestul Sălbatic.

Au locuit preri încă din secolul XVIII și au devenit foarte cunoscuți în secolele XVIII și XIX. Numele lor înseamnă „spirit liber” și desemnează exact modul în care trăiesc acești oameni.

Poartă mereu cuțite, se deplasează pe cai și vânează vite Cimarron. Totuși, existența lor este amenințată de comerțul modern cu vite.

9.- Culturi exotice: Lhoba - Mustang, Nepal

Tribul Lhoba își leagă religia, cultura și istoria de Tibet. Dar teritoriul acestei populații este, politic vorbind, în Nepal. Fostul regat Lo dispare încetul cu încetul și pune în pericol cultura tibetană.

Situați în districtul nepalez Mustang, acești oameni nu le-au dat voie străinilor să intre pe teritoriul lor până în 1991. Fotografii Jimmy Nelson a avut privilegiul de a petrece timp alături de membrii acestui trib pe cale de dispariție.

Potrivit lui Nelson, convingerile celor din tribul Lhoba sunt legate de budism și sunt foarte vechi. Se pare că acești oameni cred că Pământul este plat și pun mare preț pe rugăciuni și festivaluri religioase.

10.- Triburi sălbatice: Nenets – Rusia

Acest trib indigen, cunoscut și sub numele de Samoya, este alcătuit din aproximativ 45.000 de oameni care cresc reni. De peste un mileniu, migrează de-a lungul peninsulei Yamal în condiții de climă extrem de dure (-50 de grade Celsius iarna, -35 de grade Celsius vara).

Traseul migrației lor are peste o mie de kilometri și implică parcurgerea unor teritorii cu râuri înghețate. În anii recentți, mediul lor a fost amenințat de industrializare, colonizare și schimbări climatice.

Din cauza industriei gazului și a petrolului, pășunile pentru reni se împuținează în fiecare an.

11.- Rabari – India

Oamenii tribului Rabari sunt cunoscuți pentru faptul că străbat câmpiile și deșerturile Indiei de Vest de peste o mie de ani. Datorită fizionomiei lor persane, se crede că au migrat în India din Podișul Iranian, cu mult timp în urmă.

Femeile tribului petrec mult timp făcând broderii, care sunt vizibile în modelele complicate ale țesăturilor lor. Femeile sunt

responsabile și de administrarea banilor, în timp ce bărbații se ocupă de turmele care sunt principala sursă de venit, pentru carne, lână și lapte.

12.- Ladakhi - Jammu și Kashmir (India)

Acest trib locuiește în Ladakh, cea mai puțin populată zonă din Jammu și Kashmir. Oamenii tribului trăiesc în condițiile climatice dure ale Deșertului Indian de Nord.

Cultura, folclorul și istoria lor sunt extrem de bogate. Datează din era prebudistă și sunt înrudite strâns cu Tibetul. Din cauza condițiilor climatice, oamenii tribului Ladakhi pot să lucreze pământul doar patru luni pe an.

Își petrec celelalte opt luni organizând o mulțime de festivaluri și sărbători. Acestea implică măști, costume și cântece religioase complexe. Ca să știi mai mult, citește „Ultimul canibal. Jurnal de antropolog”

Hanna Bota a petrecut o luna în mijlocul băștinașilor din Arhipelagul Vanuatu. Ca antropolog, știe că trebuie să te asimilezi unei lumi necunoscute pentru a o cunoaște mai bine pe a ta. A trăit alături de nepoții canibalilor, în colibe din bambus și frunze, a aplaudat cântecele și dansurile lor, a locuit singură printre ei, fără a avea în preajmă oameni albi, și a legat prietenii pe viață. I-au fost dezvăluite rituri și practici ceremoniale, obiecte-tabu, pietre sfinte pentru închinare, legende sau pur și simplu povești de viață. În final, a avut o revelație: deși a dispărut și ultimul canibal din Pacificul de Sud, adesea îl vom regăsi în bătrâna lume „civilizată”.

ALBUM DIN TRIBURILE: SURMA, MURSI, SURI

